

A

Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium

Szakmai Programja

Békéscsaba

2025.

Tartalomjegyzék

Bevezető

Jogi státus – alapító okirat; 1. számú melléklet

Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Személyiségfejlesztés, érzelmi, hazafias nevelést kialakító nevelési lehetőségek

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Közösségi fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

Oktatók helyi intézményi feladatai

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi oktató együttműködésének formái

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskola egészségfejlesztési programja

Az iskola oktatási programja

Az iskola képzési programja

Az iskola helyi tanterve

A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv feletti óraszám

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Mindennapos testnevelés

A választható tantárgyak, foglalkozások és a oktatóválasztás szabályai

Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola vállalja a közép vagy emelt szintű érettségire való felkészítést és a középszintű érettségi témakörei

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Egészségnevelési program és környezeti nevelési program

A tanulók jutalmazásának elvei

Szakmai program

A kollégium pedagógiai programja

Mellékletek:

Alapító okirat

Közismereti tantárgyak helyi tantervei

Szakmai tantárgyak helyi tantervei

BEVEZETŐ

Az intézmény nagy hagyományokkal, komoly szakmai múlttal rendelkező technikusképző oktatási intézmény. Képzési területébe olyan hagyományos szakmák tartoznak, mint az építés, a földmérés, a vízügy, a bányászat és a környezetvédelem. Az iskola alapítása – 1950 – óta sok ezer fiatal kapott falai között sokoldalú, színvonalas szakmai képzést, általános tájékozottságot az élet dolgaiban. Az ezen idő alatt a tantestületben helyet kapott sok száz oktató és mérnök – akik mindig optimális összetételű közösséget alkottak – és a nagyszerű vezetők sokat tettek szellemiségének kialakulásáért, formálásáért. Az iskola mindig nyitott volt az újra, de következetesen ragaszkodott kiforrott elveihez. Kész volt azonban rugalmasságot tanúsítani, ha ez jó megoldást kínált egy szakmai, oktatási, vagy nevelési probléma humánus megoldásához. Az itt töltött évek racionális gondolkodásra nevelték a fiatalokat, emberi tartást adtak a későbbiekre is. Tanulói a kezdeti időktől fogva mindig büszkén viselték a "vízműs diák" címet, ami rangot jelentett akkor is és azt jelent ma is.

A Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma napjainkra profiljában a Dél-Alföld legsokoldalúbb középiskolája, ahol a műszaki pálya iránt érdeklődő fiatalokat tíznél több technikus szakma várja. A múltbéli eredmények, a tantestület szakértelme, szorgalma, a tanulók elkötelezettsége, a szülők ragaszkodása és elégedettsége, a szakma és a társadalom igényei garantálják az intézmény töretlen fejlődését a jövőben is.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése 2007. szeptember 20-i ülésén elfogadott határozata alapján a Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola és a Jókai Mór Középiskolai Kollégium összevonását rendelte el 2007. augusztus 1-jei hatállyal. Határozatában a közös igazgatású közoktatási intézmény neve: Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola és Kollégium. Majd Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése 2008. június 19-i ülésén elfogadott határozata alapján tagja lett a Békéscsabai II. Számú Térségi Integrált Szakképző Központnak. Fogadó intézményként a szakképzési évfolyamán készítette fel egészben a szakképzési évfolyam követelményeire a Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Zeneiskola tanulóit is.

2013. január 01-jén az iskola a KLIK békéscsabai tankerületének fennhatósága alá került, neve Békéscsabai Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium lett.

2015. július 01-től a Nemzetgazdasági Minisztérium lett az új fenntartó, ekkortól az intézmény a Békéscsabai Szakképzési Centrum tagintézményeként működik. 2018 nyarától a fenntartói szerepet az Innovációs és Technológiai Minisztérium látja el.

Jelen program a 2020. július 1-jétől Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium néven létező intézményben folyó nevelési és oktatási tevékenység alapidokumentuma. Az iskola tantestülete azonban kinyilvánítja véleményét, mely szerint ennek érvényessége nem örök időkre szól. A változó követelményeknek való megfelelés szándékából eredően elengedhetetlennek ítéli szükség esetén történő felülvizsgálatát.

Jogi státus – alapító okirat

1. számú melléklet

Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A választott szakmához való kötődés kialakítása	
Célok:	Feladatok, tevékenységek
A szakma iránti érdeklődés és lojalitás felkeltése	Szakmai kirándulások szervezése, előadók meghívása
Múltbeli értékek megőrzése	
Célok:	Feladatok, tevékenységek
A "VÍZMŰS" diákok táborához való tartozás érzésének erősítése	Az iskolához kötődő rendezvények szervezése, műsorok, kiadványok támogatása, ösztönzése
A hagyományőrzés területeinek gondozása	Vásárhelyi Pál Diáknapok szervezése
	Szeptemberfeszt szervezése
Tehetséges tanulók gondozása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Sokféle lehetőség a különböző területen tehetséges tanulók gondozására	házi versenyek megszervezése
A tanulók személyiségének sokoldalú kiteljesítése, a tehetség kibontakoztatása	versenyfelkészítés
A tanulók felvételi eredményének növelése	sportkörök működtetése, felkészítés emelt szintű érettségi vizsgára
Szociálisan hátrányos helyzetű tanuló támogatása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Érvényesíteni kell a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára az esélyegyenlőséget	Békéscsabai Vásárhelyi Alapítvány által nyújtott támogatás

	Pályázati támogatások
	Vásárhelyi Pál Alapítvány támogatása
A tudásbeli hátrányokkal érkező tanulók felzárkóztatása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
A hiányosságok megszüntetése	korrepetálások szervezése
A tanulók tanulmányi eredményének növelése	csoportos oktatás /matematikából, magyar nyelv és irodalomból, illetve szakmai gyakorlat, szakmai elméletigényes gyakorlat tantárgyakból, illetve szakmai tantárgyakból/; tudás alapú csoportok indítása idegen nyelvből
Műveltség megalapozása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Széleskörű általános és szakmai műveltség	Korszerű, naprakész ismeretekre épülő tananyag, és annak folyamatos illesztése a gazdaság változásaihoz
Prioritást kell kapnia az informatikának és az idegen nyelveknek	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Az alkalmazott informatika és idegen nyelv magas szintű megtanítása	Számítógéppark fejlesztése, korszerűsítése, bővítése.
Külföldi munkavállalásra is alkalmas nyelvtudás	Informatikai eszközök és alkalmazások használata a nyelvoktatásban, illetve a nyelvi kompetenciák alkalmazása az informatikai képzésben és az eszközök használatában
Sokrétű szolgáltatások	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Bővíteni kell az iskolai szolgáltatások körét (kulturális és oktatási szolgáltatások)	Előkészítő tanfolyamok: nyelvvizsgára, felsőfokú továbbtanulásra; A szabadon felhasználható órakeret optimális elosztása

	a tantárgyak között
A tanulók részvételének növelése egyéb nem tantárgyi /kulturális és sport / tevékenységben	Garabonciás napok, városi diákönkormányzat, városi rendezvények
	Képzőművészeti kiállítások szervezése
	Szakmai jellegű rendezvények
	Föld napja
	Víz napja
	Építész Diákkonferencia
Kapcsolattartás	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Erősítjük kapcsolatainkat az általános iskolákkal, tájékoztatjuk a 7. és 8. osztályos tanulókat az iskolánkban folyó munkáról és az elért eredményekről	Beiskolázás Pályaválasztási Kiállításokon való részvétel Pályaválasztási szülői értekezleteken való részvétel Nyílt napok szervezése Rendhagyó napok 7-8. osztályosoknak a Vízműben
	Iskolaújság /Vizes Lapedő /
Erősítjük és bővítjük kapcsolatainkat a gazdaság szereplőivel és a városi intézményekkel	

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata. A NAT-ban képviselt követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók az iskolában szerzett ismereteket biztonsággal, alkotó módon tudják felhasználni és alkalmazni. A műveltségi területekben rejlő nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

Az intézmény arra törekszik, hogy minden ellenható társadalmi tendencia ellenére megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését. A szülők, a család szerepét a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer. A hagyományossá vált kapcsolattartási formák hatékonyságának és minőségének növelésére kell törekednünk. Ezért fontos a rendszer működtetésében az osztályfőnök egyénisége, szakmai felkészültsége, hisz a szülő, ugyanakkor a tanuló is nagyon sok esetben az osztályfőnöktől kapja az elsődleges információkat az iskoláról.

3.2.1. Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

Fontos, hogy a tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával a tanulóknak alakítsuk ki az

- érdeklődés igényét,
- a tájékozottságot, találékonyságot,
- a rugalmasságot, aktivitást,
- nyitottságot, problémaérzékenységet.

Ugyanakkor adjunk a szerzett tudás felhasználásában magabiztosságot, határozottságot, kreativitást és érezzük el azt, hogy a folyamatos ismeretszerzés ne valamiféle kényszer legyen, hanem váljon a diákok számára magától értetődő igénnyé.

3.2.2. A fiatalok legyenek képesek a megújulásra, álljanak „több lábon”

A tanulóknak e szemlélet kialakítása a társadalom által elvárt követelményeknek való megfelelést, a változó gazdasági feltételek kihívásaira való felkészülést célozza.

A különböző ismeretek elsajátítása egyrészt a tanulók önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakítását, fejlesztését szolgálja. Másrészt az ismeretszerzéssel egyidejűleg - a tudományokra, művészetekre, a választott szakmára vonatkozó ismeretek elsajátításával alakítja a sokoldalú, kiegyensúlyozott ember személyiségjegyeit. Ebben figyelemmel van a tanulók életkori és értelmi fejlettségi szintjére.

A személyiségfejlesztés főbb területei:

- A tanulók érzelmi, akaratí jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása.
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
- A magatartás- és viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása
- Az intézmény szakmai képzésének, elvárásainak megfelelő személyiség formálása

3.2.3. A tanulók érzelmi, akaratí jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése

Tanulóink érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empátikus készségekkel, tudjanak tolerálni.

Akaratí tulajdonságait tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.

Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek.

Legyenek kreatívak, rendelkezzenek mobilizálható tudással, az önképzés és az életén át tartó tanulás igényével, s legyenek képesek önmaguk menedzselésére.

Kiemelt feladat:

Az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és vállalkozó készségek, illetve a felelős társadalmi magatartás kialakítása, a koherens értékrendszerre épülő világkép formálása.

3.2.4. A személyiségfejlesztés segítése a tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálásával

A magyar nyelv és irodalom területén fontos szerepe van az anyanyelvi-kommunikációs képességek fejlesztésének, és ezt a feladatot az egész folyamatra és a tantárgyi rendszer egészére határozzuk meg. A tanulóknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl azt is meg kell tanulniuk, hogy olyan világban élünk, ahol „a szótértés jelentősége ugrásszerűen megnőtt”. A személyes kapcsolatokban, a munkavállalásban, az érvényesülésben, a munkavégzésben óriási jelentősége van a kommunikáció minőségének ugyanúgy, mint az érdekérvényesítésben, a tanulmányok folytatásában, a sikeres életben. Be kell látniuk, hogy a kulturális hátrány, a szegénység és az élményhiány nyelvi deficitként jelentkezik az iskolákban és az életben is. Ezért kell tudatosítani a tantárgyak ismeretanyagának elsajátításakor, hogy a kommunikációs képesség érték, amely a képességek fejlődését és azok irányait is meghatározza.

Az élő idegen nyelv, ember és társadalom műveltségi területek tanítása-tanulása, gyakorlása a személyiség jegyeinek sokoldalú gazdagodását segíti elő. Általuk a tanulók megtanulják értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat.

Tájékozottak lesznek más népek életformája, szokásai körében. A különböző műveltségi területek ismerete gazdagítja személyiségjegyeiket, ezekből példát meríthetnek, formálják ízlésüket, igényesebbé teszi őket.

Itt Magyarországon, Európa közepén egyre fontosabb legalább egy idegen nyelv ismerete, az azon való kommunikáció képessége. Az iskola tantárgyi rendszerében kiemelt jelentőséget kell kapni az idegen nyelvi képzésnek.

A természettudományi ismeretek segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, a biológiai ismeretek segítenek az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében. Segítenek megismerni szervezetük működését, segítséget nyújtanak érzelmi-szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.

A tanulók világszemléletének, világképének formálása révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban, tájékozódnak a különböző filozófiai, tudományos, „áltudományos” irányzatok között. Segítséget kapnak az ezekben való eligazodáshoz, a különböző világnézetű, vallású emberek tiszteletben tartásához, az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.

A művészetekkel való ismerkedés tere a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett a művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása a múzeumlátogatások, kiállítások stb. látogatásával. A színház- és hangverseny-látogatások szintén jó alkalmat jelentenek arra, hogy személyiségük fejlődjön, és műértő, igényes felnőttekké váljanak.

A pénzügyi ismeretek révén megtanulnak bánni a pénzükkel, felkészülnek arra, hogyan fognak önállóan boldogulni majd az iskola elhagyása után.

3.2.5. A tanulók egészséges életmódra és életvitelre, a pozitív életszemléletre nevelésével kapcsolatos személyiségjegyek gazdagítása

Az élet és egészség védelme a nevelési alapértékek között első helyen áll. Az egészség, mint a társadalmi lét és a pedagógiai funkció nélkülözhetetlen alapja olyan érték, amely minden oktató számára nevelői feladat. Az egészséges életmódra való nevelés hatékony módszere a megelőzés. A megelőzés feltételezi az ismeretek közlését és elsajátíttatását, illetve a magatartás pozitív irányú befolyásolását. Az iskola tehát felvállalja a komplex szocializációs színtér szerepét. Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartására és fejlesztésére.

A rendszeresség, pontosság igényének kialakítása is fontos részét képezi az egészséges életmódra nevelésnek /napirend, hetirend, különböző elfoglaltságok tervezése, az iskolai munka megtervezése, tanulási terv, házi munka, szabadidő, hétvégi programok, televíziós műsorok kiválasztása, színház, mozi, szórakozás, stb. helyes tervezése, kiválasztása /.

Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása.

Kiemelt feladat:

- drogprevenció
- egészségkárosító szokások elkerülése, tudatos egészségvédő viselkedés
- a sport, mint aktív életforma elfogadása
- egészséges, biztonságos szexuális viselkedés
- az életpálya tudatos formálása – karriertervezés

3.2.6. A magatartás és a viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása

Tiszteletudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól:

- az intézményen belül egymással, tanáraikkal s az intézmény minden dolgozójával, az intézménybe érkezők vendégeikkel,
- az intézményen kívül, nyilvános helyeken egyaránt, hogy a tanulók viselkedésükkel, magatartásukkal hozzájáruljanak az intézmény jó hírnevének fenntartásához.

A megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény intézményünk diákjaival szemben a közösségfejlesztés érdekében.

A fentiek elsajátítására számos alkalom kínálkozik az iskola által szervezett rendezvényeken, tanulmányi kirándulásokon.

Kiemelt feladat a 9–12 évfolyamon:

- meggyőződés, előítéletek legyőzése
- empátia, tolerancia, érdekelemző szociális értékelő készség kialakítása
- konfliktuskezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés)

• **3.2.7. Módszerek, pedagógiai eszközök a hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek megalapozása érdekében**

• A címben említett értékek alatt az alábbiakat értjük: szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése és az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása:

- Jeles írókra, költőkre, nevezetes természettudósokra és kiemelkedő történelmi személyiségekre és eseményekre az oktatás során fordítsunk fokozott figyelmet a következő formákban: tanulói kiselőadások, házi dolgozatok, számítógépes prezentációk készítése; médiafigyelés, ill. filmajánlás.
- Nemzeti ünnepek, országos emlénapok vonatkozásában: diákok által készített, összeállított és előadott emlékműsorok, alapjában véve iskolai szinten,

ill. felkérés esetén városi, központi rendezvény formájában is. Pályázat az ünnepekhez kapcsolódó, arra vonatkozó emlékműsorok, dolgozatok, fényképes tablók, kiállítási anyagok készítésére

- Osztály-, ill. tanulmányi kirándulások során: magyar történelmi emlékhelyek, képzőművészeti kiállítások, irodalmi és műszaki múzeumok felkeresése, megtekintése. Az ország természeti szépségeinek, egyedülálló természeti és kulturális helyszíneinek megtekintése. Diákok, mint idegenvezetők felkészülnek az adott helyszín nevezetességeinek ismertetésére, bemutatására
- Történelmi videoklub az iskolai könyvtárban: magyar történelmi eseményeket, személyeket bemutató játék- és dokumentumfilmek megtekintése, amit tisztázó beszélgetés követ
- Színházlátogatás, valamint irodalmi és történelmi érintettség esetén mozilátogatás
- Mozis, televíziós filmélmények, színházi előadások feldolgozása: játék- és dokumentumfilmekről, színdarabokról ismertetés, értékelés, élménybeszámoló házi dolgozat, ill. tanulói kiselőadás formájában

3.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

3.5. Közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az intézmény közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az intézményben szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

3.5.1. A közösségfejlesztés feladatai:

A tanórákon az ismeretek átadásával, azok számonkérésével olyan objektív követelményrendszerbe illeszti be a tanulót, mely az egyénnek mint a közösség tagjának az állandó fejlesztését szolgálja az ismeretek befogadásával.

Harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel, népünk kulturális hagyományainak ismerete, ápolása tanulmányi kirándulások, az önkormányzatiság gyakorlása és különböző szabadidős tevékenységek során.

A magyar nyelv és irodalom, a történelem tantárgyban országunk kiemelkedő íróinak, költőinek műveivel, népünk történelmi múltjának ismertetésével, hagyományainak bemutatásával ki kell alakítani nemzeti múltunk, hagyományaink megbecsülését, megőrzését, az összetartozás erősítését.

3.5.2. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz:

A világtörténelmi események bemutatásával, a világirodalom kiemelkedő alkotóinak, nagy gondolkodóinak, tudományos vívmányainak ismertetésével a tájékozottsági szintet emelve meg kell találni országunk kötődését Európához és a nagyvilághoz. Az idegen nyelvek tanulása más népek szokásaival, életmódjával, kultúrájával is megismerteti a tanulókat. A gyakorlati életben a más országokban történő eligazodást, a kommunikáció lehetőségét is szolgálja.

Az intézmény törekszik meglévő nemzetközi kapcsolatainak fenntartására és újak felvételére, ami csereprogramokkal segíti a tanulók nyelvi fejlődését, más országok, népek szokásainak, életmódjának megismerését. Az egységes Európában nagyon fontos a szakmát tanulók számára a külföldi szakmai gyakorlatokon való részvétel.

3.5.3. Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti környezettel, a környezeti értékek megőrzése:

A közösségek fontos kérdése a környezeti konfliktusok megoldása, a környezeti ártalmak kezelése.

E téma fontosságára tekintettel a tanulmányok alatt központi helye kell, hogy legyen a természettudományok csoportjába tartozó földrajz, biológia, kémia, fizika, és a társadalomismereti körhöz tartozó tantárgyaknak is.

A tanulóknak tudniuk kell arról, hogy mik a környezetet károsító anyagok.

Magatartásukkal tudatosan védeniük kell környezetük tisztaságát, tudatában kell lenniük annak, hogy az emberi tevékenységek milyen folyamatokat indítanak el és tartanak fenn az ökoszisztémában. Ki kell alakítani bennük az igényt a környezetbarát termékek és eljárások használatára.

3.5.4. Kommunikációs kultúra fejlesztése

A kommunikációs kultúra fejlesztésének leghatékonyabb lehetősége az ismeretszerzés. Az ismeretek gazdagítása révén árnyaltabbá válik a kifejezőkészség és gyarapszik a szókincs. A tanulóknak lehetőséget kell kapniuk a tanítási órákon ismereteik, ehhez kapcsolódó véleményeik kifejtésére, érdekeik ütköztetésére, a vélemények, érvek kifejtésére, értelmezésére, megvédésére.

A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának fontos színtere az osztályszintű és intézményi szintű diákönkormányzat munkájában való részvétel, ahol fejlődik a diákok problémaérzékenysége, vitakultúrája, erősödik a feladat- és felelősségvállalás képessége, valamint a véleménynyilvánítás és a konfliktuskezelés szabályait és hatékony módjait sajátítják el a diákok. A problémaérzékenység mellett a kritikai képességek fejlesztése is feladat. A kooperációs készség, az együttműködés lehetőségeinek keresése, a kommunikációs készség fejlesztése a kapcsolatteremtésben nyújt segítséget a demokratizmus tanulásához, gyakorlásához.

3.5.5. Eligazodás az információs környezetben:

Az intézmény informatikai lehetőségeit kihasználva a tanulóknak képessé kell válniuk az információáradatban történő eligazodásra, a lényeges és lényegtelen információk szétválasztására, az így szerzett ismeretek kritikus kezelésére, az értékes információk kreatív, gyakorlati felhasználására. Ennek a folyamatnak új és fontos keretét adja a digitális kultúra elnevezésű új tantárgy, de minden tantárgy tanítása során meg kell ragadni a lehetőséget ennek a kompetenciának a fejlesztésére.

3.5.6. Elfogadó és segítőkész magatartás a sérültekkel, fogyatékosokkal, a másság tiszteletben tartása:

A tanulóknak fel kell ébreszteni a beteg, sérült, fogyatékos embertársaik iránti empátiát, segítőkész magatartást. Erre jó alkalmat adnak a sérültek világnapja, az idősek világnapja stb. rendezvényei és a közösségi szolgálat. Más emberek világnézeti, vallási nézeteinek elfogadása, másságának tiszteletben tartása alapvető vonásukká kell, hogy váljon.

3.5.7. A közösségfejlesztés szervezeti formái:

Osztályközösség: Az azonos évfolyamra járó és a közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. A tanulók – a csoportbontásos tanítási órák kivételével – a tanórák egy részét az órarend szerint közösen töltik. Az osztályközösség a diákönkormányzat legkisebb egysége, amely önmaga diákképviseletéről dönt. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök.

Diákönkormányzat: Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat a tanulók érdekének képviseletére önként szerveződött. Gazdag hagyományokkal rendelkezik. Működését a saját működési szabályzata rögzíti. Segítője: a oktatói testület oktatója.

Iskolai sportkör (ISK): A diákok önkéntes tagságán alapuló közösség, melynek fontos szerepe van a mindennapi testedzés, a délutáni tömegsport foglalkozások szervezésében. Hatáskörébe tartozik a házi sportversenyek szervezése, a tagdíj bevétel felhasználása. Segítői a testnevelő tanárok.

Szakkörök, tanfolyamok: A szakköröket az oktatók szervezik. Önkéntes jelentkezés alapján szerveződnek.

Iskolaújság /Vizes Lapedő/: Szerkesztését, kiadását a szerkesztőbizottság végzi. Feladata az iskolai élet színesítésén túl az iskolai események dokumentálása, rögzítése, megjelenítése az intézmény falain kívül is. Évente legalább kétszer jelenik meg.

Honlap: Az iskolaújsághoz hasonló szerepe van az iskolai honlapnak.

Facebook-profil, Facebook-csoport: Gondozását kijelölt adminisztrátorok végzik, az iskolaújsághoz és a honlaphoz hasonló feladata van, és a kapcsolattartás eszköze is.

Iskolarádió: Folyamatosan, az intézményi SZMSZ-ben rögzített módon működik. Programjáért a szerkesztőség felelős. Felnőtt felelőse a Diákönkormányzat munkáját segítő tanár.

3.5.8. A közösségfejlesztés folyamata:

- A közösség szerveződése
- A közösség központi magjának kialakítása
- A közösség érésének időszaka
- A közösség kiteljesedése

3.5.9. Az osztályközösség fejlesztése:

Az osztályközösség – mint elsődleges közösség – folyamatos fejlesztésének biztosítása az osztályfőnökök személyének megtartásával történik.

A tanulók közösségben elfoglalt helyének megismerése szociometriai mérésekkel.

A nevelési módszerek változatos alkalmazása annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.

A közösségi élet szervezeti formáinak és tevékenységeinek folyamatos és tudatos fejlesztése.

3.5.10. Az osztályközösség fejlesztésének feladatai:

9. évfolyam

A különböző településekről, iskolákból, osztályokból érkező tanulók ismerjék meg egymást és az iskola elvárásait, a velük szemben támasztott követelményeket.

Az osztályt képviselő Osztály-diákbizottság tagjainak megválasztása. A közösség szerveződésének elindulása.

Bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába. Erre első lehetőség a „Gólyabálon” valamint a Garabonciás Napok rendezvényein való részvétel.

10. évfolyam

Az ODB tagjainak újra választásával, esetleges cseréjével kialakul a közösség központi magja. Fokozott bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába. A hagyományok ápolása, fejlesztése, gyarapítása.

Ebben az életkorban jelentkezik intenzíven az egyéni és közösségi érdek ütközése. Az osztály tagjainak meg kell találniuk, ki kell alakítaniuk a helyes arányt. Ebben a folyamatban kiemelt szerepe van az osztályfőnöknek és a felsőbb évesek példamutatásának.

11. évfolyam

Ez a közösség érésének időszaka. Felelősen döntsenek az osztály egészét érintő kérdésekben. Közülük kerülhetnek ki az iskola diákvezetőségének törzstagjai.

12-13. évfolyam

Az osztályközösség kiteljesedésének időszaka. A tanulók felnőttként tudják képviselni saját és közösségük érdekeit.

Az osztály tagjai őszinte, reális értékelésükkel segítsék egymást a helyes, megfelelő életpálya kiválasztásában.

Az iskola közéletében felkészülnek az állampolgári jogok gyakorlására. Felelősséggel döntenek fontos, életpályájuk, karrierjük szempontjából döntő kérdésekben.

Átadják az iskola hagyományait az alsóbb éveseknek.

3.6. Oktatók helyi intézményi feladatai

A oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- beiskolázással kapcsolatos feladatok elvégzése,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakelektárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.7. Osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

- Az iskola nevelési programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát; minősítési javaslatát az oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Különös figyelmet szentel az osztályterem tisztaságának, épségének.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

3.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

3.8.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat.

A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékosság, az értékelés késleltetése; gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás módszerei:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Csoportbontás
- Szakkörök, érdeklődési körök szervezése
- Tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások
- Felvételi előkészítők, továbbtanulás
- Kulturális rendezvények látogatása
- Sportversenyek
- Kapcsolat a városban működő művészeti iskolával
- Kapcsolat a városi művelődési központtal
- Kapcsolat a városi sportegyesületekkel (labdarúgás, kézilabda, triatlon, atlétika)

- Iskolai könyvtár
- Egyéb szabadidős tevékenységek

3.8.1.1. Természet- és társadalomtudományok terén

A tehetséggondozást a tanítási órákon differenciált foglalkozások, részleges vagy teljes csoportbontás, az igény szerint szervezett elméleti és gyakorlati foglalkozások, érettségire, felvételre előkészítő foglalkozások szolgálják.

A csoportbontás felmenő rendszerben képességek szerint történik az idegen nyelv tantárgyakból. Csoportbontás történik matematikából 10 - 11 – 12. évfolyamon, magyar nyelv és irodalom tantárgyból a 12. évfolyamon, mely szintén az érettségi vizsgákon való jobb eredmény elérését szolgálja.

A tehetség kiválasztásának egyik legfontosabb területe a versenyeken való szereplés. Az iskolai versenyeket a tanév elején a munkaközösségek írják ki.

A versenyzési lehetőségek színterei: iskolai, városi, megyei, területi, országos szintű, OSZTV, OKTV, ÁSZÉV, Mikovinyi Sámuel Térinformatikai Emlékverseny, Földtudományi Diákkonferencia.

A versenyeredmények publikálásával ösztönözzük a többi tehetséges tanulót a részvételre.

A szakkörök, fakultációk feladata, hogy keretet, lehetőséget adjanak a legkiválóbbaknak arra, hogy egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan a tananyagon túlmenően magasabb szintű ismeretanyag birtokába jussanak.

A tanulók a 11 – 12. évfolyamon emelt szintű érettségire, továbbtanulásra felkészítő szabadon választott tanórai foglalkozásokon vehetnek részt, az új szakképzési rendszerben pedig a 13. évfolyamon.

3.8.1.2. Nyelvtanulás területén

Intézményünk céljai között hangsúlyosan szerepel az idegen nyelvi képzés. Az idegen nyelveket (német, angol) tudásalapú csoportbontásban oktatjuk. Célunk minél több tanulót eljuttatni a sikeres érettségi vizsgáig és középfokú nyelvvizsgáig, ami a feltétele az eredményes továbbtanulásnak. Az érettségi vizsga utáni szakképzési évfolyamokon nyelvvizsgára történő felkészítő órákat szervezünk (VÍZMÚSÖKET A CSÚCSRA) program elnevezéssel. Mindkét idegen nyelvből heti 8 óra elfoglaltsággal szerepel a tantárgyfelosztásban és az órarendben. Az új szakképzési rendszerben a VÍZMÚSÖKET A CSÚCSRA programot kivezetjük, a szabadon felhasználható órakeretből biztosítunk tanórákat erre a feladatra. Ezen céljaink eléréséhez nagyban hozzájárul az idegen nyelvi háziversenyek és próbanyelvvizsgák szervezése, városi és megyei versenyeken való részvétel is.

3.8.1.3. Művészeti tevékenység területén

A tehetséggondozás feltétele az életkornak megfelelő művészeti csoportok szervezése.

Jelenleg is több diákunk tagja valamelyik zenekarnak, különböző néptánc együtteseknek vagy táncgyűlésnek.

Lehetőséget teremtünk a képzőművészet területén jelentkező tehetségek számára is.

Ösztönözzük tanulóink részvételét a különböző pályázatokon.

Irodalmi, vers- és prózamondó tevékenységünknek hagyománya van.

3.8.1.4. Testnevelés és sport területén

A város adottságait és az intézmény lehetőségeit figyelembe véve a következő sportágakban jelentkező tehetségek gondozására van lehetőségünk: labdarúgás, kézilabda, atlétika, sakk, kosárlabda, röplabda, atlétika.

A tehetséges tanulókkal a sportköri foglalkozásokon külön foglalkoznak a szakmailag jól felkészült nevelők. Házi bajnokságot szervezünk labdarúgásból, de igény szerint kézilabdából, kosárlabdából, asztaliteniszből, streetballból is. Részt veszünk korosztályos területi és megyei versenyeken.

A legtehetségesebb tanulóinkat a városi sportegyesületekbe irányítjuk.

3.8.1.5. Szakmai tantárgyak területén

Egyes szakmai tantárgyakat csoportbontásban oktatunk. Célunk minél több tanulót eljuttatni a sikeres szakmai érettségi vizsgáig, illetve a szakmai vizsgáig, ami a feltétele az eredményes továbbtanulásnak.

- Felkészítés az OSZTV, ÁSZÉV versenyekre
- Segítségnyújtás a szakmai pályázatok elkészítéséhez
- Részvétel egyéb különböző szintű szakmai versenyeken

3.8.1.6. Iskolai könyvtár

A könyvtár, mint az emberiség tudásának adatbázisa lehetőséget biztosít a tanuló számára az egyéni ütemű ismeretszerzés, a többlettudás elsajátítása, a tanulói kiselőadásokra való felkészülés terén.

Intézményünkben egy könyvtár működik, feladata a tanulók információval való ellátása.

A nyomtatott kiadványok mellett a tanulóknak lehetőségük van a hangzó anyagok, multimédiás anyagok megtekintésére, a bennük rejlő ismeretek önálló feldolgozására. A könyvtárban lehetőség van az állandó internetelérésre.

A könyvtár ideális helyszíne a művészeti, tudományos szakköröknek, verseny- és felvételi előkészítőknak.

3.8.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

3.8.2.1. Diagnosztizálás

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az igazgató és a helyettesek irányításával az iskola minden oktatója felelős e feladat végrehajtásáért, melyet már az első félév első hónapjaiban el kell kezdenünk. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- Naplók rendszeres ellenőrzése
- Az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
- Problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- Felmérések, interjúk készítése

3.8.2.2. A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- Szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban;
- Tanórai differenciálás;
- Minden évfolyamon a felzárkóztatásra biztosított korrepetálások lehetőségeinek optimális kihasználása;
- A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása;

- A tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldásának az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása;
- A személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés;
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése;
- A fogyatékos, vagy a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése;
- Egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése;
- Pedagógiai-szakszolgálat igénybevétele;
- Egészségkárosodás esetén gyógytestnevelési foglalkozások szervezése;
- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal, ill. a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza;
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja (Szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján);
- Egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többieket;
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítség-nyújtás, hogy más típusú nevelési-oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

- A nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján sajátos nevelési igényűnek minősített tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése utazó gyógyoktató közreműködésével.

3.8.2.3. A program eredményességének értékelési módszerei

- A tanuló előmenetelének ellenőrzése a digitális napló alapján
- Osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámoltatása
- Felmérések és kiértékelésük
- Szóbeli, írásbeli beszámoltatás
- Az iskola által félévi és év végi értekezleteken

3.8.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Mindennapi oktató-nevelő munkánk szerves része a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az osztályfőnök az iskola vezetőjével egyeztetve javasolhatja a szülőnek a nevelési tanácsadó segítségét. A nevelési tanácsadó, ill. a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt arról, hogy a gyermek beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd vagy fogyatékkal él.

Az osztálytanító és az osztályfőnök elsődleges feladata:

- az ilyen problémákkal küszködő gyermekek felismerése,
- a gyermek előéletének (anamnézisének) megismerése,
- a zavar okainak (amelyek lehetnek szociális és pszichikus eredetűek) szakember segítségével történő feltárása,
- és ennek alapján a szükséges teendők beépítése a pedagógiai munkába.

Az egyéni, konkrét korrekciós tervben a oktató megtervezi, hogy:

- melyek a tanuló olyan pozitív értékei, tulajdonságai, amelyekre támaszkodhat,
- melyek azok a tevékenységek, feladatok, amelyek segítségével a tanuló energiái leköthetők,
- hogyan tud teremteni számára megbecsült közösségi pozíciót vagy kedvező társas helyzetet,
- milyen motivációval fejleszti a tanulási tevékenységhez, közösségi élethez kapcsolódó normák betartását;
- kihez fordul(hat) tanácsért (szülő, orvos, barát, osztályközösség stb.),
- hogyan kíséri figyelemmel a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermek érzelmi életének, társas kapcsolatainak alakulását az iskolában és a családban.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás és értékelés megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő, szakszolgálati tevékenység,
- egészségnevelési programunk részletesen tartalmazza a tanulók mentálhigiénés gondozását.

3.8.3.1 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása és fejlesztésének elvei

Intézményünkben az SNI tanulók oktatása integráltan történik, egyéni fejlesztésüket óraadó gyógypedagógus végzi. A tanulói jogviszonyban álló sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személyt, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mentesíti

- a) az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
- b) - a szakirányú oktatás kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

3.8.3.1.1. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

Alapelv

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

Cél:

- az enyhébb beszédhibákkal diagnosztizált tanulóknál szűnjön meg a beszédhiba;
- A súlyosabb beszédhibás tanulóknál elérni, hogy érthetően tudjanak kommunikálni.

Feladat:

- összhangban kerüljön fejlesztésre a pszichológiai és fiziológiai tényezők, a személyiség és a beszéd működés kölcsönhatása;
- a beszéd állapotának felmérése, a tudatos és tervszerű fejlesztése, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul;
- olyan módszerek megválasztása, amely az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevételével történik.

Megvalósítás – együttműködve a pedagógiai szakszolgálattal:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia

- kommunikációs tréningek,
- szenzoros integrációk és terápiák,
- felzárkóztatás (szükség szerint),
- tanórai differenciált foglalkozás (szükség szerint).

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással

A NAT alkalmazása

A beszédfigyelmetes tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszédfigyelmetes tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadók, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

Tanulás tanítása

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészség

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszéd fogyatékoságához. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

A pedagógiai rehabilitáció – együttműködve a pedagógiai szakszolgálattal:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia;
- kommunikációs tréningek;
- relaxációs tréningek.

3.8.3.1.2. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus/nem organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

Alapelv

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködésével, a rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történjen.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési könnyítést, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Cél:

- megszűnjön vagy enyhüljön a tanulók intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradása;

Feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása;
- a kudarcűrő-képesség növelése;

- az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai diszlexiás, diszgráfiás tanulónál:

- kialakuljon a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-, írás- és kifejezőképesség;

A fejlesztés feladatai:

- az olvasás, írás képességének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel.

A fejlesztés kiemelt céljai diszkalkuliás tanulónál:

- fejlődjön a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a matematikai nyelv tudatos használata.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A fejlesztés feladatai a kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitás- és a figyelemzavaros tanulónál:

- a tanuló optimális helyének megválasztása a oktató kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére;
- az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében;

- a tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önértékelésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén; ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése;
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel;
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Megvalósítás

- terápiás egyéni fejlesztő programok;
- felzárkóztatások, tantárgyi anyagrészek elmélyítése;
- differenciált tanórai feladatadás.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

- Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját,

valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

- A gyógypedagógiai tanár/terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

3.8.3.1.3. A hallási fogyatékos (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes pedagógiai és egészségügyi habilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató oktató számára.

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik.

A NAT alkalmazása a hallássérült gyermekek nevelése-oktatásában

A hallássérült tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A hallássérült tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

Énkép, önismeret

A hallássérült tanulókat fontos segíteni abban, hogy érzékszervi fogyatékkal együtt élve a munka világának aktív részesévé váljanak.

Információs és kommunikációs kultúra

Az ismeretszerzésben fontos szerepe van a vizuális csatornának. Törekedni kell arra, hogy az ezen az úton szerzett ismereteknek valósághű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

Hon- és népismeret

A komplex ismeretanyagon nyugvó fejlesztési feladat feltételezi a térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismerését. Mindezek súlyos gondot okozhatnak a kommunikációjukban akadályozott hallássérülteknek. A szókincs, fogalmak bővítése, nonverbális úton szerzett ismeretek fontos részét képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása, gyakorlása.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Közvetlen élmény nyújtásával lehet hatékonyan ismereteket adni a hazánkon kívüli kultúrkincsek megismeréséhez. A tanulók szemléletének, nyitottságának formálásában nagy jelentőséggel bír, ha kommunikációs lehetőségeikkel kapcsolatot tudnak teremteni szélesebb környezetükben élő (sors)társaikkal.

Környezeti nevelés

A legalacsonyabb életkortól megfigyelés, tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni a tanulókat a környezet alakításának, óvásának felismeréséhez. Tudatos pedagógiai segítségre, sok vizuálisan érzékelhető élmény adására van szükség az ismeretek elsajátításához.

Tanulás tanítása

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanúlással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek stb.) feltárására építve valósítható meg az egyéni fejlesztés.

Az információs kommunikációs technológiák megismertetése kiemelt pedagógiai feladat, mert ezáltal gazdagodnak az információszerzés lehetőségei.

Testi és lelki egészség

A hallássérült tanulókat szükséges megismertetni - az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékoságuknak megfelelő szinten - azokkal az okokkal, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták. Fontos feladat a hallásjavító eszközök használatának, és azoknak az egészségügyi ismereteknek az elsajátíttatása, melyekkel megőrizhető, illetve aktivizálható hallásmaradványuk. Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, kerüljék az ártalmas, utánczó magatartási formákat (dohányzás stb.).

Felkészülés a felnőtt élet szerepeire

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Ezért lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják. Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsának döntő befolyásoló tényezői lehetnek (kézügyesség,

megfigyelés stb.). Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. Reálisan kell felmérniük, feldolgozniuk a hallássérülésükből következő akadályozó tényezőket.

3.8.3.1.4. Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelés a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.

Speciális módszerek az autisztikus tanulók fejlesztésében

- A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képesség- és készségprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon és a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.

- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A szociális fogyatékkal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztése

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztését a szociális-kommunikációs készségek fejlesztése és a rugalmasabb viselkedésminták kialakítása határozza meg. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai általában módosításokkal egyeznek meg a NAT-ban és a kerettantervekben rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal.

A jó értelmi és nyelvi képességekkel rendelkező tanulók esetében előfordulhat, hogy az egyes műveltségi területeken meghatározott tartalmak jelentős részét a NAT-ban meghatározott életkorban képesek elsajátítani. Ezekben az esetekben egyéni fejlesztési terv alapján a szociális-kommunikációs és speciális kognitív készségek párhuzamosan fejlesztése szükséges.

A NAT alkalmazása

Az autisztikus tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai, műveltségi területei esetükben is alkalmazhatóak a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt fejlesztési feladatok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani. A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és a nyelvi képességeket kell figyelembe venni. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi

területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai

Énkép, önismeret

Az autisztikus tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, a szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Hon- és népismeret

Kiemelkedően fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Az autisztikus tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Az autisztikus tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. A saját érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Környezeti nevelés

A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a oktató aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen, mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása.

Információs és kommunikációs kultúra

Elsődleges cél a kölcsönös, hatékony, közérthető kommunikáció kialakítása. Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben nagy szerepet kapnak a vizuális eszközrendszerek. Az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő.

Tanulás tanítása

Az autizmus számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi és lelki egészség

A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása elsődleges fontosságú. A helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére. A viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami fontos az egészség megőrzése szempontjából.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályaeorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe kell venni. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson.

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:

- A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.
- A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.
- Az iskola részéről:
 - a speciális módszertanban jártas oktató és asszisztens;
 - jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv;
 - speciális eszközök, módszerek és környezet;
 - együttműködés a családdal;
 - a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatásra;
 - szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.

Szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a tanulóknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitok figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyes tantárgyakból felmentés), továbbá a fogyatékoságot kompenzáló alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

3.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola tanulói érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre. Működésének célja: az iskolai demokrácia, az öngazgatás, állampolgári technikák gyakorlása. A diákönkormányzat működését az önmaga által összeállított és elfogadott szabályzat szabályozza. Iskolánk minden tanulója, aki a szabályzatot elfogadja és magára nézve kötelezőnek tekinti, az önkormányzat tagja lehet.

Minen tanévben - az adott tanév munkatervében meghatározott ideig (általában szeptember 15-ig) - megalakul a diákönkormányzat. A tagokat pályázat útján választják ki a zsűri tagjai (tagok: az iskola vezetőségének tagjai, a diákönkormányzatot segítő oktató, a diákönkormányzat korábbi tagjai/vezetői). A zsűri az adott diákönkormányzati tagokat egy évre választja, tanévközi választások előfordulhatnak. A diákönkormányzat megalakulása után a tagok maguk közül választják ki az elnököt és az alelnököket, akik megszervezik a diákönkormányzat munkáját, és az iskola képviselőiként tevékenykednek.

A diákönkormányzat munkáját az igazgató által felkért oktató segíti, aki eljárhat a diákönkormányzat képviseletében.

Az igazgató, illetve a patronáló oktató a tanulói jogokkal, azok gyakorlásával összefüggő kérdésekről szükség esetén – szóban vagy írásban – tájékoztatja a diákönkormányzatot.

Diákközgyűlés: az iskola tanulóinak olyan tájékoztató és tájékozódó fóruma, amelyet évente legalább egyszer össze kell hívni. Összehívást a diákönkormányzat vezetője, vezetősége és az igazgató kezdeményezheti.

A diákönkormányzat vezetője, ill. tagjai képviselik és továbbítják a tanulók iskolával, tanulással kapcsolatos véleményét, kérdéseit, javaslatait az oktatói testület és az intézmény vezetése felé. A megkereséstől számított harminc napon belül érdemi választ kell kapnia – igény szerint – írásos formában.

A diákok véleménynyilvánításának lehetőségeit, formáit a **12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 96. §** alapján iskolánk Házirendje szabályozza.

3.9. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Iskolánkban az ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység valamennyi oktató feladata, hangsúlyozottan az osztályfőnökké és a közismereti igazgatóhelyettesé.

- A közismereti igazgatóhelyettes folyamatosan tartja a kapcsolatot az osztályfőnökökkel, ha szükséges az illetékes intézményekkel, hivatalokkal:
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Békéscsabai Tagintézményeivel,
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértő Bizottságával,

- Családsegítővel,
- Gyámhatósággal
- az önkormányzati jegyzővel,
- a rendőrkapitányságokkal.

Jelentősége van e témában a jó osztály- és iskolai közösség kialakításának.

Ennek szervezett területei:

- osztály diákbizottság /érdekképviselő / kialakítása,
- iskolai diákbizottság működtetése.

Az osztályfőnöki órák témaköreiben az önismeretet, a személyiségfejlesztést és az erkölcsi ismeretek átadását fontosnak tartjuk.

Az osztályfőnök figyelemmel kíséri a tanulmányi munka és a hiányzások alakulását, kapcsolatot tart a szülőkkel, gondviselőkkel.

A megelőző tevékenység során fontos feladat felvilágosító előadások megszervezése lehetőség szerint kortárs segítővel az alábbi témakörökben:

- egészségügyi,
- baleset-megelőzési,
- bűnmegelőzési,
- dohányzás, alkohol, drog, AIDS megelőzési témákban.

3.8.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

3.8.5.1. Helyzetfeltárás

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök felelőssége.

A szélsőségesen hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyeztetni a közismereti igazgatóhelyetttel, aki a tanuló helyzetét szintén figyelemmel kíséri.

3.8.5.2. A tanuló szociális támogatásának elbírálási szempontjai - önkéntes adatszolgáltatás alapján

- a szülő/k/ – gondviselő/k /– családi helyzete, munkaviszonya
- a szülők jövedelme
- eltartottak száma
- tanuló iskolai teljesítménye
- a tanuló magatartása

3.8.5.3. A szociális hátrányok enyhítésének iskolai lehetőségei

- a hátrányok enyhítésére minden tanár javaslatot tehet
- a segítő tevékenységet az osztályfőnök koordinálja
- anyagi támogatásra a tanuló kérelmet nyújthat be

3.8.5.4. Az iskola az alábbi szociális szolgáltatásokat az alábbi feltételekkel biztosítja:

Szociális szolgáltatás	Feltétel
Diákétkeztetés: Menza (ebéd)	Térítési díj fizetése a szülők által A három vagy több gyermek esetén térítési díjkedvezmény központi, önkormányzati finanszírozástól függően
Tankönyvtámogatás	Központi, önkormányzati finanszírozástól függően – a 2017/2018. tanévtől kezdődően felmenő rendszerben
A szülők tájékoztatása a szociális támogatások helyi lehetőségeiről. Szükség esetén segítségnyújtás segélykérő kérdőívek, kérelmek	Központi, önkormányzati finanszírozástól függően

megírásához.	
Egészségügyi szűrővizsgálat	Az egészségügyi intézmény intézkedése
Iskolaorvosi ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Iskola fogorvosi ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Nevelési tanácsadó	A szülő kérésére
Rendkívüli esetben adott anyagi támogatás	A tanuló írásban benyújtott, igazgatónak címzett kérelme forrás: Békéscsabai Vásárhelyi Pál Alapítvány

Az alapítványok által biztosított támogatásra vonatkozó eljárás:

- kérelem beadása az osztályfőnöknek (aki a kérelmet ösztönözheti),
- osztályfőnök írásban véleményt nyilvánít, több kérelem esetén rangsorol,
- a kuratórium dönt.

3.8.5.5. Egyéb tevékenységek a szociális hátrányok enyhítésére

- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok /matematika, fizika, nyelvek stb./
- Tehetséggondozás: verseny-előkészítés
- Drog-és bűnmegelőző programba való bekapcsolódás /kapcsolattartás segítő szervezetekkel, drogambulanciával, részvétel a továbbképzéseken stb./
- Rendőrségi előadók meghívása
- Orvosi előadások, videofilmek az egészséges életmódról /iskolaorvos, iskolavédőnő, iskolafogász, kortárssegítők/
- Szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel /családsegítő szolgálat, jogsegélyszolgálat,

szociális osztály, gyámügyi hivatal, családsegítő szolgálatok stb./

- Pályaorientációs tevékenység – végzősök számára nyílt napok, tájékoztatók szervezése, kapcsolattartás a munkaügyi központtal
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről.
- Pályázatok útján elnyerhető különböző tanulmányi, továbbtanulási ösztöndíjak /önkormányzati, Soros-alapítvány, Esély a tanulásra, TM mozgalom, stb./ elnyerési lehetőségeinek figyelemmel kísérése

3.10. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei közötti kapcsolattartás formái

Iskolánk a következőket kéri, várja tanítványai szüleitől:

- Az iskolai célok, alapelvek elfogadását,
- az iskola házirendjében foglaltak összehangolását a családi neveléssel,
- partneri kapcsolatot: őszinteséget, bizalmat, a problémák közös megoldására való készséget,
- a tanulók iskolai magatartásának, tanulmányi munkájának figyelemmel kísérését. Folyamatos kapcsolattartást a digitális napló útján, a szülői értekezletek, valamint a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával,
- az iskola rendezvényein való részvételt, aktuális segítségnyújtást azok szervezésében,
- a Vásárhelyi Pál Alapítvány támogatását,
- korrekt véleménynyilvánítást az iskoláról,
- a gyermekvédelmi munka aktív segítségét.

Tanár — szülő kapcsolat

A kapcsolattartás lehet:

- Csoportos szóbeli tájékoztatás:

Szülői értekezletek:

- Osztályszülői értekező

- Rendkívüli:

Összehívhatja: igazgató, osztályfőnök vagy a szülői szervezet képviselője

- Egyéni szóbeli tájékoztatás: fogadóórán az iskola tanárai egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára (igény szerint hetente)

Írásbeli tájékoztató: a szülők tájékoztatása a digitális napló útján a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Tájékoztatunk a szükséges aktuális információkról és a kiemelkedő eseményekről.

Családlátogatás: szükség esetén

A szülői szervezet képviselőit az iskola vezetése meghívja a következő rendezvényekre:

- Tanévnitó
- Tanévzáró
- Ballagás
- Szalagavató
- Záróvizsgák
- Osztálykirándulás

Iskolai oktató – kollégiumi oktató

Az iskola kollégista tanulói az alábbi kollégiumokban nyertek elhelyezést:

- elsősorban a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium kollégiumában
- Békéscsaba több kollégiumában

Tanuló – iskolai oktató között:

- Tanítási órák
- Iskolai ünnepélyek, rendezvények
- Diákfórumok (pl.: diákközségi ülés)
- Jogi képviselő (pl.: fegyelmi tárgyalás)
- Tervezett és nem tervezett egyéni és csoportos foglalkozások, beszélgetések
- szakkörök

Szülő – iskolai oktató

- Részvétel az iskolai rendezvényeken
- Őszinte véleménynyilvánítás
- Problémák feltárása, megoldása
- Szponzori segítségnyújtás
- Részvétel az SZM munkájában

Iskolai oktató – szülő

- Nyílt napok és órák szervezése
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák

Az intézmény és partnerei közötti kapcsolattartás

Az intézmény és partnerei közötti kapcsolattartás felelőse az igazgató; ő az elsődleges kapcsolattartó, ő felelős az új partneri kapcsolatok lehetőségének felkutatásáért, és ő bízza meg a kapcsolattartással az egyes kollégákat.

Az egyéni tanulmányi rend

A tanuló kérelmére - kiskorú esetében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérelmére - a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményekben részesíthető, ha egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye vagy egyéb helyzete ezt indokoltá teszi.

Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

3.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14. § felhatalmazása alapján a tanulmányok alatti vizsgák ideje, részei, értékelése a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium tagintézményében e szabályzat szerint történik.

3.11.1. Fogalommeghatározás

A tanulmányok alatti vizsgák intézményünkben a következők lehetnek:

- osztályozó vizsga: a tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha
 - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
 - a tanulmányi kötelezettségeit egyéni tanrend szerint teljesíti,
 - A tanuló kérelmére - kiskorú esetében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérelmére - a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményekben részesíthető, ha egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye vagy egyéb helyzete ezt indokoltá teszi.
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- 250 tanóránál többet mulasztott, és a oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékánál többet mulasztott,
- egy adott tantárgyból az éves tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott.
- Különbözeti vizsga: iskolánk 9., illetve 10. évfolyamára átiratkozó tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. Ha a tanuló évisméltésre bukik, és azon az évfolyamon, melyen tanulmányait folytatja, más szakmai és vizsgakövetelmények vagy képzési és kimeneti követelmények érvényesek, különbözeti vizsgát kell tennie a nem tanult tantárgyakból.
- Javítóvizsga: a tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha
 - tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
 - az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik
- Pótló vizsga: amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.
- Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy

legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése.

3.11.2. Vizsgaidőszakok

A tanulmányok alatti vizsgát az iskola igazgatója által engedélyezett időszakban lehet letenni. Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség. Intézményünkben a javítóvizsgákat minden év augusztusának utolsó hetében szervezzük meg.

A jelentkezés határideje:

- osztályozó vizsgára:
 - május-júniusi érettségi vizsgaidőszakkal összefüggésben február 15.
 - október-novemberi érettségi vizsgaidőszakkal összefüggésben szeptember 05.
- javítóvizsgára a tanévzárót követő 15 napon belül
- érettségi és szakmai vizsgára tavaszi vizsgaidőszakban február 15.
- őszi érettségi vizsgaidőszakban szeptember 05.
- őszi szakmai pótvizsgára augusztus utolsó munkanapjáig

Az osztályozó vizsga letételének határideje az írásbeli érettségi vizsgaidőszak előtti utolsó munkanap.

Jelentkezés módja:

különbözeti vizsgára írásbeli kérelemmel az iskola igazgatójának címezve

- osztályozó vizsgára írásbeli kérelemmel, az iskola igazgatójának címezve,
- javítóvizsgára az iskolába visszajutott középiskolai bizonyítvánnyal vagy írásbeli nyilatkozattal
- érettségi és szakmai vizsgára a szoftveren keresztül az igazgatóhelyettesek, illetve jegyzők közreműködésével

3.11.3. A vizsgák követelménye, részei, az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott évfolyamra vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján a munkaközösségek az alábbiak szerint határozták meg:

Irodalom

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásra 60 perc áll rendelkezésre. Szöveggyűjtemény használható.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 20 pontot (40 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 40 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet. Szöveggyűjtemény használható.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25

Elérhető összes pontszám: 75

0 – 29 pont: elégtelen	0-39 %
30 – 44 pont: elégséges	40-59 %
45 – 59 pont: közepes	60-79 %
60 – 67 pont: jó	80-89 %
68 – 75 pont: jeles	90-100 %

Nyelvtan

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásukra 60 perc áll rendelkezésre.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 20 pontot (40 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 40 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25

Elérhető összes pontszám: 75

0 – 29 pont: elégtelen	0-39 %
30 – 44 pont: elégséges	40-59 %
45 – 59 pont: közepes	60-79 %
60 – 67 pont: jó	80-89 %
68 – 75 pont: jeles	90-100 %

Történelem

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított rövid válaszokat igénylő feladatokból áll, a megválaszolásra 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgarészen történelmi atlasz nem használható.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 20 pontot (40 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 40 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet. A vizsgarészen történelmi atlasz használható.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el, póttétel esetén 13.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell

kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.

- A szóbeli felelet akkor érvényes, ha a vizsgázó teljesít legalább 40 %-ot, illetve ha a vizsgázó a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

-

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25

Elérhető összes pontszám: 75

0 – 29 pont:	elégtelen	0 – 39 %
30 – 44 pont:	elégséges	40 – 59 %
45 – 59 pont:	közepes	60 – 79 %
60 – 67 pont:	jó	80 – 89 %
68 – 75 pont:	jeles	90 – 100 %

Idegen nyelvek

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán először teszt típusú feladatot kell megoldani, amely lexikai jellegű és nyelvtani gyakorlatokat tartalmaz az adott szintnek és időszaknak/évfolyamnak megfelelően. A második feladat levél vagy fogalmazás írása szótár használatával. Az elérhető pontszámot a feladatlapon közölni kell. A vizsgarész 60 percig tarthat. A szóbeli vizsga szintén két részből áll és maximum 15 percig tart. Első része társalgás a kérdezőtanárral az adott évfolyamra, csoportra előírt témaköröknek megfelelően, felkészülési idő nélkül. A második feladat képleírás vagy szituációs feladat 1 perces felkészülés után. Mindegyik feladatra 15-15 pont adható. A nyelvi munkaközösség a javítóvizsga eredményét a korábbi tapasztalatok alapján a következő módon értékeli: az írásbeli és a szóbeli teljesítményt együtt értékeljük, mindkét vizsgarészben legalább 20%-os eredményt kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el valamelyik vizsgarészen a 20 százalékos eredményt, úgy a vizsgán elért eredménye elégtelen.

A javítóvizsga értékelése:

0 – 39 % - elégtelen
40 – 64 % - elégséges
65 – 74 % - közepes
75 – 89 % - jó
90 – 100 % - jeles

Az osztályozó/különbözeti vizsga értékelése:

0 – 33 % - elégtelen
34 – 51 % - elégséges
52 – 69 % - közepes
70 – 85 % - jó
86 – 100 % - jeles

Matematika

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga esetén is az írásbeli vizsga 60 perces. Előbbi vizsgafajták esetében is a tanulónak az elégséges osztályzat eléréséhez legalább 40 %-ot (40 pontot) kell teljesítenie.

Sikertelen írásbeli dolgozat esetén a tanuló szóbeli vizsgán javíthat, ha írásbeli teljesítménye legalább 20 %-os (20 pontos). 20 %, azaz 20 pont alatti írásbelivel a javítóvizsga végleges minősítése elégtelen – ekkor a tanuló nem kap szóbeli javítási lehetőséget.

A tanuló teljesítményét a szóbeli javítóvizsgán az írásbeli és a szóbeli vizsgán elért százalékos eredményeinek átlaga alapján értékeljük (a lenti %- határokat megtartva).

Az írásbeli és szóbeli vizsgákon megengedett segédeszköz a Négyjegyű függvénytábla, valamint a számológép. (Ezen segédeszközök, csak eredeti állapotban – bejegyzések nélkül – használhatóak.) Ezekon kívül a vizsgázó gondoskodik a következő eszközökről: ceruza, kéken fogó toll, körző, vonalzó.

Írásbeli vizsgán csak számítási feladatok szerepelnek, a szóbeli vizsga számítási feladatokat és elméletet is tartalmaz.

A vizsga értékelése:

- 0 – 39 % - elégtelen
- 40 – 59 % - elégséges
- 60 – 79 % - közepes
- 80 – 89 % - jó
- 90 – 100 % - jeles

Digitális kultúra

A 9. évfolyamon az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga esetén is gyakorlati és szóbeli részből áll. A gyakorlati vizsga feladatsorát 60 perc alatt kell megoldani. A gyakorlati vizsga az összpontszám 80%-át, a szóbeli a 20%-át adja. A gyakorlati vizsgarészen 80, a szóbeli vizsgarészen 20 pontot lehet elérni.

Az értékelés:

- 0 - 34 % - elégtelen

35 - 50 % - elégséges

51 - 65 % - közepes

66 - 84 % - jó

85 - 100 % - jeles

Fizika

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 60 perc áll rendelkezésre a feladatlap megoldására. Az írásbeli vizsgán 60 pontot, a szóbeli vizsgán 40 pontot lehet elérni. Mindkét vizsgarészen a tanulónak legalább 10 %-ot (6, ill. 4 pontot) meg kell szereznie, ellenkező esetben végső minősítése elégtelen. A két rész összpontszáma (max. 100 pont) alapján

a javítóvizsga értékelése:

az osztályozó/különbözeti vizsga értékelése:

0 – 39 pont - elégtelen

40 – 64 pont - elégséges

65 – 74 pont - közepes

75 – 89 pont - jó

90 – 100 pont - jeles

0 – 39 pont - elégtelen

40 – 54 pont - elégséges

55 – 74 pont - közepes

75 – 89 pont - jó

90 – 100 pont - jeles

Biológia

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga teljesítésére 60 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli vizsgán 30 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 20 pont adható.

Az értékelés:

0 - 44 % - elégtelen

45 - 59 % - elégséges

60 - 74 % - közepes

75 - 89 % - jó

90 - 100 % - jeles

Kémia

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga teljesítésére 60 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli vizsgán 30 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 20 pont adható.

Az értékelés:

0 - 44 % - elégtelen

45 - 59 % - elégséges

60 - 74 % - közepes

75 - 89 % - jó

90 - 100 % - jeles

Földrajz

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga teljesítésére 60 perc áll rendelkezésre.

Az írásbeli vizsgarészen maximum 60 pont szerezhető. Ennek megoszlása a következő: térképi feladatok 15 pont, teszt 45 pont. Az írásbelin atlasz nem használható. Az írásbelin minimum 35 %-ot (21 pont) kell elérni, ha a tanuló teljesítménye ennél kevesebb, nem tehet szóbeli vizsgát, vizsgájának eredménye elégtelen.

A szóbeli vizsgarész egy tétel önálló kifejtéséből áll, erre maximum 30 pont adható. A szóbelin a diák használhatja a középiskolai földrajzi atlaszt. Ha a tanuló szóbeli teljesítménye 35% (11 pont) alatt marad, póttételt kell húznia. Ebben az esetben az eredményt a póttételre kapott pontszám felezésével kell kialakítani. Amennyiben a vizsgázó a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, vizsgaeredménye elégtelen.

Az írásbeli és a szóbeli vizsgán összesen 90 pont érhető el. Ennek együttes értékelése a következő:

0 - 39 %	elégtelen	0 – 35 pont
40 - 54 %	elégséges	36 – 48 pont
55 – 74 %	közepes	49 – 66 pont
75 – 89 %	jó	67 – 80 pont
90 – 100 %	jeles	81 – 90 pont

Művészetek (Rajz)

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga gyakorlati és szóbeli részből áll. A gyakorlati vizsga egy meghatározott rajzi téma kidolgozása, megoldása. A vizsgarészen 75 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy meghatározott művészettörténeti téma kifejtése.

A vizsgarészen szintén 75 pont érhető el. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen.

Az értékelés:

- 0 - 29 pont - elégtelen
- 30 - 59 pont - elégséges
- 60 - 89 pont - közepes
- 90 - 119 pont - jó
- 120 - 150 pont - jeles

Testnevelés

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga csak gyakorlati részből áll. A vizsga négy részből áll: teljesítményszint felmérés, atlétika, labdajáték, torna. Mindegyik részen 25 pont érhető el.

Az értékelés:

- 0 - 19 pont - elégtelen
- 20 - 39 pont - elégséges
- 40 - 59 pont - közepes
- 60 - 79 pont - jó
- 80 - 100 pont - jeles

Szakmai tantárgyak

A 9.-12. évfolyamon az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsgák írásbeli és/vagy szóbeli és/vagy gyakorlati vizsgarészekből állnak. Vizsgák megszervezése:

- elméleti tantárgyak: Írásbeli és szóbeli vizsgarészből állnak. Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át, nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre. Ha az írásbeli és szóbeli vizsga összpontszámának 34%-át nem éri el, a vizsga eredménye elégtelen.
- gyakorlati tantárgyak: Gyakorlati vizsgarészből állnak, kivéve azokat a gyakorlati tantárgyakat, ahol a rajzi feladatot papír alapon kell beadni; ebben az esetben, ha a vizsgázó nem éri el a pontszám 34%-át, de eléri a pontszám 20%-át, akkor a vizsga szóbeli vizsgarészrel egészül ki. Ha a vizsgázó nem éri el az összpontszám 34%-át bármely esetben, a vizsga eredménye elégtelen.

Írásbeli vizsgarész:

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásukra 60 perc áll rendelkezésre. A szaktanár által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A feladatok megoldásával maximum 50 pont érhető el.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át, nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre.

Szóbeli vizsgarész:

- A szóbeli vizsga során a vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésre áll 30 perc felkészülési idő, ezalatt jegyzeteket készíthet. A szaktanár által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. A felelet során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait a húzott tételről.
- A szóbeli felelettel maximum 50 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (20%), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell

kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.

- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy a feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája eredménye elégtelen.

Gyakorlati vizsga(rész):

- A gyakorlati vizsga során a vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A gyakorlati vizsga időtartamát az adott tantárgyat tanító szaktanár állapítja meg a kiadott feladat nehézségi fokához mérten. A gyakorlati vizsga során a vizsgázónak az adott tételt kell kidolgoznia, majd arról a jegyzőkönyvet vagy az elkészített munkát leadnia.
- A gyakorlati vizsga során maximum pont 50 érhető el.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából nem éri el az 13 pontot (25%), póttételt húzhat. Ebben az esetben a minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.

A vizsga minősítése:

- 0 – 33 % - elégtelen
- 34 – 49 % - elégséges
- 50 – 70 % - közepes
- 71 – 85 % - jó
- 86 – 100 % - jeles

Komplex természettudomány

A 9. évfolyamon a komplex természettudomány tantárgy osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsgái írásbeli és szóbeli vizsgarészekből állnak. Az írásbeli részen maximum 60, míg a szóbeli vizsgarészen legfeljebb 40 pont adható.

Írásbeli vizsgarész:

- Az írásbeli vizsga a 9. évfolyam tananyagából összeállított feladatsorból áll, mely 30% fizika, 30% biológia, 20% kémia és 20% földrajz feladatot tartalmaz.

- A feladatsor megválaszolására maximum 60 perc áll rendelkezésre. A szaktanárok által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A feladatok megoldásával maximum 60 pont érhető el.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át (12 pont), nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre.

Szóbeli vizsgarész:

- A szóbeli vizsga során a vizsgázó a 9. évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet. A tételek A (fizika), B (biológia), C (kémia) és D (földrajz) résztételből állnak. A fizika résztétel 30, a biológia résztétel 30, a kémia résztétel 20, a földrajz résztétel 20%-os súllyal esik latba a szóbeli felelet során.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésre áll 30 perc felkészülési idő, ezalatt jegyzeteket készíthet. A szaktanárok által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 20 perc. A felelet során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait a húzott tételről.
- A szóbeli felelettel maximum 40 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el az 20%-át (8 pont), akkor póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy a feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája eredménye elégtelen.
-

A vizsga minősítése:

0 – 39 % - elégtelen
40 – 54 % - elégséges
55 – 74 % - közepes
75 – 89 % - jó
90 – 100 % - jeles

3.11.4. Eljárási szabályok

Az eljárási szabályokat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról tartalmazza.

3.11.5. Hatálybalépés

Jelen szabályzat a Szakmai Programmal együtt lép hatályba és visszavonásig érvényes.

A szabályzatot az oktatói testület fogadja el.

A szabályzatot módosítani kell, ha:

- a helyi tantervben a szabályzatot érintő változás áll be,
- bármelyik munkaközösség, vagy ennek hiányában a tárgyat tanítók kétharmada azt kezdeményezi,
- a oktatói testület tagjainak 10 %-a kezdeményezi,

3.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló jogviszonya felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés, illetve kérelem alapján történik. Iskolánkban nincs felvételi, a leendő kilencedikesek hetedik év végi vagy nyolcadik félévi eredményei számítanak magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, rajz, földrajz, kémia, fizika és matematika tantárgyakból. Az így szerzett pontszámok segítségével jön létre a felvételi rangsor.

A szakképző évfolyam a középiskola befejező évfolyamának elvégzése nélkül nem kezdhető meg. Az érettségi végzettség megszerzésének legvégső határideje a szakképzési évfolyam alatti őszi érettségi vizsga időszakának utolsó napja.

A felvételtől vagy az átvételtől, az átvételhez szükséges különbözeti vagy osztályozó vizsgáról az igazgató dönt.

4. Egészségfejlesztési program

4.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

„Az egészségfejlesztés az a folyamat, melynek révén képessé teszünk másokat egészségük javítására, illetve arra, hogy nagyobb kontrollra tegyenek szert egészségük felett.” (WHO)

Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás oktatása,
- a személyi higiéné biztosítása.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség, bántalmazás megelőzése

A lelki egészségfejlesztés célja:

- elősegíteni a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést,
- támogatni a környezethez történő alkalmazkodást,
- felkészíteni és megoldási stratégiákat kínálni a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben.

Az iskola-védőnői tevékenységet ellátók (iskola-védőnők) intézményünkben a 14-18 évesek (középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulók) megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt, egyéni és csoportos egészségfejlesztő tevékenységet, valamint vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat végeznek, szorosan együttműködnek az oktatási intézmény dolgozóival.

Az iskolapszichológus szakmai feladatai:

Az iskolapszichológus rendszerszemléletben, a gyermek-szülő-pedagógus közös mezőben tevékenykedik. Feladata elsősorban a primer prevenció területén van, munkájával közvetett és közvetlen módon segíti a gyermekek személyiségfejlődését, kognitív és érzelmi fejlődésének biztonságát a neveléslélektani és a szociálpszichológiai eszközrendszer kompetenciahatárain belül. Az iskolapszichológus részt vesz a helyzet megismerésében és a prevenció és intervenció programok tervezésében is.

(1) A szakképző intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra. PL: személyiségfejlesztő kortárscsoportok, együttműködés DÖKKEK, Kortárssegítők képzése stb.

(2) A szakképző intézmény kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a szakképző intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során indokolt esetben együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal. (Ennek részeként tarthat egyéni és/vagy csoportos konzultációt, mediációt támogatja, prevenció foglalkozást, estmegbeszélést stb.)

(3) Ha az oktató a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy csoport oktatóinak bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd az oktatókkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. (Egyéni és/ vagy csoportos konzultációs, mediáció támogatása, pszichoedukáció: PI kommunikációs konfliktus esetén, szülőkonzultáció stb.)

(4) Ha az érintett tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az igazgató értesíti az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni. (Előtte esetmegbeszélés az intézményvezetővel és osztályfőnökkel, melynek során feladatmegjelölés és a probléma azonosítása történik.)

(5) Az iskolapszichológus ellátja a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek elsődleges célja a tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a szakmai oktatás hatékonyságának segítése.

Az iskolapszichológus egyfelől szakmai szempontok alapján ismereteket szerez az egyes tanulókról, a szülőkről, a nevelőtestületről, méréseket végez, másfelől áttételes és közvetlen módon befolyásolja az intézmény életét, fejlesztő eljárásokat honosít meg, illetve azok kidolgozására tesz javaslatot. Az iskolapszichológus nagyrészt a pedagógusok közvetítésével, a pedagógustársakkal konzultatív kapcsolatot kiépítve, a nevelőközösség szemléletét alakítva fejti ki személyiségformáló hatását.

(6) Az iskolapszichológus közvetlen segítséget nyújt az oktatónak a szakmai oktatáshoz.

(Megfigyelés, hospitálás: egy-egy problémás viselkedés, helyzet megfigyelése, közös osztályfőnöki óra tartás, esetmegbeszélés stb.)

(7) Az iskolapszichológus a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a tanulók beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a szakképző intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit, továbbá

Az iskolapszichológus a szakmai feladatainak ellátása során autonóm szakemberként dolgozik.

Egyéni foglalkozás iránti igényt a szülő, a pedagógus, vagy a tanuló is jelezhet. A beszélgetés során elsősorban tisztázni kell a megkeresés okát, azonosítani kell a pszichológiai problémát, és az iskolapszichológussal kapcsolatos elvárást. Az iskolapszichológusi foglalkozás nem terápia.

a) – különösen a kilencedik évfolyamos tanulók számára – megszervezi azokat a pszichológiai jellegű szűrővizsgálatokat, amelyek a képességvizsgálatok, szociometriai vizsgálatok, tanulási szokások, tanulási motiváció vizsgálatának körébe tartoznak vagy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek megelőzése érdekében szükségesek. Ennek a munkaformának nem kell feltétlenül klasszikus szűrővizsgálatnak lennie, talán életszerűbb, jobban hasznosítható, a pszichológusi munkamód jobban megjeleníthető, ha a segítőszakmák képviselőinek, valamint a pedagógusok részvételével szervezett munkamegbeszéléseken, a pedagógusok ismereteit felhasználva, azokat pszichológiai szempontból átgondolva tud képet alkotni arról, hogy a rábízott intézményben,

intézményekben, melyik gyermeknek van érzelmi, mentálhigiénés, magatartási, beilleszkedési problémája.

b) megszervezi a mentálhigiénés preventív feladatokat a szakképző intézményben az egyén, a tanulócsoporthoz és a szakképző intézmény szintjén, (egy vagy több alkalmas rendhagyó osztályfőnöki óra az osztályfőnökökkel egyeztetett témákban, mentálhigiénés jellegű foglalkozások kollégisták számára.)

c) megszervezi a szakképző intézményben az egészségfejlesztéssel, a szexuális nevelés segítségével, a személyközi konfliktusok és az erőszakjelenségek megoldásával kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat, (pl. igény esetén foglalkozást tart előre egyeztetett témában egy választott kis csoportban.)

d) megszervezi a krízistanácsadást a következő váratlan súlyos élethelyzetekben, különösen kortárshaláleset, súlyos kudarcélmény, váratlan családi krízishelyzet, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez, valamint

e) a kiemelten tehetséges tanuló tehetséggondozásában az oktatókkal és a pedagógiai szakszolgálat szakemberével közösen kidolgozza az együttműködés és az ellátás kereteit. (Támogatja a tehetséggondozást a tagiskola szintjén, főleg a tehetség felismerését és a lehetőségek felderítésében támogatja a tanulót és támogatja a tehetséges tanulót azokon a területeken, melyek szükségesek tehetsége kibontakoztatásához.)

(8) Az iskolapszichológus a (3) bekezdés b), c) és e) pontjában meghatározott feladatok megszervezése során szűréseket, vizsgálatokat, tréningeket, egyéni és csoportos tanácsadást szervezhet a tanuló, az oktató, továbbá a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének megkeresésével, valamint az érintett tanuló személyiségének fejlesztésével összhangban a kiskorú tanuló törvényes képviselője számára is.

A tanulók viselkedése egy szokatlan helyzetben, ennek kezelése, a foglalkozások tartalmának kétirányú elemzése segíti a szakembereket a tanulók jobb megismerésében, eredményességük fokozásában. Pl. egy szociálisan igen hátrányos helyzetű, sok tanulási, magatartási problémával küzdő tanulókkal működő osztályban éveken keresztül havi rendszerességgel részt vett az iskolapszichológus az osztályfőnöki órákon is. Beszélgető körben dolgozták fel az életvezetés területeit, foglalkoztak drogprevenciával, szexuális felvilágosítással, pályaválasztással. Közben "észrevétlenül" sajátítják el a kommunikációs technikákat, a konfliktusok kezelését.

(9) Az iskolapszichológus a szakképző intézmény szakmai programja szerint szervezett kötelező foglalkozás alatt is végezheti a tanuló részére az egyéni tanácsadást abból a célból, hogy a tanuló személyiségfejlődését elősegítse. Az iskolapszichológusi foglalkozások idejét és formáját mindig a célhoz kell illeszteni, ezért módszerei és időtartama változó lehet.

(10) Az iskolapszichológus

a) segíti a pszichológiai ismereteknek a szakképző intézményen belüli elsajátítását, (pl. ismeretterjesztő interaktív előadások diákoknak, tanároknak, szülőknek)

b) kapcsolatot tart a környezetében működő iskolapszichológussal, (szakképzési centrum iskolapszichológusai, a város iskolapszichológusai, pedagógiai szakszolgálat pszichológusai, szupervízió.)

c) együttműködik a kijelölt pedagógiai szakszolgálatban dolgozó iskolapszichológussal a szakképző intézményben a pszichológiai tevékenységgel érintett tanulók pedagógiai szakszolgálati vagy egyéb egészségügyi szakellátásra történő utalása vonatkozásában,

d) együttműködik a pedagógiai szakszolgálattal az érintett tanuló pedagógiai szakszolgálati ellátás keretében történő gondozásában. A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kötelessége, hogy gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az iskolapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő pedagógiai ellátáson való részvételét, ha a gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval foglalkozó oktatók kezdeményezésére az oktatói testület erre javaslatot tesz.

(11) Ha a kiskorú tanuló törvényes képviselője az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget, a szakképzési államigazgatási szerv kötelezi a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét e kötelezettségének betartására.

Az egészségnevelés célja az egészségkultúra kialakítása, s ezzel az egyén alkalmassá tétele arra, hogy az egészségével kapcsolatos szükségleteit önmaga kielégítse. Az egészségnevelés a személyiségre irányul.

Az egészségnevelés az emberek tudatos és felelősségteljes magatartásának kialakítására irányuló sokoldalú nevelőtevékenység. Ez magában foglalja az ismeretek átadását, az egészségi jártasságok, készségek, valamint szokások kialakítását. A fő feladata, hogy az egyén interiorizálja mindezeket.

Az egészségnevelés fő feladata a meglévő értékek megtartására irányuló pozitív, aktív prevenciós szemlélet, az aktív egészségtámogató magatartás kialakítása. Az egészségnevelés, mint tudományág komplex jellegű, az orvostudomány és a társadalomtudományok kölcsönhatásában alkot új tudományterületet. Gyakorlata elméleti-tudományos tevékenységre épül, gyűjti, kutatja, rendszerezi az egészség megvédésére, fejlesztésére, visszaszerzésére vonatkozó nevelési, magatartástudományi ismereteket, ezekből gyakorlati következtetéseket von le, s azokat a gyakorlat próbájának veti alá.

Elmélete több tudományterület integrációjában született:

- az alaptudományok: filozófia, etika, közgazdaságtan;
- az alapozó tudományok: pszichológia, nevelés-oktatástan, szociológia, társadalom-orvostan, egészségnevelés-történet;
- orvosi-biológiai szaktudományok: anatómia-élettan, közegészség-járványtan, klinikai orvostudományok;
- szervezés-vezetéstudomány: az egészségnevelés szervezése, módszertana.

Az egészségnevelés tudománya az elmélet és a gyakorlat dialektikus egysége.

Az egészségfejlesztés feladatai:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket, és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.

- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.

- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységekben és az egészséges életmód kialakításában.

Az egészségnevelési programot segíti minden oktató, valamint a kollégiumi nevelők, a védőnő, a kollégiumi ápoló és szervezett programok keretében egészségügyi intézmények egészségfejlesztési munkatársai.

Az egészségfejlesztés leglényegesebb módszere az egészségnevelés. Célja, hogy az egészségkultúra szintjének növelésével, az életmód javításával elősegítse az egészség megtartását, a betegségek megelőzését. A hiányos egészségkultúra, az egészségtelen életmód, a környezeti tényezők, a hiányzó prevenciós tevékenységek közvetlenül befolyásolják a mai ember egészségi állapotát. Példaadással, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel meg kell tanítanunk a fiatalokat, hogyan kell az egészség értékét megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük.

Az elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- az elsősegély iránt érdeklődő és azt elsajátítani szándékozó diákok felkarolása. A célok közt nem csupán az elsősegély-nyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek számonkérése szerepel, hanem élettani, egészségvédelmi és számtalan egyéb területtel kapcsolatos kérdések megválaszolása is.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a) Elméleti oktatás

b) Gyakorlati oktatás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegély-nyújtónak - a tanulónak - nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, testnevelés és szakmai gyakorlatok óráin, védőnő által szervezett formában) vagy délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegélynyújtó megtanulja:

- a légút biztosítását
- nem lélegző sérült újraélesztését
- vérzéscsillapítást
- megfelelő fektetési mód alkalmazását
- a törött testrész mozdulatlanságának biztosítását
- mérgezés ellátását
- sebek ellátását

A testi és lelki egészségre nevelés:

Az iskola és a kollégium arra nevel, hogy a diákoknak legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Fontos a megfelelő életritmus, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása.

5. Az iskola oktatási programja

5.1. A kerettanterv megnevezése – 2016. szeptember 01-től kifutó rendszerben:

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza:

tantárgy	heti óraszám			
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Etika	0	0	1	0
Történelem	2	2	3	3
Fizika	2	2	1	0

Kémia	2	1	0	0
Biológia - egészségтан	0	2	2	1
Földrajz	2	1	0	0
Informatika	1	0	0	0
Testnevelés	5	5	5	5
Művészetek (ének és rajz)	0	1	0	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai + 1 szabadon	6	7	8	11
Szabadon tervezhető	4	4	4	4
Összes	35	36	35	35

A kerettantervek alapján készült helyi tanterveket a 2. számú melléklet tartalmazza.

5.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

tantárgy	heti óraszám			
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek (angol,német)	3 + 1	3	3 + 1	3 + 1
Matematika	3	3	3	3 + 1
Etika	0	0	1	0
Történelem	2	2	3	3
Fizika	2	2	1 + 1	0 + 2
Kémia	2	1 + 1	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	2	1
Földrajz	2	1 + 1	0	0
Informatika	1 + 2	0 + 2	0	0
Testnevelés	5	5	5	5

Művészetek (ének és rajz)	0 + 1	1	0 + 2	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai + 1 szabadon	6 (5 + 1)	7 (6 + 1)	8 (7 + 1)	11 (10 + 1)
Szabadon tervezhető	4	4	4	4
Összes	35	36	35	35

5.3.1. 2016. szeptember 01-től felfutó rendszerben:

5.4. 2018.

5.5 2020.

III.

Egészségügyi technika II, Épületgépészet VIII., Gépészet IX., Villamosipar és elektronika XI.,
Távközlés XII., Informatika XIII., **Építőipar XVI.**, Könnyűipar XVII., Faipar XVIII.,
Közlekedésgépészet XXII., Agrár gépész XXXI.,
Közlekedés, szállítmányozás és logisztika XL., **Vízügy XLI.** ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos	3	-	-	-	108	-	-

tantárgy							
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Bányászat VII., Közgazdaság XXIV., Ügyvitel XXV., Kereskedelem XXVI.,

Vendéglátóipar XXVII., Turisztika XXVIII., Optika XXIX., **Földmérés XXXV.** ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen

Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Fizika*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Az új, 2020. szeptember 01-től felfutó rendszerben életbe lépő helyi tanterveket a 3. számú melléklet tartalmazza

5.. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.4.1. A 9-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az iskola első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése az elsőrendű feladat.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztése; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása fontos támogatója ennek
- mélyítjük, gazdagítjuk az értelmi és érzelmi intelligenciát
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával segítjük a személyiség erkölcsi fejlődését
- iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakítása

4.4.2. A 11-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával

- a kreativitás fejlesztésével; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvéssel; a tanulók egészséges terhelésével, érési folyamatuk követésével, személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel
- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztésével, bővítésével, valamint az élethosszig tartó tanulás és fejlődés megalapozásával készítjük fel diákjainkat a sikeres felnőttkori szerepvállalásokra
- felkészülés az érettségire, szakmai vizsgákra

4.4.2. Évfolyamtól függetlenül - Tanulási motiváció

A MOTIVÁCIÓ - A MOTIVÁLÁS

A motiváció két dolgot jelent

1. belső hajtóerő, amely a tanulót a tanárral való együttműködésre, a tanulási folyamatban való aktív részvételre készíti
2. erőfeszítés, amelyet a tanár tesz azért, hogy a tanulót rávegye az együttműködésre

4.4.2.1. A tanulók motívumai

Belső motívumok vezérlik a tanulót ideális esetben: magáért a tudásért, a tudás öröméért tanul. Ilyen motívumok lehetnek:

- a kíváncsiság (a megismerés vágya)
- az érdeklődés (a kíváncsiság állandó tárgyra irányul)
- a kompetencia (örömet okoz, hogy képesek vagyunk valamire)
- törekvés az ellentmondások kiküszöbölésére

Ha ezek a belső motívumok és a tanítás találkoznak, különösen erős hajtóerők lehetnek.

Külső motívumok

- a) egyrészt a családi háttérrel,
- b) másrészt a tanulók karrier elképzeléseivel,
- c) harmadrészt a kortárs csoport motívumaival függenek össze.

- a) A családi háttérrel összefüggő motívumok: A szülők megkövetelik a tanulmányi eredményeket, pl. jutalmazás-büntetés. Ennek eredménye lehet a szorgalom, de ez a külső motiváció nem alakul át belsővé (érdeklődéssé). Eredménye lehet a lázadás a szülői akarat ellen. Szerencsés, ha a szülők az érzelmi kapcsolat, az empátia csatornáin keresztül motiválják a gyerekeket. Ez könnyebben alakul át belső motivációvá, ha a családban becsülete van a tudásnak, a szülők tudáshoz való viszonya követendő minta a gyerek számára

- b) A tanuló karrier-elképzeléseivel összefüggő motívumok: Viszonylag könnyen belső motívummá válhat a továbbtanulási szándékból fakadó motiváció. A kiemelkedés vágya is motiváló tényező, a tanuló szakítani szeretne azzal az életformával, amelyben családja és kortársai élnek. Ehhez be kell látnia, hogy a tudás megszerzése és az életformaváltás között összefüggés van.

- c) A kortárs csoportból fakadó motívumok: A mintakövetés fontos motívum, ha a kortársaknak erős a tanulási elkötelezettségük.

Ezek a megelőző (hozott) motívumok sok gyerek esetében teljesen vagy részben hiányoznak.

4.4.2.2. A tanár feladatai a motivációval kapcsolatban

- a) Ismerjük meg a tanulókat: A tanár-diák közötti érzelmi viszony önmagában motivál. A tanulók azt a tanárt fogadják el, aki őket is elfogadja, pl. beszélgetünk a tanulókkal, szülőkkel.

- b) Teremtsünk pozitív légkört az osztályban: Fontos az érzelmi biztonság megteremtése: a tárgyi környezet megfelelő legyen (tanterem díszítése a tanulók ízlését kövesse), ne féljünk a játékosságtól és humortól, tartózkodjunk az intellektuális agressziótól, akadályozzuk meg a gyerek-gyerek agresszió minden formáját, alakítsunk ki személyes kapcsolatot a tanulókkal.

- c) Kínáljunk követendő példákat: a tananyagban szereplő pozitív személyiségek értékeire, a tudás szerepére hívjuk fel figyelmüket, példaértékű személyiséget keressünk a diákok által kedvelt sztárok között.

- d) Mutassuk fel a tudás megszerzésében rejlő perspektívákat (pl. továbbtanulás).
- e) Kössünk a tanulókkal "szerződést". Akkor fontos ez, ha a tanulók nagyon alacsony szinten motiváltak. De vigyázat, ne éljünk ezzel vissza!
- f) Tegyük érdekessé az órát: Kapcsoljuk össze a tananyagot az élettel, kapcsoljuk össze a tanulókat érdeklődő kérdésekkel, fogalmazzunk meg problémákat, alkalmazzunk új módszereket, eszközöket, optimális nehézségű feladatokat adjunk.
- g) Élünk okosan a megerősítés eszközeivel: az osztályozást sok tanuló egyáltalán nem értékeli, éljünk a dicséret eszközével, ha a tanulók pozitív érzésekkel fordulnak felénk, sokszor dicséretre sincs szükség, elég a pozitív vagy negatív érzelem kimutatása. Érzelmek legyenek őszinték! Kerüljük el a belső motívumok külső megerősítését. Ha nem elég a siker öröme, még külső megerősítésre, pl. ötösrre is szükség van, akkor a tananyag elveszíti minden érdekességét, motiváló erejét.

A gyerekek különbözőek, különböző motivációs technika jár eredménnyel, alkalmazzuk a differenciálást.

•

4.5. A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai

A **választható tantárgyak** esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a kurzus vezetésére.

A tantárgy kiválasztását követően a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik a jelentkezést és egyben tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a szabadon választott tantárgyat úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.6. Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola vállalja a közép vagy emelt szintű érettségire való felkészítést és a középszintű érettségi témakörei

4.7.1. Kötelező és választható érettségi tárgyak, amelyekből iskolánk vállalja a felkészítést

Kötelező tárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol nyelv, német nyelv, szakmai vizsgatárgyak.

Emelt szintű felkészítés: szakmai vizsgatárgyak, idegen nyelv

Választható tárgyak: fizika, biológia, földrajz, testnevelés.

4.7.2. Az érettségi témakörök

4.7.2.1. MAGYAR NYELV

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

4.7.2.2. IRODALOM

4.7.2.2..1. Szerzők, művek

1. Művek a magyar irodalomból I. kötelező szerzők
2. Művek a magyar irodalomból II. választható szerzők
3. Művek a magyar irodalomból III. kortárs szerzők
4. Művek a világirodalomból
5. Színház és dráma
6. Az irodalom határterületei
7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és határon túli irodalom

4.7.2.3. TÖRTÉNELEM

4.7.2.3.1. Az ókor és kultúrája

4.7.2.3.2. A középkor

4.7.2.3.3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

4.7.2.3.4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban (1492-1789)

4.7.2.3.5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

4.7.2.3.6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

4.7.2.3.7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

4.7.2.3.8. A világháborúk kora (1914-1945)

4.7.2.3.9. Magyarország a világháborúk korában

4.7.2.3.11. A jelenkor (1945-től napjainkig)

4.7.2.3.12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

4.7.2.4. MATEMATIKA

4.7.2.4.1. Gondolkodási módszerek

4.7.2.4.2. Számelmélet, algebra

4.7.2.4.3. Függvények, az analízis elemei

4.7.2.4.4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

4.7.2.4.5. Valószínűség-számítás, statisztika

4.7.2.5. IDEGEN NYELVEK (angol és német)

1. Személyes vonatkozások, család

2. Ember és társadalom

3. Környezetünk

4. Az iskola

5. A munka világa

6. Életmód

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

4.7.2.6. FIZIKA

- 4.7.2.6.1. Mechanika
- 4.7.2.6.2. Hőtan, termodinamika
- 4.7.2.6.3. Elektromágnesség
- 4.7.2.6.4. Atomfizika, magfizika
- 4.7.2.6.5. Gravitáció, csillagászat
- 4.7.2.6.6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

4.7.2.7. TESTNEVELÉS

-
- Elméleti ismeretek
 1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
 2. A harmonikus testi fejlődés
 3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
 4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
 5. Gimnasztikai ismeretek
 6. Atlétika
 7. Torna
 8. Zenés-táncos mozgásformák
 9. Küzdősportok, önvédelem
 10. Úszás
 11. Testnevelési és sportjátékok
 12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek
- Gyakorlati ismeretek
 13. Gimnasztika

- 14. Atlétika
- 15. Futások
- 16. Ugrások
- 17. Dobások
- 18. Torna
- 19. Küzdősportok, önvédelem
- 20. Úszás
- 21. Testnevelés és sportjáték

4.7.2.9. FÖLDRAJZ

4.7.2.9.1. Térképi ismeretek

- 1. A térkép
- 2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
- 3. Távérzékelés és térinformatika

4.7.2.9.2. Kozmikus környezetünk

- 1. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem
- 2. A Nap és kísérői
- 3. A Föld és mozgásai
- 4. Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében

4.7.2.9.3. A geoszférák földrajza

- 1. A kőzetburok
- 2. A levegőburok
- 3. A vízburok földrajza

4.7.2.9.4. A földrajzi övezetesség

- 1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
- 2. A vízszintes földrajzi övezetesség
- 3. A függőleges földrajzi övezetesség

4.7.2.9.5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején

- 1. A népesség földrajzi jellemzői
- 2. Településtípusok, urbanizáció

4.7.2.9.6. A világgazdaság jellemző folyamatai

1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
2. Integrációs folyamatok
3. A globalizáció
4. A monetáris világ

4.7.2.9.7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
2. Magyarország természeti adottságai
3. Magyarország társadalmi jellemzői
4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
5. Hazánk nagy tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
6. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
8. Magyarország környezeti állapota
9. Az országhatáron átívelő kapcsolatok

4.7.2.9.8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában

1. Európa általános természetföldrajzi képe
2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
3. Az Európai Unió
4. A területi fejlettség különbségei Európában
5. Kelet-Európa

4.7.2.9.9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői

1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
2. Ázsia
3. Ausztrália és Óceánia
4. Afrika földrajza
5. Amerika földrajza

4.7.2.9.10. Globális kihívások a fenntarthatóság kérdőjelei

1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
2. A demográfiai és urbanizációs válság

3. Élelmezési válság
4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
5. A környezet- és természetvédelem feladatai

4.7.2.10. BIOLÓGIA

4.7.2.10.1. Bevezetés a biológiába

1. A biológia tudománya
2. Az élet jellemzői
3. Fizikai, kémiai alapismeretek

4.7.2.10.2. Egyed alatti szerveződési szint

1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
2. Az anyagcsere folyamatai
3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

4.7.2.10.3. Az egyed szerveződési szintje

1. Nem sejtes rendszerek
2. Önálló sejtek
3. Többsejtűség
4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

4.7.2.10.4. Az emberi szervezet

1. Homeosztázis
2. Kültakaró
3. A mozgás
4. A táplálkozás
5. A légzés
6. Az anyagszállítás
7. A kiválasztás
8. A szabályozás
9. Szaporodás és egyedfejlődés

4.7.2.10.5. Egyed feletti szerveződési szintek

1. Populáció

2. Életközösségek (élőhelytípusok)

3. Bioszféra

4. Ökoszisztéma

5. Környezet- és természetvédelem

4.7.2.10.6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

1. Molekuláris genetika

2. Mendeli genetika

3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok

4. A bioszféra evolúciója

- **4.7.2.11. INFORMATIKA**

-

4.7.2.11.1. Információs társadalom

1. A kommunikáció

2. Információ és társadalom

4.7.2.11.2. Informatikai alapismeretek - hardver

1. Jelátalakítás és kódolás

2. A számítógép felépítése

4.7.2.11.3. Informatikai alapismeretek - szoftver

1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

4.7.2.11.4. Szövegszerkesztés

1. A szövegszerkesztő használata

2. Szövegszerkesztési alapok

3. Szövegjavítási funkciók

4. Táblázatok és objektumok a szövegben

4.7.2.11.5. Táblázatkezelés

1. A táblázatkezelő használata

2. A táblázatok szerkezete

3. Adatok a táblázatokban

4. Táblázatformázás

5. Diagramok és egyéb objektumok

4.7.2.11.6. Adatbázis-kezelés

1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
4. Képernyő és nyomtatási formátumok
- 4.7.2.11.7. Információs hálózati szolgáltatások
 1. Kommunikáció az Interneten
 2. Weblapkészítés
- 4.7.2.11.8. Prezentáció és grafika
 1. Prezentáció
 2. Grafika
- 4.7.2.11.9. Könyvtárhasználat
 1. Könyvtárak
 2. Információ-keresés
 3. Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák
 4. Algoritmusleíró eszközök
 5. Elemi algoritmusok
 6. Rekurzio
- 4.7.2.11.9. A programozás eszközei
 1. Programozási nyelv
 2. Programfejlesztői környezet

Szakmai tantárgyak

4.8. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

4.8.1. Ellenőrzés

Oktatóink a tanév során a tanulók munkáját folyamatosan figyelemmel kísérik, főként az alábbi területeken:

- alapkészségek és képességek
- értelem és gondolkodás fejlesztése
- anyanyelvi képességek fejlesztése (minden tantárgyban)
- megismerési, tanulási módszerek megtanulása

4.8.2. Mérési és értékelési rendszer a tanulási folyamatban

A diákok tevékenységének legfontosabb mérőeszköze az osztályozás. A tanulók teljesítményének értékelése a pedagógiai munka egyik legnehezebb, nagy felelősséggel járó része.

4.8.3. A mérés és értékelés célja és feladata:

- a visszajelzés biztosítása a tanár, a tanuló és a szülő számára
- következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára
- az egyéni eredmények viszonyítása a korábbi teljesítményhez
- a tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítmény értékelése érdemjeggyel

4.8.4. Iskolai beszámoltatás formái, rendje:

- szóbeli: a tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, beszámolók, kiselőadások
- írásbeli: a tanult ismeretek írásban történő ellenőrzése iskolai dolgozatokkal, amelyek a feldolgozott tananyag mennyiségétől függően lehetnek: röpdolgozatok: nem az egész óra hosszára kiterjedő írásbeli feleletek, egy vagy több órás témazáró dolgozatok, házi dolgozatok
- készségtárgyaknál gyakorlati feladatok elvégzésének értékelése
- az iskola bizonyos tantárgyakból, a munkaközösség döntése alapján alkalmazza a „próba záróvizsga” dolgozatokat
- az elmaradt témazáró dolgozatok megírását kötelezővé teheti a tanár

- projektfeladatok kiadása, értékelése

4.8.5. A teljesítmény mérése; Félévi és év végi értékelés

A teljesítmény mérését a szakképzési törvény szabályozza. Az osztályozás, értékelés annak az oktatónak a feladata, aki az adott tantárgyat tanítja. Az egyes oktatók osztályozási gyakorlatát az iskola szakmai programja határozza meg.

Az oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét – a meghatározott kivételekkel -

- **rendszeresen** érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti a tanév során szerzett érdemjegyek alapján. Az év végi értékelés az egész éves munka alapján történik.
- A tanulói jogviszonyban álló sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személyt, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mentesíti
- a) az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
- b) - a szakirányú oktatás kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének vagy nagyobb tematikus egységének elsajátítását minősíti.

Iskolánkban a tanár a tanuló tantárgyi munkáját a heti egy órás tantárgyak esetében félévenként két érdemjeggyel, a nagyobb heti óraszámú tantárgyak esetében minimum három érdemjeggyel minősíti, melyet a digitális naplóba ír be folyamatosan. A heti egy órás tantárgyakból a minimum két érdemjegyet a végzős évfolyamok esetében április 15-ig, az alsóbb évfolyamok esetében április végéig be kell írni a digitális naplóba. A heti kettőnél több órás tárgyakból havonta-másfél havonta be kell írni az érdemjegyeket a digitális naplóba, a harmadik érdemjegyet május 15-ig.

Egy napon csak két, előre bejelentett témazáró dolgozat íratható. A dolgozatot három héten belül ki kell javítani, és az érdemjegyet be kell írni a naplóba.

Az osztályzat (amit a bizonyítványba írunk), összefoglaló képet ad a tanuló adott tantárgyban nyújtott összteljesítményéről, neveltségi szintjéről. Egy hosszabb időtartam ismeretanyaga elsajátításának szintjéről tájékoztatja az oktatót, a tanulót és a szülőt vagy a gondviselőt. Minősíti a tanulót.

A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján, vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, a pótló, illetve javítóvizsgán, nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani, a szakképzési törvényben leírtak szerint.

A félévi osztályzatok az mutatják, hogy a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt az oktató legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felhívja az érintett oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését, és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Bontott tantárgyak esetében minden tantárgyrészből el kell érnie a tanulónak az elégséges osztályzatot év végén ahhoz, hogy a tantárgyi osztályzata ne legyen elégtelen.

Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem módosíthat.

Az osztályzatról a tanulót és szüleit, gondviselőjét a félévi értesítőben, illetve a bizonyítványban értesítjük, ezt a tanuló köteles szüleinek vagy gondviselőjének bemutatni, illetve aláírni.

Az érdemjegyek, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei:

Általános szabályok

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette (Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 57§.) és az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékánál kevesebbet hiányzott (szakképzési tv.39§). A tanuló az egyes évfolyamok, tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, a gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Az osztályzatoknak legalább elégségesnek kell lennie, hogy az előírt tanulmányi követelmények teljesítése megvalósuljon.
- Ha a tanuló a tantervi követelményeket legfeljebb három tantárgyból a tanév végén nem teljesíti, javítóvizsgát tehet, és csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelel (EMMI rendelet 64§.).
- Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte (EMMI rendelet 64§.). Ágazati képzés gyakorlati tantárgyából a közoktatási szakaszban résztvevő tanuló az oktatói testület határozata alapján javítóvizsgát tehet. E határozat meghozatala előtt a konferencián résztvevő oktatók, elsősorban a gyakorlati tárgyat tanítók mérlegeljék, hogy a tanuló a javítóvizsga letételéig rendelkezésére álló idő alatt képes-e a továbbhaladáshoz szükséges gyakorlati készségeket és attitűdöket bepótolni, esetleg rendelkezik ezekkel és csak a gyakorlathoz szükséges tárgyi tudása hiányos.
- Szakmai gyakorlatból a szakképzésben részt vevő tanuló csak akkor tehet – indokolt esetben – javítóvizsgát az évközi gyakorlaton elért elégtelen

teljesítménye miatt, ha hiányzása nem haladta meg a gyakorlati képzési idő 20 százalékát, nincs igazolatlan órája és az iskola a gyakorlati oktatók segítségével biztosítani tudja számára a felkészítést a javítóvizsgára. Erről az osztályozó konferencián az oktatói testület dönt.

- A törvényben meghatározott számú és feltételű mulasztások esetében a tanuló osztályozó vizsgán adhat számot tudásáról.
- A tanuló év végi osztályzatai az évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kerülnek megállapításra (nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény 54§.)
- A tanulók év végi és félévi osztályzatait az osztálynaplóban vezetett naplójegyek súlyozott átlaga alapján kell megállapítani, amelytől lényegesen nem lehet eltérni. Ha ez nem így történik és az oktató nem változtatja meg döntését, és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja (nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény 54§.). A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető, legfeljebb egy alkalommal, indokolt esetben annak ellenére is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményt teljesítette
- Ha a tanuló javítóvizsgán elért eredménye legalább elégséges, akkor tanulmányait folytathatja a magasabb évfolyamon.
- A tanulmányok minősítése ellen eljárás akkor indítható, ha a minősítés nem a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak alapján történt, a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra, illetve a felnőttképzési jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik. A tanulmányok értékelése ellen eljárás nem indítható.
- Más esetekben a szakképzési törvény vonatkozó rendelkezései irányadók.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy ha bármely tantárgyból javítóvizsgára

utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A szakképző intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait

- a) évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy
 - b) a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye
- alapján kell megállapítani.

A tanuló értékelése és minősítése keretében a tanuló magatartása és szorgalma nem osztályozható.

Érdemjegyek, osztályzatok:

Jeles (5)

- ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz
- a tananyagot ismeri, érti, tudja és alkalmazza
- a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz

Jó (4)

- a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget

Közepes (3)

- a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget
- tanári segítségre többször is rászorul

Elégséges (2)

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
- fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes

Elégtelen (1)

- a tantervi követelmények minimumát sem tudja
- ennek eleget tenni tanári útbaigazítással sem képes

4.9.8. A tanulói tevékenység írásbeli és szóbeli értékelésének elvei:

- az értékelés segítse a tanuló önismeretét, alakítsa reális önértékelését,
- tükrözze a tanuló önmagához mért haladását, serkentse további erőfeszítésekre,
- nyújtson betekintést a szülő számára gyermeke haladásáról,
- mutassa meg a továbbképzés lehetőségeit a tanuló fejlődése érdekében.

4.9.9. Szakmai jellegű rajzos feladatok értékelése

Jeles (5)

Készültségi fok: 86 % -100%

Ábrázolás: Alkalmazott vonalvastagságok, szerkezeti jelölések, írás szabvány szerint.

Jó szerkezeti megoldások.

Maximálisan esztétikus megjelenítés

Jó (4)

Készültségi fok: 71 % - 85 %

Kis szerkezeti és ábrázolási hibák, illetve hiányosságok.

Esztétikus és tiszta munka

Közepes (3)

Készültségi fok: 51 % - 70 %

Sok kisebb, vagy két-három nagy szerkezeti és ábrázolási hiba, illetve hiányosság.

A rajz esztétikussága és tisztasága nem megfelelő

Elégséges (2)

Készültségi fok: 36 % - 50 %

Nagy szerkezeti és ábrázolási hibák. Szabványos jelölések rossza alkalmazása vagy nagyfokú hiánya.

Rendetlen, csúnya rajz

Elégtelen (1)

Készültségi fok: 35 % alatt.

Teljesen rossz szerkezeti és ábrázolási megoldások. Szabványos jelölések szinte teljes hiánya, vagy rossz alkalmazása. Rendetlen, koszos, tépett rajzlap, esztétikus megjelenítés teljes hiánya.

4.9.10. Rajzbeadás az Ábrázoló geometria, Művészetek (rajz) és egyéb rajzos tárgyak esetében, kivéve a Számítógépes rajzolás gyakorlat (Szakdolgozat) tantárgyat

A rajzbeadás az oktató által meghatározott rajzórán történik. Hiányzás esetén a következő rajzórán a tanuló kötelessége ezt pótolni. A beadási kötelezettség be nem tartása esetén ugyanarra a feladatra csak egyszer adható elégtelen érdemjegy. Utolsó rajzbeadási lehetőség az osztályozó értekezlet előtti utolsó rajzórán, kivéve, ha az az osztályozó értekezlethez kapcsolódó naplózárás napjára esik. Ebben az esetben az ezt megelőző nap.

4.9.11. Rajzbeadás a Számítógépes rajzolási gyakorlat (Szakdolgozat) tantárgy esetében

A szakmai vizsga megkezdésének feltételeként beadandó szakdolgozat el nem készítése a tantárgyból elégtelen év végi osztályzatot von maga után. A szakdolgozatot az oktató által megjelölt időpontig kell bemutatni (kb. április hónap közepén).

4.9.12. Projektfeladat

A projektfeladatok elkészítése az alapvizsga és a szakmai vizsga megkezdésének feltételéül szolgáló portfólió alapja.

A projektfeladat elkészítését a szakmai oktatók útmutatása alapján kell elkészíteni és az általuk kijelölt határidőre kell benyújtani. Ha a tanuló a projektfeladatát a megjelölt határidőre nem nyújtja be, azt elégtelenre kell értékelni. Ugyanarra a projektfeladatra csak egyszer adható elégtelen érdemjegy.

4.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket (9-12. évfolyam), a matematikát (10-12.évfolyam), az informatikát (9-10. évfolyam), a magyar nyelv és irodalmat (12. évfolyam) valamint egyes szakmai tárgyakat.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

4.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a Netfit módszert alkalmazzuk a tanulók fizikai állapotának felméréséhez.

4.12. Egészségnevelési program és környezeti nevelési program

4.12.1 Egészségnevelési program

4.12.1. 1. Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység, melyet az alábbi címszavakban foglalunk össze:

- a prevenció
- az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere
- az egészséget támogató társadalompolitika
- hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás
- rizikócsoporthoz közelítés
- érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások
- kortárshatások az egészségfejlesztésben
- színtér programok (egészséges iskolák, óvodák stb.)
- közösségi alapú komplex egészségfejlesztés

4.12.1.2. Egészségfejlesztő team létrehozása

Az egészségfejlesztő csoport tagjai a következők:

- az igazgató megbízottja
- az iskolaorvos
- iskolafogorvos
- védőnő
- a testnevelők

- a diákönkormányzatot segítő oktató

4.12.1. 3. Az egészségnevelés intézményi területei

Az intézmény egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódjanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségnevelési program alakításakor érdemes áttekinteni, hogy a tervben megjelennek-e olyan az előző felsorolásból nyerhető, és az életkori sajátosságokhoz is illeszthető lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás

- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS-prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az intézményi egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Például:

- rendszeres szellőztetés
- osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak megfelelően
- a mozgásigény kielégítése

4.12.1. 4. Intézményi programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az intézmény határozott – lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő – tervvel rendelkezik. Ezt egyeztesse a diákokkal és a szülőkkel, az iskolához kapcsolódó más szakemberekkel. Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése
- az egészséges táplálkozás (pl. az iskolai büfé választéka)
- a mindennapi testmozgás
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése
- a fogyatékosok, hátrányos helyzetűek integrációja
- az iskolán kívüli bántalmazás megelőzése
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

4.12.1. 5. Módszerek

Az intézményben alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza ma már számos lehetőséget biztosít az egészségnevelési program eredményes megvalósítására. Leghatékonyabbak az intézmény saját ötleteire épülő, illetve önálló szervezésű programok (egymásra épülő rendezvénysorozatok), amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Természetesen lehet ún. kész programokat is felhasználni, alkalmazni. Több tucat hazai intézmény, szervezet, vállalkozás kínálja adaptált vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programjait.

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az intézményben, meghívott előadó segítségével, oktatóok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, ANTSZ, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- Tegyük szebbé az intézmény környezetét, pl.: rendezzünk versenyeket, készíttessünk a tanulókkal a témával kapcsolatos plakátokat, pontozzuk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat stb.
- Szervezzünk kirándulásokat, tegyük lehetővé a rendszeres testmozgást, a szülőket is vonjuk be ezekbe.
- Tekintsük át a tantárgyakat és tegyünk javaslatot, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.
- Ha nincs az egészségfejlesztésben képzett szakember, így egészségtanár vagy egészségfejlesztő, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, népegészségügyi szakember, mentálhigiénikus, szupervizor, tanácsadó, szakirányú továbbképzésben részt vett szakember vagy rövid (60-120 órás) egészségfejlesztő – egészségnevelő -- mentálhigiénés oktatóképzésben részt vett oktató, iskolai drogügyi koordinátor vagy Mentálhigiénés Alapprogram oktatóknak (MAP) képzésen részt vett kolléga, akkor a továbbképzésen való részvétel is egy fontos célkitűzés.

- Ha van képzett kolléga, csatlakozzon az iskolai drogügyi koordinátorok megyei hálózatához vagy más szakmai csoportok hálózatához.
- Határozzák meg az ellenőrzés és értékelés módszereit. Ki, mit, mikor, milyen módszerrel ellenőrzi a célok megvalósítását (célszerű a team tagjainak aktív, irányító részvétele).

4.12.1. 6. Mindennapos iskolai testedzés-program

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittségi mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat tartalmaz és megtanít olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében

- a testmozgás-program játékokat, táncot, úszásoktatást is tartalmaz. Lehetőségeink szerint gyógytornán, tömegsporton és egyedi megvalósításban történik.
- lehetőségként merül fel a testnevelési órát nem tartalmazó napokon szervezett számos sportfoglalkozás felkínálása, azzal a megkötéssel, hogy minden tanulónak a pedagógiai programban megfogalmazott elvek szerint részt kell vennie valamelyiken.

4.13.2. Környezeti nevelési program

4.13.2.1. Bevezetés

A gazdaságtudományok a szűkös erőforrásokkal való bánásmód „művészetére” tanítanak. A természeti környezet javainak jelentős része az igényekhez képest véges mennyiségben rendelkezésre álló termelési-fogyasztási javak sorába tartozik. Mivel az árugazdálkodás minden fázisa valamilyen mértékű környezethasználattal jár, ezért jogos az elvárás a velük való ésszerű gazdálkodás kialakítására. Tehát olyan szakemberekre van szükség, akik látják a Föld globális problémáit, ismerik a legtágabban értelmezett környezetvédelem tevékenységi rendszerében elfoglalt helyüket; tudják, hogy a szaktudományok közötti versengés a környezetvédelem „saját felségterületté nyilvánításáért” értelmetlen ostobaság; akik tisztában vannak azzal, hogy szakértelmük hogyan segíti elő a környezeti problémák megoldását, és feladataik hogyan illeszkednek a nagy rendszerbe, vagyis akik egyszerre képesek globális és speciális látásmódra, s legfőbb tulajdonságuk a társtudományokkal való állandó együttműködésre való törekvés és együttműködési képesség. (Kerényi Attila geográfus)

4.13.2.2. Jövőkép

Iskolánk képzési formája 9. évfolyamtól 14. évfolyamig terjed. Sokrétű képzésünkben a környezeti nevelésnek kiemelt szerep jut, hogy a jövő szakemberei képesek legyenek a

fenntartható fejlődés biztosítására, amelyhez elengedhetetlen az ökológiai gondolkodásmód és a környezettudatos magatartás kialakítása.

Ezen belül célunk:

- a környezeti nevelés szempontjából fontos elv, hogy az intézmény „nyitott” legyen, azaz szerves, integráns részét képezze az adott lakókörzetnek
- hozzájárulni olyan szakemberek képzéséhez, akik tevékenységük során figyelemmel kísérik, alkalmazzák és ösztönzik a „gazdasági – műszaki -- ökológiai optimum” követelményének érvényesülését
- korszerű szakmai ismeretekkel rendelkező, környezetük iránt felelős szakemberek képzése, akik fogékonyak az újra, képesek megfelelni a változó elvárásoknak, megfelelő viselkedéskultúrával rendelkeznek, társadalmuk és környezetük cselekvőképes tagjaivá válnak

4.13.2.4. Helyzetkép, helyzetelemzés

Belső környezet: az intézmény

Az iskola épülete 1928-ban leánylíceumnak épült és 1950-ben vált a középfokú műszaki szakemberképzés fellelegvőrává. 1955. április 4-én az iskola felvette a reformkor híres mérnökének, Vásárhelyi Pálnak a nevét, mint Híd és Vízmű építési technikum. Ezen a napon leplezték le az iskola előcsarnokában az iskola névadójának szobrát, Bátki Lajos szobrászművész alkotását. Az 1965. évi 24. számú törvény szerint a középfokú technikumokat szakközépiskolákká kellett átszervezni. Ennek eredményeképpen, 1968-ban megindult nálunk is a szakközépiskolai képzés az első évfolyamon. Az intézmény jelenlegi neve Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma. Az iskola helyi adottsága több szempontból is kedvező. Békéscsaba belvárosi részén épült, a Deák utcában. Területe 1, 25 hektár, ebből őspark 0. 2 hektár, amely természetvédelmi terület. Ezek az adottságok természetesen nagymértékben segítik a nálunk folyó környezeti nevelést. Az épület patinás, sajnos felújításra szorul. A „javítgatásokat” folyamatosan végezzük.

A környezeti nevelés megvalósításához nagyban hozzájárul, hogy az iskola rendelkezik egy kémiai előadóval, és az Élővíz-csatorna partján, kéthektáros területen fekvő tanműhellyel és laboratóriummal. A laboratórium és az előadó alapeszközkészlettel ellátott. A tanulóinknak

így lehetőségük van az egyszerű környezeti vizsgálatok végrehajtására. A laborban talaj- és vízvizsgálatokat, míg a tanműhely udvarán meteorológiai méréseket végeznek, valamint vízsebességet mérnek, és mederről keresztshelvényt készítenek.

Az intézmény külső környezete

Az intézmény természeti értékekben gazdag területen helyezkedik el, maga a területe is természetvédelmi terület. A Körös-Maros Nemzeti Park különleges természeti értékei, állat és növényvilága lehetőséget teremt terepgyakorlatok, kirándulások szervezésére és a fajismeret bővítésére. Számos nagy céggel állunk napi kapcsolatban, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók megismerjék az egyes üzemek környezeti hatásait és a káros hatások megelőzésének lehetséges módjait.

4.13.2.5. Konkrét célok az iskola környezeti nevelésében

Magyar nyelv és irodalom

- ismerjék meg az irodalmi alkotásokban megjelenített természeti jelenségeket és értékeket
- ismerjék meg a lakóhelyükhöz kötődő meséket, mondákat
- tudjanak környezetvédelem és természetvédelem témakörében hivatalos levelet írni
- legyenek képesek a szakkifejezéseket helyesen alkalmazni

Történelem

- alakuljon ki a tanulóknál a hagyományok iránti tisztelet
- tudják értelmezni, hogy mikor és hogyan alakult át a természet az emberi tevékenység hatására

- értsék meg az állam és a társadalom felelősségét a Földet érintő globális problémákban

Idegen nyelv

- a nyelven keresztül ismerjék meg más országok környezetvédelmi problémáit
- ismerjék meg a tanult nyelven a környezet- és természetvédelmi szakkifejezéseket
- foglalkozzanak környezeti problémákkal

Matematika

- legyenek képesek a mérési eredményeiket matematikailag elemezni
- tudjanak táblázatokat és grafikonokat készíteni
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni
- fejlődjön logikus gondolkodásuk

Fizika

- legyenek képesek felismerni a környezet változásainak törvényszerűségeit
- ismerjék meg a fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) károsító hatásait

Földrajz

- ismerjék meg a természeti jelenségeket
- ismerjék meg gazdasági helyzetünket és lehetőségeinket
- értsék meg a fosszilis és a megújuló energiaforrások hasznosításának lehetőségeit, mértékeit

Biológia

- ismerjék meg, hogy egyes élőlények hogyan reagálnak a különböző károsító hatásokra
- ismerjék a helyi természeti értékeket

- szerezzenek jártasságot a fajismeretben (védett fajok felismerése)
- alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk
- legyenek képesek egyszerű biológiai vizsgálatok elvégzésére és azok kielemezésére (pl. zuzmótérkép)

Kémia

- ismerjék a kémiai anyagok károsító hatásait és ezek megelőzésének módjait
- legyenek képesek egyes környezeti elemek egyszerű kémiai vizsgálatára és az eredmények kiszámítására, értékelésére (pl. vízvizsgálat titrimetriával)

Testnevelés

- törekedjenek az egészséges életmód kialakítására
- értsék meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre ártalmas
- igényeljék, hogy a sporteszközök lehetőleg természetes anyagokból készüljenek

Informatika

- lássák meg a világháló szerepét az ismeretszerzésben
- ismerjék meg az informatikai eszközök környezetkárosító hatásait
- használják fel a számítástechnika adta lehetőségeket mérési eredmények elemzésére, értékelésére

Szakmai elmélet és gyakorlat

- ismerjék meg a szakma környezetre gyakorolt hatásait
- legyenek tisztában a szakmához kapcsolódó biztonságtechnikai előírásokkal és a higiénés szabályokkal
- tudják a szakmai ártalmak egészségre gyakorolt káros hatásait és a védekezés módjait
- ismerjék a szakmához kapcsolódó környezetvédelmi előírásokat, szabályozásokat

4.13.2.6. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

a) Tanórai, hagyományos lehetőségek

A tanórákon az integráció elvét próbáljuk megvalósítani, vagyis hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos problémák, amelyekkel a tanulók nap mint nap találkoznak. Sok témakört igyekszünk projekt módszerrel feldolgozni, ami által a saját tapasztalaton alapuló tudás megszerzése kap fontos szerepet.

A szemléltetés hagyományos és modern eszközeit (informatika) is felhasználjuk és alkalmazzuk. Az élményszerű tanítás megvalósítására törekszünk, így a laboratóriumban és tanműhelyben megtartott órákon a nem környezetvédelem szakos tanulóknak is lehetőséget biztosítunk az egyszerű vizsgálati módszerek elsajátítására (víz, talaj, levegővizsgálat, meteorológiai mérések).

Álláspontunk szerint az önálló tapasztalatokon és a biztos elméleti ismereteken nyugvó tudás birtokában alakítható ki a környezettudatos magatartás.

b) Tanórán kívüli lehetőségek

Az érdeklődő diákok számára szakmai kirándulásokat, programokat szervezünk.

Kiállításokat és előadásokat szervezünk jeles alkalmakra: Föld Napja, Víz Világnapja.

A tanulóink olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma (Kitaibel Pál Biológia és Környezetvédelmi Verseny).

Az osztályok kirándulásaik során látogatásokat tesznek múzeumokban, nemzeti parkokban, állat- és növényparkokban, arborétumokban.

A város által szervezett számos akcióban aktívan részt veszünk (takarítás, tereprendezés).

4.13.2.7. Intézményi környezet

Az intézményünk minden dolgozójának és tanulójának feladata és kötelessége, hogy tiszta és rendezett, egészséges légkört alakítson ki a saját területén.

Ehhez járulnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos üzemeltetés
- oktatóok és technikaiak példamutató magatartása
- kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése
- büfé árukészletének kialakítása
- iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli lehetőségeinek jobb kihasználása (iskolaújság, iskolarádió, folyóiratok, iskolakönyvtár)

4.13.2.8. Módszerek

A tanítás során, a tapasztalatszerzésen alapuló módszereket igyekszünk használni, amelyek közül kiemelt szerepet kap:

- egyszerű megfigyelések, mérések
- kísérletek
- csoportmunka
- modellezés
- szituációs játékok
- projektkészítés

- terepgyakorlatok

4.13.2.9. Résztvevők és erőforrások

4.13.2.9.1. Belső résztvevők

Az intézmény minden dolgozója – beleértve a technikai dolgozókat is - részt vesz a környezeti nevelésben, hiszen feladatuknak tekintik, hogy környezettudatos magatartásukkal példát mutassanak az ifjúságnak. Azon dolgozunk, hogy a munkaközösségek jól együttműködjenek ezen a téren is egymással, és tanácsokkal, tapasztalataik átadásával segítsék egymás munkáját. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat.

Az iskola védőnője felméréseivel segíti munkánkat és az osztályközösségek számára előadássorozatot tart a környezeti egészségtan és az egészséges életmód témaköreiből.

Az intézményi környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben a környezettudatos magatartást, amit intézményünk közvetíteni kíván.

4.13.2.9.2. Külső résztvevők

Az intézmény önmagában nem képes minden feladat felvállalására, elvégzésére. Nagyon fontos feladat a kapcsolatteremtés és együttműködés a külső partnerekkel.

4.13.2.9.2.1. Fenntartó: az intézmény vezetőjének feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az intézményi környezeti nevelési programunkat.

4.13.2.9.2. Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: a tanórai és a tanórán kívüli környezeti nevelési programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok és nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Az adott intézményekkel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja (ALFÖLDVÍZ, KÖVIZIG, KÖFE, Körös-Maros Nemzeti Park).

4.13.2.9.3. Civil szervezetek: szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgatóhelyettesi feladat. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

4.13.2.9.4. Hivatalos szervek: feladatuk egyike, hogy az intézmény működését egészségügyi és környezetvédelmi szempontból ellenőrizzék. Javaslatokra és véleményükre építeni kívánunk az intézményi környezet kialakításában (ÁNTSZ).

4.13.2.9.5. Iskolai büfé: kínálata nagyban hozzájárul a tanulók egészséges étkezéséhez, ezért időszerűvé vált annak a felmérése, hogy mivel bővíthet a kínálat, hogy az egészséges táplálkozás megvalósítható legyen, összhangban a 36/2014. (XII. 17.) FM rendelettel. Iskolánk figyelemmel kíséri a büfé működését, hogy a dolgozók és a tanulók kulturált, tiszta környezetben étkezhessenek, minél több környezetkímélő árut vásárolhassanak.

4.13.2.3. Saját erőforrások:

Költségvetés: minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működést szolgálják.

4.13.2.4. Külső erőforrások:

Pályázat: a pályázatok megjelenésének figyelése pályázatfigyeléssel megbízott oktató feladata. A kollegák tájékoztatást kapnak a pályázati lehetőségekről, és segítséget kapnak a pályázat elkészítéséhez. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szól.

4.13.2.10. Taneszközök

Taneszközeinket a lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük, a kerettantervekben és a programtervekben megjelenő oktatási célokhoz is igazodva, hogy a diákok korszerű eszközökkel, műszerekkel ismerkedhessenek.

További fejlesztési tervek: a beszerzendő eszközöket a mindenkori aktuális fejlesztési terv tartalmazza.

- zajmérő eszköz beszerzése
- környezetvizsgáló bőrvond fejlesztése
- szemléltető táblák beszerzése
- vegyszerek folyamatos pótlása

4.13.2.11. Kommunikáció

Az intézményi környezetbarát légkör kialakítása közös feladat. A kommunikáció szerves részét képezi a szemléletformálásnak, ezért fontos a széleskörű fejlesztése. Éppen ezért fontos az iskolai kiadványokba és az iskolai rádióba beépíteni a környezet- és természetvédelmet.

4.13.2.12. Minőségbiztosítás

Az intézményi környezeti nevelési munka mérése, értékelése több szempontból eltér az intézmény életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről. A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be.

4.13.2.13. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulást tartjuk fontosnak egy oktató esetében, ennek megfelelően tanáraink a lehetőségekhez mérten vesznek részt az ebben a témában zajló tanártovábbképzéseken.

4.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

4.14.1 Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése

Egyenlő bánásmód elve: a diszkrimináció tilalma, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálása.

A diszkrimináció 3 eleme:

a megkülönböztető intézkedés negatív hatással van az érintett személyre,

ez a negatív hatás a különbségtételből ered és

a különbségtétel ésszerűtlen, azaz objektíve nem indokolható.

1. közvetlen (nyílt) hátrányos megkülönböztetés

Az egyenlő bánásmódról szóló törvény szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, ill. határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozása, továbbá egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest.

2. közvetett (rejtett) hátrányos megkülönböztetés

Közvetett hátrányos megkülönböztetést valósít meg az a rendelkezés, amely nem minősül közvetlen diszkriminációnak, és látszólag meg is felel az egyenlő bánásmód követelményének, azonban a fent meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, velük összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

3. zaklatás

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett személynek a közvetlen diszkrimináció fogalmában meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása az érintett személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása.

4. jogellenes elkülönítés (szegregáció)

Jogellenes elkülönítést valósít meg az a magatartás, amely a fent meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy azok csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülönít.

5. megtorlás

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

A helyzetelemzés a 2019. október 1-jei adatok alapján történt.

Mozgássérült, értelmi fogyatékos tanulónk nincs.

4.14.2. A Program célja

A Köznevelési intézményi esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán kívül az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az alábbi lehetőségünk van a gyerekek egyéni fejlesztésében: amennyiben igénylik, lehetőséget biztosítunk számukra külön felkészítésre, fejlesztésre

4.14.3. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében vállaljuk, hogy

- iskolánkban a hátránnyal élőket semmilyen módon nem különböztetjük meg a társaiktól,
- aki faji, vallási, világnézeti, egészségi, szociális helyzete, nemi identitása miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulónkat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk,
- anyagi eszközeink függvényében az iskolát akadálymentesítjük, ha szükségessé válik,
- igény esetén az éves órakeretünkéből egyéni foglalkozásokat tartunk a célcsoport tagjainak,
- igény esetén a továbbképzési programban támogatjuk azokat a továbbképzéseket, amelyek a célcsoporttal való hatékony munkavégzésre készítene fel.

A kötelezettségek teljesítéséért felelősek:

Az igazgató felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az igazgató felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

Az általános igazgatóhelyettes felelős az intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.

A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban, szerződéses viszonyban álló, valamint szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje az intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

4.14.4. Akcióterv

A jelenlegi helyzetben, a hátránnyal élő gyermekek alacsony száma miatt nincs semmilyen esélyegyenlőségi kockázat. Amennyiben a jövőben arányuk jelentősen növekszik (10% fölé kerül), akkor a közoktatási esélyegyenlőségi programot aktualizálni kell az adott helyzetre.

Megterveztük és évek óta végre is hajtjuk az országos kompetenciamérések családi hátteret, hozzáadott értéket mutató statisztikai eredményeinek rendszeres és szakszerű elemzését.

Fejlesztési célok: Rövid távon (1 év): a hátránnyal élők alacsony száma és iskolai helyzete miatt rövidtávon nincs tennivalónk. Integrált oktatásukat tovább folytatjuk.

Középtávon (3 év): A jelenlegi helyzet megőrzése mellett továbbra is biztosítjuk az egyenlő bánásmódot és esélyegyenlőséget minden tanulónk számára.

Hosszú távon (6 év): Jelenlegi helyzetünk a hátránnyal élők alacsony száma miatt nagyon jó.

Hosszú távú célunk ennek megőrzése.

Prioritások:

Azonnali beavatkozást igényel: mivel nem áll fenn iskolánkban törvénysértő helyzet, oktatásszervezési gyakorlatunk nem sérti az egyenlő bánásmód elvét, ezért nincs azonnali beavatkozást igénylő feladatunk.

4.14.5. Megvalósítás

Figyelembe véve a települési esélyegyenlőségi programot, az abban szereplő akciótervnek megfelelően a ránk szabott feladatokat maradéktalanul végrehajtjuk.

A települési esélyegyenlőségi programnak megfelelően rendszeresen elemezzük az országos kompetenciamérés eredményeit, és ha szükséges, lépéseket teszünk a lemaradás megakadályozására.

4.14.6. Szankcionálás

A program betartásáért az iskola minden dolgozója és tanulója felelős. Aki faji, vallási, egészségi, szociális helyzete miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulónkat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk.

4.15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

4.15.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

4.15.3.1. A jutalmazás iskolai elvei

Iskolánk dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet, tartósan, vagy kiváló eredménnyel záruló együttes munkát végez.

A kiemelkedő tanulói teljesítmény egyéni dicséretet és jutalmat von maga után. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát és a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben kell részesíteni.

Az írásos dicséretetek formái:

- tanári, szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret.

Az írásos dicséreteteket az elektronikus osztálynaplóba be kell írni.

Az egész tanévben kiemelkedő teljesítményű tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Az iskolai szinten is kimagasló teljesítményű

tanulók igazgatói és általános oktatói testületi dicséretét a tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt oklevéllel is elismeri az iskola.

A dicséretes tanulók az alábbi jutalmakban részesülhetnek:

- Vásárhelyi Pál - emléklakett
- Hosszú Szilárd - emlékérem
- „Jó tanuló jó sportoló” kupa
- Pénzjutalom
- Könyvjutalom
- „Víz műs póló”
- egyéb tárgyi jutalom

4.15.3.2. A fegyelmezés iskolai elvei

Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat enyhébb formában megszegi, igazolatlanul mulaszt, „vízműs” tanulóhoz nem méltó magatartást tanúsít, társait gátolja az ismeretszerzésben, fegyelmező intézkedésben részesítendő. A fegyelmező intézkedéseket az elektronikus osztálynaplóba be kell írni.

Tanulókkal szemben fegyelmező intézkedések megtételére az alább felsoroltak jogosultak:

- gyakorlati oktató
- szaktanár
- osztályfőnök (a saját osztályában osztályfőnökként, más osztályban szaktanárként)
- gyakorlati oktatásvezető
- igazgató.

A fegyelmező intézkedés felfüggeszthető, illetve visszavonható abban az esetben, ha az intézkedés elérte célját, tehát a tanuló magatartása vagy tanulmányi előmenetele tartósan javul. Az eltörlés az intézkedést hozó oktató egyetértésével végezhető el.

Szóbeli és írásbeli figyelmeztetés adható:

- a tanóra, gyakorlati munka zavarása esetén
- hiányos felszerelés, gyakorlaton nem megfelelő ruházat esetén
- kihívó magatartás, trágár beszéd vagy viselkedés esetén
- berendezések, eszközök kismértékű rongálása esetén, kártérítési kötelezettség mellett
- az iskola, illetve gyakorlólé hely engedély nélküli elhagyása esetén
- késés esetén

Megjegyzés: A fenti vétségek első alkalommal való elkövetésekor a tanár megítélése alapján elegendő lehet a szóbeli figyelmeztetés, de másodízben történő esetben már írásbeli figyelmeztetést kell adni. További fegyelmező intézkedés a szaktanári intő, amely ismétlődő vagy súlyosabb esetekben adható.

A figyelmeztetést az elektronikus naplóba kell bejegyezni.

Első esetben is írásbeli figyelmeztetést kell adni:

- másokat megsértő, megalázó viselkedés esetén (nem túl súlyos esetben)
- felnőttel, tanárral szembeni megengedhetetlen viselkedés esetén (nem túl súlyos esetben)

Osztályfőnök által adható fegyelmező intézkedések:

a) osztályfőnöki figyelmeztetés

b) osztályfőnöki intés

Az előző fejezetben leírtakat meghaladó vétség esetén minden esetben osztályfőnöki fegyelmező intézkedést kell hozni a fokozatok megtartásával:

- Az iskola, gyakorlólé hely engedély nélküli elhagyása esetén, ha ez második alkalommal történik.
- Tanóráról történő igazolatlan késés esetén a házirendben foglaltak szerint
- Igazolatlan hiányzás esetén a házirendben foglaltak szerint

- Szándékos rongálás esetén (kártérítési kötelezettség mellett) kb. 2000 Ft-ig.

Igazgató által adható fegyelmező intézkedések:

- a) igazgatói figyelmeztetés
- b) igazgatói intés
- c) igazgatói megrovás

Fenti büntetéseket az igazgató az osztályfőnöki intésnél megfogalmazott eseteket meghaladó vétségek esetén alkalmazza, a fokozatosságot betartva.

Az igazgató hatáskörébe tartoznak a házirendben és a SZMSZ-ben meghatározott esetek, valamint az iskola hírnevét súlyosan romboló, az iskolának nagy kárt okozó vétségek.

Megjegyzés: Az igazgató ezt a fegyelmező intézkedési jogkörét indokolt esetben átadhatja helyetteseinek.

Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi - fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal - fegyelmi büntetésben részesítendő. Iskolánkban a fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására a oktatói testület megbízásából a Fegyelmi Bizottság jogosult. A fegyelmi bizottság tagjai: a fegyelmi bizottság elnöke, az igazgatóhelyettes, a tanuló osztályfőnöke. Meghívott tagként jelen lehetnek a szülők és a diákönkormányzat képviselője. A közoktatási törvény alapján a fegyelmi büntetések a következők:

- a) megrovás
- b) szigorú megrovás,
- c) kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába,
- e) eltiltás a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

4.15.3.2.1. Fegyelmi büntetések dohányzásért, engedély nélküli iskolaelhagyásért.

1. alkalom után alapesetben megrovás büntetést kell kiszabni
2. alkalom után alapesetben szigorú megrovás büntetést kell kiszabni
3. alkalom után olyan fegyelmi büntetés kerül kiszabásra, melynek következtében az iskola kezdeményezi a tanulói jogviszony megszüntetését.

Jelen tárgykörbe utalt esetekben a fegyelmi büntetés kiszabásánál a Fegyelmi Bizottság köteles mérlegelni a vétkes javára írható és terhére róható egyéb cselekedeteit is.

Az iskola a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 53. § 2-3. bekezdésének értelmében biztosítja a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat közös kezdeményezésére, hogy az iskolában az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat közösen működtesse a fegyelmi eljárás lefolytatását megelőző egyeztető eljárást, melynek részletes szabályai az iskolai SZMSZ-ben találhatóak.

Igazolatlan óraszám	Magatartás (félévente)	Büntetés (aktuálisan)
0	példás	-
1 – 3	jó	osztályfőnöki figyelmeztetés
4 – 5	változó	osztályfőnöki intés
6 – 10	rossz	igazgatói megrovás
11-16	rossz	fegyelmi eljárás alapján
17-24	rossz	fegyelmi eljárás alapján
25-29	rossz	fegyelmi eljárás alapján
30-	rossz	kizárás (ha nem tanköteles)

4.15.3.2.2. A gyermek, a tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályok:

4.15.3.2.2.1. A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha

- a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére - a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,
- a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,
- a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

4.15.3.2.2.2. Ha a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. Ebben az esetben:

- Az iskola köteles a szülőt és a tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - amennyiben a kollégium nem az iskolával közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri.
- Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.
- Ha az iskola értesítése eredménytelen maradt, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.
- Ha tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, az iskola igazgatója - a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban tanköteles tanuló esetén a kormányhivatalt és a gyermekjóléti szolgálatot értesíti. Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az iskola és - szükség esetén - a kollégium bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.
- A tizenegyedik igazolatlan óra esetén fegyelmi eljárást indít az iskola.

155. § A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt, feltéve, hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

163. § (1) A szakképző intézmény köteles a tanköteles tanuló törvényes képviselőjét és a tanköteles tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - ha a kollégium nem a szakképző intézménnyel közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz foglalkozást eléri. Az értesítésben fel kell hívni a tanköteles tanuló törvényes képviselőjének figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire. Ha a szakképző intézmény értesítése eredménytelen maradt, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, a szakképző intézmény a család- és gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a tanköteles tanuló törvényes képviselőjét.

(2) Ha a tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási félévben eléri az öt foglalkozást, az igazgató - a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló kormányrendeletben foglaltakkal összhangban - értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, tanköteles tanuló esetén - gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló kivételével - a család- és gyermekjóléti szolgálatot. Az értesítést követően a család- és gyermekjóléti szolgálat a szakképző intézmény és - szükség esetén - a kollégium bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan mulasztást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.

(3) Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy félévben eléri a tizenöt foglalkozást, az igazgató a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot - a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanköteles tanuló kivételével -, valamint ismételten tájékoztatja a család- és gyermekjóléti szolgálatot, amely közreműködik a tanköteles tanuló törvényes képviselője értesítésében, továbbá gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanköteles tanuló esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot. Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy félévben eléri a huszonöt foglalkozást, az igazgatója haladéktalanul értesíti a tanköteles tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot.

164. § Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven

foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.

(3) Az Szkt. 59. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ösztöndíjra az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig a szakképző intézmény nappali rendszerű szakmai oktatásában tanulói jogviszonyban részt vevő tanuló jogosult. A megismételt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha évfolyamismétlésre kötelezték. Az adott tanév hátralévő részében nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha az igazolatlan mulasztása eléri a hat foglalkozást.

227. § (1) Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

(2) Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

4.15.3.2.2.4. Egyéb esetek:

- OKTV-n és OSZTV-n versenyző tanulók a verseny napján mentesülnek a tanítási órákon való részvétel alól.

- Sportversenyekkel és egyéb esetekkel kapcsolatban - a szaktanár javaslatának meghallgatása után - az igazgató dönt.
- Főiskolák, egyetemek által szervezett nyílt napokon való részvétel miatt a végzős évfolyamra járó tanuló egy tanévben két tanítási napot vehet igénybe.
- A jogosítvány megszerzéséhez szükséges vizsga napján a hiányzást az osztályfőnök igazolja.
- Külső szervek csak indokolt esetben kérhetik el tanulóinkat az iskola vezetőjétől. Az engedély megadása egyben az órákról való távolmaradás igazolását is jelenti.
- A nyelvvizsgák, versenyek, nyílt napok és külső szervezetek általi kikérések esetén, az osztályfőnök az elektronikus osztálynaplóban rögzíti a hiányzás okát, és minden esetben figyelembe veszi a havi összesítésnél. A közösségi és iskolai érdekek miatt történő hiányzást nem kell igazolni, de az osztályfőnöknek tudni kell róla.
- Az engedélyezett távollét alatti tanulmányi elmaradást a tanulónak pótolnia kell.
- Amennyiben a tanuló mulasztását megfelelő időben és módon nem igazolja, úgy mulasztása igazolatlanak minősül.

Azok a tanulók, akik motorral járnak iskolába, parkolási igényüket az osztályfőnöknél jelzik. Ezen tanulók számára a parkolást az igazgató engedélyezi, névsorukat a portán helyezi el.

Az oktatói testület által fontosnak tartott egyéb elvek:

4.17. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat a tanulók önálló, a tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer.

A házi feladat hatékonyságát emelhetjük, ha néhány szabályt betartunk:

- A házi feladatot gondosan kell kijelölni, éreztetni kell, hogy a oktató jelentőséget tulajdonít neki, különben a tanuló sem fogja komolyan venni.
- A házi feladatnak sikeresen megoldhatónak kell lennie.
- Ennek érdekében:
 - a) a tanulók önálló tanulási képességét már tanórán is fejlesszük;
 - b) a házi feladat kapcsolódjon az órai munkához;
 - c) a házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretelsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlása, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon;
 - d) ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között sem annak produktív-reproduktív jellegét, sem a csoportos-egyéni formát illetően;
 - e) használjuk fel az egyéni tevékenységet irányító munkatankönyveket, programozott anyagokat;
 - f) a feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének, időnként alkalmazzunk differenciált házi feladatot, rendszeresen adjunk rövid feladatokat, s ne ritkán sokat.
- A szülők számára világossá kell tenni, hogy mit várunk el tőlük.
- A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell.
- Világosan közölni kell a tanulókkal a házi feladatok elkészítésének a szabályait s a mulasztás konzekvenciáit.
- A házi feladat kijelölésére mindig annyi időt szánjunk, hogy sikerüljön pontosan, és egyértelműen kijelölni a feladatokat, valamint meggyőződni arról, hogy azt mindenki értette.

KOLLÉGIUM

1. BEVEZETÉS

Az utóbbi évek társadalmi, gazdasági változásai jelentősen befolyásolták a kollégiumok nevelő munkáját, szerepüket. Társadalmi elismertségüket, szükségességüket növelték.

Ezek a változások, valamint a szabad iskola- és kollégiumválasztás kihívást jelentettek a BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma számára is.

Ahhoz, hogy ennek a kihívásnak megfeleljünk, valamint a fenntartói, a szülői és a tanulói igényt kielégítsük, úgy ítéljük meg, hogy javítani szükséges munkánk feltételrendszerét, fejleszteni kell pedagógiai - módszertani ismeretrendszerünket, mivel a kollégiumunk a nevelés elsődleges szempontjának az otthonos, családi légkör biztosítását tartja. Azonban a Köznevelési törvény és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja egyértelműen megfogalmazta a kollégiumok megnövekedett szerepét.

A kollégium szükségességét, szerepét a következő tényezők támasztják alá:

- Békés megye településszerkezete, iskolarendszere, közlekedési infrastruktúrája a megrendelői igény, a továbbtanuláshoz biztosított esélyegyenlőség alapvetően feltételez megyei székhelyű, a középiskolák igényeihez igazodó kollégiumokat.
- A megyeszékhelytől távol lakó, anyagilag hátrányos helyzetű szülők csak akkor tudják Békéscsabán taníttatni gyermekeiket, amennyiben a szociális egyensúlyozó szerepet betöltő kollégiumokat gyermekeik igénybe vehetik.
- Az otthonadás mellett a kollégiumok adnak lehetőséget a lemaradással küzdő tehetséges fiatalok számára a felzárkózásra, tehetségük kibontakoztatására.

Ezekre a tényekre alapozva fogalmaztuk meg kollégiumunk pedagógiai programját.

Pedagógiai programunk készítésekor figyelembe vettük a kapcsolódó iskolák pedagógiai célkitűzéseit, a kollégium jelenlegi helyzetét.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A kollégium adatai

A kollégium hivatalos elnevezése: BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma

Fenntartója: Békéscsabai Szakképzési Centrum

A kollégium alapító okiratának száma:

A program benyújtója: A BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziumának és Kollégiumának
oktatói testülete

A kollégium címe: 5600 Békéscsaba, Gyulai út 9. sz.

Telefon/fax: 06/66 325- 788

2.2. A kollégium nevelési és működési gyakorlatának és feltételeinek bemutatása

2.2.1. Személyi feltételek, illetve elvárások

2.2.1.1. Alapelveink

Úgy gondoljuk, hogy a kollégiumi dolgozók és a tanulók együttműködése hozhat létre sikereket, eredményeket, alkotó légkört. Meggyőződésünk, hogy a példa erejével mindenki nevel a kollégiumban, ezért fontos a meglévő erőforrások folyamatos figyelemmel kísérése.

A tantestület tagjai segítenek a tanulásban, a közösségi és az egyéni gondok megoldásában külön figyelmet fordítva a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelésére, oktatására. A gazdasági apparátus a működés feltételeit biztosítja, a technikai dolgozók a működés zavartalanságát.

2.2.1.2. A kollégiumi oktatói testület működési gyakorlata

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nkt-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, oktató munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a) a oktatói testület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,

- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A köznevelési törvény alapján - a kollégium oktatóinak közössége, nevelési kérdésben a kollégium legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

Tagjai a kollégium valamennyi oktató munkakört betöltő közalkalmazottja, a diákok ügyeit, valamint a oktatóok munkáját segítő kollégiumi titkár.

A kollégium oktatói testülete nevelési kérdésekben, a kollégium működésével kapcsolatos ügyekben, valamint a törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A tanév során a oktatói testület az alábbi állandó értekezleteket tartja:

- tanévnyitó, tanévzáró,
- félévi,
- őszi és tavaszi nevelési értekeztet,
- információs értekeztet heti egy alkalommal,
- továbbképzési értekezletek.

Rendkívüli oktatói testületi értekezlet hívható össze az intézmény lényeges problémáinak megoldására, amennyiben a oktatói testület tagjainak 50 % + 1%-a képviselteti magát.

Döntéseit és határozatait - a jogszabályban meghatározottak kivételével - nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza. A szavazatok egyenlősége esetén az intézményvezető szavazata dönt.

A oktatói testület a feladatkörébe tartozó ügyek előkészítésére vagy eldöntésére tagjaiból meghatározott időre vagy alkalmilag bizottságot hozhat létre, illetve egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a munkaközösségre vagy a diákönkormányzatra. Az átruházott jogkör gyakorlója a oktatói testületet tájékoztatni köteles.

A köznevelési törvény szerint a kollégium oktatóinak szakmai, módszertani munkaközössége segítséget ad a kollégiumban folyó nevelőmunka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez.

A munkaközösség tagjai munkaközösség-vezetőt választanak a munkaközösség tevékenységének szervezésére, irányítására, koordinálására.

2.2.1.3. A oktatói testület összetétele, létszáma:

Főállású tanár:	11 fő
Tudományegyetemet végzett:	7 fő
Tanárképző főiskolát végzett:	4 fő

Szakos összetétel:

fizika-technika szak (egyetem)	1 fő
közoktatási vezető, oktató szakvizsga	4 fő
pedagógia - nevelőtanár (főiskola)	2 fő
testnevelés – orosz szakos tanár (főiskola)	1 fő
német szakos középiskolai tanár (egyetem)	1 fő
szociál-oktató (főiskola)	1 fő
földrajz szakos tanár (egyetem)	1 fő
francia – spanyol szakos tanár (egyetem)	1 fő
művelődésszervező (főiskola)	1 fő
történelem szakos középiskolai tanár (egyetem)	1 fő
biológia-környezetvédelem szakos tanár (főiskola)	1 fő
környezetgazdálkodási agrármérnök (egyetem)	1 fő
speciális oktató (egyetem)	1 fő

A oktatói testület kompetenciája a tantárgyi segítségnyújtást alapvetően biztosítja. Indokolt nyelvszakos, egyetemi végzettségű tanárok alkalmazása, amennyiben lehetőség nyílik rá.

A tanárok rendszeresen képezik magukat.

Rendszeresen részt vesznek országos, helyi, ill. a tantestület, a munkaközösség által szervezett továbbképzéseken. Részt vettek mentálhigiénés tanfolyamokon, a diákönkormányzatot segítő tanárok továbbképzésén.

A tanárok képzését, továbbképzését az intézmény anyagi lehetőségeihez mérten segíti.

A szaktanárok jól hasznosítják ismereteiket, szaktudásukat a felzárkóztató foglalkozások tartásával, illetve a tehetséges tanulókkal való foglalkozások alkalmával.

Érdeklődésüknek megfelelően vesznek részt különböző szakkörök vezetésében.

Eredményeink azt mutatják, hogy a tantestület közösséggé formálódott. Eredményeink alapja, hogy a testület tagjai egyet értenek a célokban, egységesek a követelményekben, élvezik a tanári módszertani szabadságot.

Jól megfelelnek mind a hagyományos (törődés a csoporttal, szülői, iskolai kapcsolattartás, adminisztráció), mind az új tanári feladatoknak. Felkészültek a felzárkóztatásra, pályaválasztási tanácsadásra, a tehetséggondozásra, a konfliktuskezelési megoldásokra. Képesek önismereti technikák átadására. A tudás- és értékközvetítést alapvető feladataiknak tartják.

A testület stabil, a dolgozók hosszú távon a kollégiumban szeretnék pedagógiai munkájukat végezni.

2.2.1.4. Technikai dolgozók

A kollégiumban dolgozó, nem oktató munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

Jól együttműködnek a tantestülettel, a nevelés tárgyi feltételeinek biztosításában, odaadóan, szorgalmasan végzik munkájukat, figyelnek a kollégiumban lakó tanulókra, hétköznapi életükre ezzel is segítve a oktatóok munkáját.

Kollégiumi titkár	1 fő
gimnáziumi érettségi	
közösségi-civil szervező szak	
Portások	3 fő
Takarítónők	4 fő
Mosodai - varrodai alkalmazott	1 fő

2.3. Tárgyi, dologi feltételek, környezeti jellemzők

2.3.1 A lakhatás tárgyi feltételei

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális-, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégiumban az alábbiak az elkövetkező időkben fejlesztésre, felújításra szorulnak.

Legrosszabb állapotban az ágyak, illetve a szekrények vannak. Az előbbiek 20 (átlag) az utóbbiak 25 évesek, Javításuk gyakran az új készítésével egyenértékű. Az elmúlt hat év fejlesztései némileg enyhítették ezen gondunkat.

A fiú szárnyban nincs biztosítva a tanuláshoz szükséges megvilágítási mérték (300 lux). A hálók megvilágítása mindenütt az előírás alatt van.

Jelenleg csak minden harmadik tanulónak van lehetősége szobai székre ülni. A tanulóknak megkezdtek a székek cseréjét.

A szobákban nincs asztali lámpa és nincs falikar sehol. A szekrények kapacitása szűkös, a könyveknek nincs fali polc. A textilneműk, ágyneműgarnitúrák, paplanok, párnák cseréje az elmúlt években többségében megtörtént, melyek cseréje folyamatosan szükséges. A nyílászárók igen elhasznált állapotúak, a fiú részen szintén sürgős cserére lenne szükség.

Tanulást, felkészülést közvetlen segítő eszközök, felszerelések:

Tervezett pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kap a kollégiumi tanulás, felkészülést segítő, korrepetáló, felkészítő, felzárkóztató tevékenység. Ehhez a minimális feltételeket tudjuk biztosítani, számítógép parkunk fejlesztésre szorul.

A közösségi élet (szabadidő, sport, kultúra, szórakozás) legszükségesebb eszközeivel rendelkezünk, de az igények fejlődésével ezeket is tervszerűen fejleszteni kell.

2.3.2 Épületek állaga, funkcióra való alkalmasságuk

Az épületek állaga – több éve folyó felújítások ellenére – sok kívánni valót hagy maga után. A legalapvetőbb lakhatási feltételek zsúfolt elhelyezés mellett adottak. A 4 ágyasra méretezett (légműbméter) szobákban 6 fő kerül elhelyezésre, a lány épületben a szobák többsége 10-es létszámú. Az elmúlt években megkezdtek a szobák bútorainak cseréjét, de forráshiány miatt ez félbe maradt.

A fiú épületben az elektromos vezetékek és világítótestek nem felelnek meg a követelményeknek.

A fiúrész külső homlokzati burkolata igen rossz állapotú, balesetveszélyes.

A tanulószobák zsúfoltak, nincs annyi férőhely, hogy mindenki ott tanulhasson.

2.4. Kollégiumi élet szervezettsége, az ezzel kapcsolatos elvárások.

A kollégiumi élet szervezettségét a munkafolyamatok gördülékeny megvalósítása jellemzi.

A kollégium nevelőközössége két munkaközösséget hozott létre: egy fiú és egy lány munkaközösséget. Az ő munkájukat egészíti ki, teszi teljessé a diákönkormányzatot segítő oktató.

A munkafolyamatok biztonságos, kiegyensúlyozott rendszerben való működését, belső mérések rendszerének működtetésével, a visszacsatolást, az információáramlás pontosságát, a minőségirányítás biztosítja.

A szervezeti felépítésünk átláthatóvá teszi a kollégiumunk működését. A kiszámítható működést reprezentálja a belső informatikai hálózaton, a oktatói testület minden tagja számára elérhető módon közzétett adatbázis: házirend, baleset és tűzvédelmi szabályzat, kerettantervi foglalkozások tanári és tanulói értékelési szempontjai, tanmenetek, továbbképzések összefoglalói, tanári beszámolók szempontjai, munkafolyamatok leírása, kritérium rendszere, szociometriai- és elégedettségi vizsgálatok kérdőívei, tanári beosztások, a tanulói tanulmányi eredmények, hiányzások, a szobaértékelések összesítői.

Elvárásunk a szervezettség, a minőség hosszú távú megtartása.

A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

2.5. A kollégium kapcsolattartásának rendszere

2.5.1. A belső kapcsolattartás

A kapcsolattartás rendszere, formái a különböző értekezletek, fórumok, kollégiumi gyűlések, tanácskozások.

A kollégiumi közösségek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat a kollégium éves munkaterve tartalmazza.

A kapcsolattartás formái:

- vezetőségi ülés,
- közalkalmazotti tanács ülései,
- közalkalmazotti értekezlet,

- munkahelyi értekezlet,
- nevelői értekezletek,
- nevelési értekezletek.

2.5.2. A szülők tájékoztatásának formái

A köznevelési törvénynek megfelelően a kollégium a tanév során

- szóbeli tájékoztatást ad az éves munkatervben rögzített, az általános munkaidőn túli időpontokban (szülői értekezletek, fogadóórák, telefonon)
- rendszeres írásbeli tájékoztatást ad a tanulmányi munkáról, a tanulók magatartásáról.

A szülői értekezletek

A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi értekezleten kapnak tájékoztatást.

Az összevont szülői értekezletet az intézményvezető, a csoport szülői értekezletet a csoportvezető nevelőtanár hívja össze.

Szülői fogadóórák

A kollégium valamennyi oktatója tanévenként havi egy alkalommal tart szülői fogadóórát. A gondviselő fogadóórán kívül előre egyeztetett időpontban találkozhat gyermeke oktatóival. A fogadóórák idejét, helyét a munkaterv tartalmazza.

Ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott oktató:

Az esélyegyenlőség sérülésének esetén írásban hivatalosan visszajelzést nyújt a megfelelő hivatali szerveknek.

Rendszeres írásbeli tájékoztatás

Valamennyi oktató negyedévenként köteles tájékoztatni a tanulóra vonatkozó érdemjegyekről a szülőket.

2.5.3 A kollégium külső kapcsolatai

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a következő intézményekkel:

- a fenntartóval,
- sportági szakszövetségek,
- a kapcsolódó iskolákkal,
- a helyi önkormányzatokkal szükség szerint,
- egészségügyi intézményekkel,
- közművelődési intézményekkel,
- a városi kollégiumokkal,
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- a kollégiumi orvossal
- a rendőrség gyermekvédelmi osztályával
- MI-ÉRTÜNK Egyesülettel (gyermeksegítő központ)
- a TIT-tel
- a Gadara Házzal

3. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

4. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a Nat. Melléklet I.1. pontjában, a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, az ott meghatározott feladatok megoldásához, az ott megfogalmazott értékek alapján.

4.1 Az intézmény (egység) alapvető nevelési alapelvei, céljai, küldetése

- Alapvető emberi, gyermeki, és szabadságjogok érvényesítése, humanista és demokratikus elvek alkalmazása
- A nevelés folyamatát a diákok iránti felelősség, bizalom és szeretet hassa át
- A pedagógiai tevékenységet kulturált stílus és intellektuális igényesség jellemezze
- Az alapvető erkölcsi normák betartása
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele
- A nevelőtevékenység építsen a diákok öntevékenységre, önszerveződő képességére
- Együttműködés a szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal

A kollégiumi nevelés feladata

- tanulási kultúra fejlesztése
- szociális értékrend és képességrendszer fejlesztése
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés
- az önismeret fejlesztése és a tudományos világkép alakítása
- felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályorientáció segítése

4.1.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;

- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a oktató tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességre;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

4.1.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium, a kollégiumi jogviszony fennállása alatt biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra

belső igény ébredjen a tanulóban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az

erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőkéesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi oktatók motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak, mint bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

5. A tanulók életrendje, tanulása, szabadidejének szervezésének pedagógiai elvei

- a) A kollégium belső életének szabályozásakor fontos szempont, hogy a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételei biztosítottak legyenek, figyelembe véve az

intézményi szokásokat, valamint a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket is. A diákok napi életének kereteit úgy kell meghatározni, hogy az egyes tevékenységek belső arányai az életkori sajátosságaikhoz igazodjanak. Olyan értékelési rendszert kell kialakítani, amely megfelelő motivációs bázist teremt a tanulók számára.

- b) A belső élet megszervezésénél jelentős szerepet töltsön be a diákönkormányzat. Vegyen részt a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Ismerjék, és a mindennapi gyakorlatban képesek legyenek felelősen alkalmazni a demokratikus érdekérvényesítési módszereket, a probléma-megoldási, konfliktuskezelési technikákat.

5.1 Folyamatos tanulás

A folyamatos tanulással lehetséges a követelmények teljesítése, melynek előfeltétele az alapos, rendszeres, előrelátó tervezés. Ezen elvek figyelembevételével érhető el a legnagyobb hatékonyság. A tanuláshoz megfelelő külső és belső motivációs tényezők szükségesek. Nélkülözhetetlen elem a folyamatos ellenőrzés és objektív értékelés.

5.1.1 A szabadidő megszervezésének elvei:

- Illeszkedjen a kollégium hagyományaihoz,
- Biztosítsa a tanulók fizikai és szellemi regenerálódását,
- Igazodjon a közösség igényeihez,
- Tereptsen választási lehetőséget,
- Vegye figyelembe az egyetemes és európai kultúra értékeit.
- Nagymértékben támaszkodjon a DÖK munkájára,
- Legyen aktuális.

5.2 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását és az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

5.2.1 Fejlődés

- A serdülőkor és az ifjúkor közötti átmenet zökkenőmentessé tétele
- A pszichoszomatikus fejlődés és érés problémáinak kezelése

- A meghatározó személyiségjegyek pozitív irányba terelése
- Devíáns jegyek nyesegetése
- Külső szakemberek bevonása
- Pozitív éleleteszmény

5.2.2 Felzárkóztatás

- Helyzetelemzés, szintfelmérés
- Szülők igényeinek figyelembevétele
- Szoros együttműködés az iskolákkal
- A színterek meghatározása/ egyéni, kiscsoportos, csoportos, szakköri, iskolai/
- Sikerélmény biztosítása
- Segítségadás a kudarcélmény feldolgozásához
- Ösztönző rendszer kialakítása
- Bukások, évismétlők számának csökkentése

5.2.3. Pályaválasztás

- Munkaerő piaci folyamatok hatásai
- Szakmai divatirányzatok
- Felsőoktatási felvételi követelmények tanulmányozása
- Felnőttképzési rendszer ismertetése
- Munkavállalói jogok
- A munka folyamata, beilleszkedés, munkahelyi fegyelem
- Elhelyezkedés folyamata /álláskeresés, pályázatírás, önéletrajz, meghallgatás, interjú/

5.2.4. Önálló életkezdés

- Párkapcsolat építése
- Otthonteremtés lehetőségei
- Családalapítás, gyermekvállalás, gyermeknevelés felelőssége
- Családjogi törvény
- Kapcsolattartás a szülőkkel

5.3 Közösségi élet fejlesztése

- Évről évre változó közösség

- Kilencedik évfolyamos tanulók beilleszkedésének segítése, hagyományok átadása
- Etikai, magatartási normák, házszabály /napirend/
- Szobaközösség, csoportközösség számának kialakítása
- Egyén és közösség érdekeinek, elvárásainak, igényeinek összehangolása
- Különböző kisközösségek /baráti csoportok, szakköri tagság, csapatok stb./ és a kollégium egészének integrálása
- Közösséghez tartozás, közös egyedi megjelenés érzésének kialakítása

5.4 Művelődés és sporttevékenység

- Testi és szellemi regenerálódás
- Élvezhetőség, élménydússág
- Rendszeresség
- Biztonságos feltételek megteremtése
- Önszerveződés támogatása
- A város által biztosított lehetőségek kihasználása/színház, koncert, kiállítás, kulturális- és sportprogramok/
- Sokoldalú fejlesztés

6. A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

A kollégium - igazodva a Köznevelési Törvény rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.

Kollégiumunk napi háromszori étkezést biztosít tanulóinknak, igazodva azok iskolai elfoglaltságaihoz. A kollégium ebédlőjében elfogyasztott étkezések mellett tanulóink rendelkezésére áll a jól felszerelt reformkonyha is. A kollégiumi ebédlőben az étkezések nevelő tanári felügyelet mellett zajlanak, ezzel is ösztönözzük tanulóinkat a kulturált étkezési szokások betartására.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Kollégiumunk minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. A kollégium kulturális- és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Kollégiumunknak saját orvosa van, akit rendelési időben hétfőtől péntekig fogadja és ellátja a hozzá forduló tanulókat. Rendelési időn kívül a közelben fekvő kórház és rendelőintézet ügyeletén kapnak ellátást a beteg diákok. A kollégiumban a betegek részére kialakított betegszobában helyezük el a beteg tanulókat.

Nevelőink a tanulók osztályfőnökeivel és szaktanáraival rendszeres kapcsolatot tartanak fent. A tanulók magatartásával, viselkedésével, tanulmányi előmenetelével, problémáival

kapcsolatos kérdésekben konzultálnak. A megbeszéléseket bármelyik fél kezdeményezheti. A kollégium az iskolával rendszeresen együttműködik. A nevelés-oktatás folyamatában egyenrangú kapcsolatra törekszik. A két intézmény harmonikus együttműködése, azonos alapértékek közvetítése, a rendszeres információcsere biztosítja a tanulók fejlődésének eredményességét.

A kollégium a szülőktől kapott jogokkal és kötelezettségekkel élve a lakhatási feltételek biztosításán túl a tanulók iskolai magatartását, tanulmányi eredményét is figyelemmel kíséri. Nevelőmunkánk eredményességének feltétele, hogy a szülői igényeknek meg tudjunk felelni, miközben a tanulók, segítő, elfogadó együttműködése is fennáll. A távolság és egyéb nehézségek ellenére is minden lehetőséget meg kell ragadnunk a szülői ház és a oktatói testület jó együttműködéséért.

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel a beköltözéstől kezdve. Év elején a kollégium vezetője tájékoztatót tart, a nevelők részt vesznek az iskola szülői értekezleteken, de a szülőkkel akár napi telefonkapcsolatban állnak, így megvalósul a folyamatos kapcsolattartás a szülők és a kollégium között, melynek köszönhetően a kollégium figyelembe tudja venni a szülői és tanulói igényeket.

A kollégium – igazodva az 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 28. §-ának rendelkezéseihez – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, ill. támogatást biztosít.

6.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási **attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó** ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

6.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

6.1.1.1. Tanulást segítő foglalkozások: rendszeres

a) iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás

A napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészülést biztosító tantárgyi környezetben csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében történik.

Minden tanulónak kötelező biztosítani a minimum heti 12 óra csendes tanulási időt – szilenciumot – hétfőtől csütörtökig, napi 3 órában. A szilenciumi foglalkozások a tanulószobákban valósulnak meg.

A tanulóidő naponta: 15.30-18.00.

Közös szilenciumról csak a 4,0 tanulmányi átlagot elérő tanulók kaphatnak felmentést, ők a tanulásra is alkalmas hálózobákban készülnek a tanítási órákra.

A szilenciumi idő alatt a teljes csendet biztosítani kell. Azon tanulók számára, akik a napi házirendben előírt szilenciumi idő kevésnek bizonyul, biztosítani kell a vacsora utáni (19 óra) nyugodt és zavartalan tanulás, felkészülés lehetőségét nevelőtanári felügyelet mellett

b) differentiált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás

Előzetes felmérésen alapuló, differentiált képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozás, a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatására, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának, a sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítására.

Kötelező azok számára a felzárkóztató foglalkozás, akik gyenge tanulmányi eredményt mutatnak egyes szaktárgyakból. Az arra kijelölt tanulónak naponta részt kell vennie a foglalkozásokon, tantárgyanként az órarendbe beállítva.

Az irányított tevékenységeket szaktárgyi felkészültségükre alapozva, ill. érdeklődési körüknek megfelelően a tantestület tagjai tartják

c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció

d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök

e) tematikus csoportfoglalkozás

6.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

6.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára

A csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoporthoz kapcsolódó feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik; a foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet. A tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciós tevékenység (balesetek-, káros szenvedélyek – dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás, stb. – kialakulása), valamint az életvitel helyes tervezése, és megvalósítása.

b) tematikus csoportfoglalkozások

az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

6.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása

b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

6.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

A foglalkozásokon (tanulói vagy oktatói kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat. Ezek megoldásában számíthatnak a oktató tanácsaira, segítségére

6.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,

- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt kap a diákok irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A kollégium az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését.

Kötelezően választható szakköri foglalkozások:

1. Horgász-vadász klub
2. Barkács szakkör
3. Angol szakkör
4. Földrajzklub és turisztika
5. Fizika
6. Kézilabda / iskolával közösen/
7. Egészséges életmód
8. Háztartási ismeretek
9. Számítástechnika
10. Olasz
11. Természetjáró turizmus
12. Röplabda
13. Kosárlabda
14. Kommunikáció és életvezetés
15. Alakformáló torna
16. Német
17. Régi mesterségek

- 18. Gondúzó
- 19. Stressz kezelés
- 20. Segítő beszélgetés
- 21. Tehetséggondozás
- 22. Néptánc – Népzene
- 23. Kézműves foglalkozás

6.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy oktató közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

6.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása , az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiség-védelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- d) a pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

6.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata megszervezni:

- a) a napirend szerinti tevékenységeket, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,

- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedése, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

7. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

7.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

8. A KOLLÉGIUMI ÉLET SZERVEZÉSE

Kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az

egyres tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A gyerekek kötelességeit és jogait szabályozza a kollégium házirendje.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselői révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és a mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. Kollégiumunk a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégiumban hagyományosan megrendezésre kerülő események:

- Gólyabál
- Mikulás
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Kollégiumi ballagás
- Jókai-hét

Napirend

6.00	Jelzőcsengő az ébresztéshez
6.30	Általános ébresztő
6.00-7.30	Ágyazás, mosakodás, öltözködés, reggeli elfogyasztása, szekrény- és hálórend kialakítása, felkészülés a tanítási órákra.
7.30-7.45	Indulás az iskolába
7.45	után csak azok tartózkodhatnak a kollégiumban, akiknek órarend szerint

	nincs tanítási órájuk, illetve betegek
12.00-15.00	Ebéd
12.00-15.20	Kimenő az iskolából való visszaérkezés illetve ebéd után
15.30-16.15	Szilencium
16.15-16.25	Szünet
16.25-17.10	Szilencium
17.10-17.15	Szünet
17.15-18.00	Szilencium
18.00-19.00	Vacsora
18.00-21.00	Kimenő
21.00	Létszámmellenőrzés, magnó, rádió kikapcsolása, hangos beszéd mellőzése
21.00-22.00	Előkészület a takarodóra
22.00	Villanyoltás, takarodó

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

- 1.A tanulás tanítása
- 2.Az erkölcsi nevelés
- 3.Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- 4.Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- 5.Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- 6.A családi életre nevelés
- 7.Testi és lelki egészségre nevelés
- 8.Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- 9.Fenntarthatóság, környezettudatosság
- 10.Pályaorientáció
- 11.Gazdasági és pénzügyi nevelés
- 12.Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogram terve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a NAT kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

A tanulás tanítása

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző méretű és társadalmi összetételű településről, eltérő családi környezetből jönnek. Attitűdjeik, életviteli és tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága is eltérő. Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a rendszeres tanulás módszertani foglalkozások

eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására.

A kollégiumi tanulás módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való eredményesebb tájékozódást szolgálják. Segítik a kollégistákat abban, hogy idejüket, erejüket jól be tudják osztani, szervezni tudják kollégiumi életüket, hatékony, célszerű, feladataikhoz, életrendjükhöz igazodó fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között. Elősegítik, hogy a kollégisták kialakítsák magukban annak tudatát, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás, alapja az iskolai sikernek, ugyanakkor előkészít a továbbtanulás bármely irányára, valamint a felnőtt életre. Kialakítják az önálló tanulás, a közösségben való tanulás módszereit, felkészítenek az önművelésre és önnevelésre.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak a fejlesztése a kollégiumban magába foglalja az egyénhez igazodó korszerű tanulási stratégiák, módszerek, eljárások kiépítését, az értő olvasás fejlesztését, ideértve a képi olvasás és a digitális olvasás képességeit, az emlékezet erősítését, a célszerű tudás kialakításához szükséges módszerek kialakítását, az önnevelés igényének kialakítását, az életen át tartó tanuláskihívásának, gondolatának elfogadását.

A tanulás módszertani foglalkozások hozzájárulnak az önművelés igényének fejlesztéséhez, kibontakoztatásához, az önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakításához, az iskolai és iskolán kívüli tanulás jelentőségének felismeréséhez. A foglalkozások elősegítik, hogy a tanulók tudásuknak megfelelő szinten tudjanak és akarjanak teljesíteni, e tudást kívánják továbbfejleszteni.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

Ismerje meg és alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani.

Tudja - segítséggel - szervezni az idejét, a tevékenységeit.

Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Tanulja meg a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, mondanivalók szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Váljon képessé arra, hogy az iskolai ellenőrzés és értékelés során eredményesen tudjon teljesíteni.

Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket. Tudjon szelektálni az információk rendszerében.

Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

Használja rendszeresen a könyvtárat, és igényelje szolgáltatásait.

Iskolai feladataihoz és egyéni problémái megoldásához tudja kiválasztani a szükséges dokumentumtípust és legyen képes gyakorlati felhasználására.

Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat, és szóban vagy írásban számoljon be a megoldásokról.

Rendszeres könyvtári munkával is fejlődjenek hatékony tanulási módszerei és önművelési szokásai.

Szerezzen tapasztalatokat a legújabb technológiákon, így az Információs és Kommunikációs Technológiákon (IKT) alapuló információhordozók használatában, alkalmazza azokat.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	3	2	2	2	1

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek	- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.

értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	- Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.
---	--

8.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				

- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt.
- felelősség- és kötelességtudat	- Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.
- a munka megbecsülése	- Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.
- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezek értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

8.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					

- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.
---	--

8.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek, stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartást és törvénytisztelet	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.					

8.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció	- Ismertessük az önismeret, és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be, a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.					

8.6. A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi					

	nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.
--	--

8.7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió					

- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés és	megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.
--	---

8.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelem fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.					
- önkéntes feladatvállalás másokért	- Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.					
- összetartás és együttérzés	- Az együttműködés, egymásra figyelem képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség					

	és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.
--	--

8.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					

- a természet és az emberi környezet egymásra hatása	- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.
- természeti erőforrásaink védelme	- Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.
- ipari termelés és a környezet védelme	- A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.
- 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	- Mutassuk be az újra hasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.
	- A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.
	- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

8.10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.					

8.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.

- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel, stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit, és a működési módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.					

8.12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség a számítógép, az	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájárulásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.					

internet-függőség veszélyei	
--------------------------------	--

9. FELADATOK, TEVÉKENYSÉKGATEGÓRIÁK

9.1. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

9.1.1. Tanulásirányítás, tanulásszervezés

A kollégiumban a tanulásra a csendes tanulási idő a szilencium szolgál. A szilencium a tanulószobákban kerül megtartásra. és az iskolai tanórára való felkészülést szolgálja. A tanulószobában való tanulás alól felmentést csak a csoportvezető nevelőtanár adhat, a tanulók ebben az időszakban a szobában tanulnak. Ennek érdekében a nevelőtanár feladata a tanulók szilenciumon való megjelenésének ellenőrzése. A nevelőtanár a rábízott tanulócsoporthoz tanulóit figyelemmel kíséri a kötelező szilenciumi foglalkozásról csak engedéllyel lehet távol maradni. A kollégiumi nevelőtanár feladata a konkrét házi feladathoz kapcsolódó tanulási technika megtanítása, a felmerülő problémák megbeszélése és a korosztálynak megfelelő részletes útmutatás a feladatok megoldásában. A nevelőtanár szaktudásának megfelelően segíti az iskolába való felkészülést, amennyiben szükséges másik szaktanárhoz küldi vagy konzultál az iskolában tanító szaktanárral.

9.1.2. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítségének terve

Hátrányos helyzet:

A környezeti tényezők (a családi környezet anyagi, technikai, szellemi, értelmi, iskolázottsági elmaradottsága), az iskola személyi, tárgyi feltételei, a gyerek iskolai beilleszkedése, személyiségének egyes összetevői gátolják abban, hogy a személyisége adottságainak megfelelően fejlődjön.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelmébe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította;

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen;
- az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a. testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Lelki sérülés, trauma

Legtöbbször külső hatásra elszenvedett "lelki seb", negatív élmény. Fájdalom, védtelenség érzése, csalódás, kitaszítottság, jelentéktelenség érzése, frusztráció.

Veszélyeztetett

Aki már elszenvedett valamilyen ártalmat (testi-lelki), de továbbra is ismétlődő bántalmazásnak, zaklatásnak van kitéve, folyamatosan negatív élményeket él át, szocializációját veszély fenyegeti. Fejlődésében környezete károsan befolyásolja.

Nehezen nevelhető

Értelmi fejlettsége nem tér el a társaitól, de pszichés megnyilvánulásaiban zavar tapasztalható. (agresszivitás, kommunikációs zavar, túlérzékenység)

9.2 A tevékenység célja

Minden fiatal jusson el az önálló, felelősségteljes, autonóm személy érettségére. Ez magában foglalja a társadalomba való beilleszkedést (tanulás - pályaválasztás munkába állás, később családalapítás képességét), az egészséges testi-lelki-szellemi fejlődést.

E célok megvalósításának színtere:

1. A család funkciói:

- gyermeknevelés
- érzelmi biztonság
- felelősségvállalás

2. Iskola, KOLLÉGIUM: nevelés, oktatás:

Célja: diákjaink problémáinak időbeni felismerése, hatékony kezelése, megelőzve súlyosabbá válásukat.

Feladat:

- a problémák felismerése,
- a kiváltó okok keresése, feltárása,
- segítségnyújtás,
- jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat iskolai gyermekvédelmi koordinátorának,
- vizsgálni kell a hátrányos helyzet, illetve a halmozottan hátrányos helyzet mutatóit, jellemzőit,
- tanév kezdetén fel kell mérni, feltérképezni a hátrányos helyzetű, HHH-s és az SNI-s tanulókat: tanulmányi, szociális, anyagi, kulturális, a műveltségi, a földrajzi, lakókörnyezeti hátrányokat, illetve ezek együttes megjelenési formáit (nevelőtanárok éves munkatervében megjelenített helyzetelemzés).
- A műveltségi lemaradás, s a tanulmányi motiváció hiányának felszámolása a kollégium és az iskola együttes feladata, hiszen igen gyakori, hogy a szociális problémákra éppen a műveltségbeli hiányosságok, az ambícióvesztés hívja fel a figyelmet.
- Figyelemmel kell kísérni a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit.

- Teremtjük meg a kollégiumi tagság feltételeit.
- Ennek érdekében: a tanulóval, a szülővel, az igazgatóval, az önkormányzattal (fenntartó és a tanulók lakóhelyi önkormányzatával) összefogva, a pályázati lehetőségeket kihasználva szociális segélyhez juttatjuk a növendékeket.
- A segélyt adhatja a kollégium, iskola, a lakóhelyi önkormányzat vagy alapítványok vagy pályázatok útján is segélyhez juttathatjuk.

A működés jogi keretei:

- Jelzőrendszer (oktatók, orvos, védőnő)
- Gyermekjóléti Szolgálat (Koordinátor)
- Gyámhivatal (eredménytelenség vagy újabb probléma esetén).

A hivatásos gyermekvédelem a gyermek és fiatalok hét csoportját célozza meg tevékenységével:

- a hátrányos helyzetűeket halmozottan hátrányos helyzetűek,
- a veszélyeztetetteket,
- a beteg, egészségkárosodott, fejlődési rendellenességben szenvedőket,
- a fogyatékosokat,
- a nehezen nevelhetőket,
- a szociálisan inadaptált gyermeket és fiatalokat,
- a deviáns viselkedésűeket.

A kollégiumba kerülő gyermekek eleve hátrányból indulnak:

- családjuktól elszakadva kell tanulmányaikat egy új (iskolában és kollégiumban) környezetben folytatniuk,
- legnagyobb részüknél felkészültségükben tudáshátránnyal küzdenek (elsősorban, matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvben),
- a kifejezőkészség alacsony szintje a szűk szókincs mutatja,
- az új helyzetben a státuszkeresés, a beilleszkedés nehézségei mutatkoznak a kistelepülésről érkezők esetében a városi gyermekekkel szemben (visszahúzódás, zárkózottság, önbizalom hiánya). Ezek sok esetben szorongást idéznek elő a gyermekben.
- az iskola, az iskolai tanárok állandó kontrollhatást gyakorolnak a kollégiumra, növendékeinkre, (esetenként a kollégiumi nevelőtanárookra is) amely jórészt

meghatározza a kollégista életmódját, tanulási ritmusát, a kollégiumi nyugalmat, vagy nyugtalanságát (pl. szilencium).

Nagy veszélyt jelentenek a vidéki kistelepülésekről érkező kollégisták esetében:

- a szabados életformák, csavargás, sajátos életvitelt folytató zenekarokhoz csapódás, bandázás, brutalitás, szipózás,
- dohányzás, italozás,
- a drogárúsítás, illetve fogyasztás megjelenése (szórakozóhelyeken, sőt iskolákban néhol.)
- különböző szélsőséges politikai csoportok illetve azok ifjúsági lecsapódásai,
- kisvallások, szekták, az időnként erőteljessé váló sátánizmus megjelenése.

Következményei lehetnek:

- a kollégiumi fegyelem napirend és házirend szabályainak megsértése,
- közös tevékenységek alóli kibúvás,
- kollégiumi kötelességeik, kapcsolataik elhanyagolása,
- nagyobb késések, kiszökések, italbehozások, benti dohányzás,
- tanulás semmibevétele,
- a közösségi élet normáinak fokozott megsértése.

A kollégium tennivalói:

- a prevenció (teljesen megelőzni növendékeink testi- vagy lelki károsodását)
- a korrekció (a bekövetkezett károsodásokat kell orvosolni, megszüntetni)
- Veszélyeztetett kollégista tanulóink fokozott felügyelete és ellenőrzése a Városi Polgármesteri Hivatal Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatával történő hatékony kapcsolattartás.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat az 1997. évi 31. törvény alapján végezzük.

A kollégium vezetői mellett a gyermek- és ifjúságvédelmet - a oktatói testület egyetértésével - az intézményvezető által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó oktató végzi.

Emellett valamennyi kollégiumi tanárnak közre kell működni a hátránykompenzálásban, gyermek- és ifjúságvédelemben.

Fontos a:

1. oktató - szülő - gyerek közötti jó kapcsolat

/ együttesen oldják meg a problémát /

2. oktató - osztályfőnök - tanuló folyamatos, személyes kontaktusa
3. magas szintű gyermekismeret:

A tanulási vagy viselkedésbeli gondokat kiváltó okok és tünetek kezelésére a legjobb megoldás megtalálása.

A oktató feladatai:

Megértő légkör, jó emberi kapcsolatok kialakítása, a tanítvány társas kapcsolatainak figyelemmel kísérése, "élethelyzetek" létrehozása, együttes tevékenységekkel, feladatokkal való megbízása, élményteremtés.

Tájékozódás a felnőttekhez való viszonyáról, szabadidő felhasználásáról, életcéljairól, tanulmányi tevékenységéről, önismereti játékok és beszélgetések, szituációs és szerepjátékok.

A már kialakult betegek gyógyítása:

Kapcsolatfelvétel:

1. Nevelési Tanácsadó
2. Gyermek Ideggondozó /pszichológus, pszichiáter/
3. Rendőrség /Bűnmegelőzési és Ifjúságvédelmi Osztály/
4. Orvosi szakrendelések

Diák feladatai:

- öngyógyítás
- sport
- művészet, olvasás
- feszültségoldás, problémamegoldás

9.3. Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem

A kollégiumi nevelő-oktató munka egyik alapvető feladata, hogy az iskolai munka kiegészítéseképpen fejlessze a tanulók képességeit és segítse a tehetséges tanulók

továbbfejlődését. A tehetséggondozó tevékenység minden korosztályban inkább egyénre szabott, mintsem életkorhoz kötött. Tehetség alatt értjük az átlagosnál kiemelkedőbb meglévő vagy rejtett képességet. A tehetséggondozás célja: a diák és környezete által felismert vagy fel nem ismert adottságok felszínre hozása és fejlesztése, a képességek személyiségfejlődésbe való beépítése, a személyiségfejlődéshez való felhasználása, a harmonikus személyiség megteremtésére irányuló törekvés.

A kollégium feladata a tehetséggondozásban:

Felismerni és felismertetni a tehetséget, nemcsak a tanulásban, hanem egyéb tevékenységi területeken is (sport, zene, művészetek, gyakorlati ismeretek, kommunikációs kultúra, stb.).

A tehetséget felhasználni a személyiségfejlődéshez.

A tehetség kibontakozását helyes irányba terelni.

A nevelési partnereknek a tehetséggondozó munkában együtt kell működni (iskola – kollégium - család).

A diákkal együtt stratégiát kell kidolgozni a tehetség kibontakoztatására. A tehetséggondozás történhet kollégiumon belül és kollégiumon kívüli tehetséggondozó műhelyekbe történő irányítással. (Sportegyesületek, stúdiók, művészeti együttesek, tanfolyamok, stb.)

A diák tehetségének mértéke és a tehetség foka határozza meg a kollégium közreműködésének módját a tehetséggondozásban.

A kollégiumi tanárok, különösen a csoportvezető tanárok, a oktatói testület egyetértésével kezdeményezik az egyes tehetséggondozási színterekre történő irányítást. Alkalmat teremtenek a tehetséges diák számára, hogy tehetségét a közösség előtt bemutassa, másokkal összemérje, és elismerést szerezzen szűkebb és tágabb környezetében.

A kollégiumi tehetséggondozás szinterei:

- a tanulási folyamat (szilencium, korrepetálások)
- a diákkörök, szakkörök
- szabadidős programok (érdeklődési körök, hagyományőrző programok, versenyek)
- csoportfoglalkozások
- egyéni foglalkozások

9.4 Szociális kompetenciák fejlesztése

A szociális és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkézség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktuskezelő, és megoldó képesség, valamint a vezető és szervezőképesség kap kitüntetett szerepet. Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át, és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak.

A kollégiumi foglalkozásaink és tanulás közben lehetőség adódik több szociális képesség fejlesztésére, a mások javát szolgáló, segítő magatartás formálására, amelyek fokozatosan alakulnak ki. Az életkor előrehaladásával nő a segítő tevékenységek száma és minősége. A kooperatív tanulás során ez szinte észrevétlenül fejlődik, a kialakított helyzetek kiváltják a tanulók egymás iránti segítő attitűdjét. Fejlődik az egyénnek az a képessége, amely lehetővé teszi, hogy közös cél érdekében együtt dolgozzon másokkal. Az együttműködő csoportban mód nyílik az egyén számára annyi tapasztalatot szerezni a kölcsönös függésről és felelősségről, amennyi a morális fejlődéséhez kívánatos lenne. A kölcsönös függésen alapuló munkaformák jellegükből adódóan kiváltják és fejlesztik az egyének toleráns, megértő magatartását, attitűdjét.

A szociális kompetenciák fejlesztése eredményesebb, amikor a tanulók együtt dolgoznak, hiszen ebben az esetben teljesen normális és magától értetődő az, hogy a diákok megosztják egymással ötleteiket, megbeszélik gondolataikat, együttműködnek. Egy ilyen környezetben nagyon sok lehetőség nyílik a segítségadásra, a barátkozásra, a társas érintkezéshez szükséges készségek gyakorlására. A mindennapi élethez hasonlóan ilyen helyzetben elfogadott és megszokott az, ha egy gyerek megmutatja a társának, hogyan kell valamit megcsinálni, ha együtt dolgoznak egy nehéz feladaton, vagy ha munka közben beszélgetnek.

A gyerekek így felfedezhetik a közösen végzett munka örömét és a segítségadás különböző formáit, miközben elmélyíthetik tudásukat, közösen értelmezhetik, formálhatják véleményüket, nézeteiket.

Céljaink:

Váljon a tanulóink igényévé:

- saját személyiségük megismerése (képességek, tehetség, pszichés jellemzők).

Fejlődjön:

- önismeretük, jellemük, erkölcsiségük, realitásérzékük,
- problémamegoldó és konfliktuskezelő készségük.

Szerezzenek ismereteket:

- az emberi viselkedésről, ismerjék meg az emberi viselkedés néhány fontos mozgatórugóját, pl. sztereotípiák, előítélet, önigazolás, konformitás,
- a továbbtanulási lehetőségekről, a továbbtanulással kapcsolatos dokumentumokról, kitöltésükről,
- a munka világáról,
- a fontosabb álláskeresési technikákról,
- az önnevelő (önfejlesztő), személyiségfejlesztő módszerekről.

Váljanak képessé:

- helyzetüket tárgyilagosan szemlélni,
- megalapozott, reális döntést hozni leendő hivatásukról, életpályájukról.

Ismerkedjenek meg:

- az alapvető munkavállalói jogokkal,
- a munkáltatói igényekkel, elvárásokkal (kompetenciák),
- az átképzés intézményeivel, a képzési lehetőségekkel, a képzésben való részvétel módjával.

Szerezzenek jártasságot:

- a pályaválasztással kapcsolatos információszerzésben.

Tudják használni:

- azokat az információhordozókat, amelyek révén tájékozódhatnak a munkaerőpiacon.

Alakuljanak ki, vagy erősödjenek meg a pozitív attitűdök, például:

- a mások részéről rólam kialakított kép közelebb visz önmagam megismeréséhez
- a hétköznapi döntéseimért a felelősséget vállalnom kell,
- az emberi kapcsolatok alakítását, az embertársainkhoz való közeledést a mások iránti érdeklődés és tisztelet hassa át,
- mások véleményére is oda kell figyelni,
- mindenkinek keményen meg kell dolgoznia a sikerért,
- hajlandó vagyok az önkritikára, korábbi álláspontom felülvizsgálatára,
- a tervezés a jövő tudatos felépítéséhez elengedhetetlen.

Eljárások, munkaformák, módszerek (tanár, diák)

Tanári:

- szóróanyagok, PR füzetek, tájékoztatók bemutatása
- kérdőívek kitöltése és feldolgozása (pl. érdeklődés és képességek összehasonlítása)
- tanulói csoportmunka megszervezése
- szorongás- és stressz oldó technikák megtanítása
- tájékozódás segítése: szakirodalom (könyvek, folyóiratok stb.), web helyek ajánlása a témához
- személyiségállapot, személyes tulajdonságok feltárására irányuló felmérés
- a léleknevelés eszközeinek bemutatása
- önismereti tréning
- álláslehetőségek forrásainak bemutatása
- álláskeresési technikák bemutatása

Diák:

- kérdőívek, tesztek kitöltése
- önismereti kérdőív önértékelése
- munkahely keresési vagy felvételi alaphelyzetek közös, játékos átgondolása, szituációs játékokban való részvétel
- internetes portálok böngészése
- kiselőadás megtartása

Teljesítmény, végeredmény, produktum

A tervezés azáltal válik teljessé, hogy megfogalmazzuk a foglalkozás „végtermékét”. Ilyenek lehetnek például a kitöltött kérdőívek, tanulói kigyűjtések az álláslehetőségek forrásairól, egy szituációs játék, vagy egy kiselőadás tapasztalatainak megbeszélése, következtetések levonása.

Rövid-, illetve középtávon értékelhető szempontok:

- reális önismerettel, helyes énképpel rendelkezik
- a lehetőségekkel összefüggésben kitűzött céljai reálisak
- önkontroll szintjének emelkedése
- magatartásformáit kontrollálja
- életkorának megfelelő az erkölcsi tudata, ítélőképessége (képes a jót a rossztól megkülönböztetni, az erkölcsöt romboló tényezőket, a devianciát felismerni)
- érdekeit felismeri
- reálisan gondolkodik
- kellő önkritikával rendelkezik
- céltudatosan készül a választott hivatására (jó tanulmányi teljesítményt nyújt, szakköri, önképzőköri munkában aktívan részt vesz, választott szakmájában keresi az elmélyülés lehetőségeit)
- fokozott tájékozódási hajlamot mutat (a szakterülettel való megismerkedés fokozott igénye, érdeklődés)
- körültekintően dönt a pályáját illetően
- a felvételi tájékoztatót helyesen, önállóan tudja használni
- tevélegesség a munkahelykeresésben
- ismeri az álláskeresési technikákat
- jól tájékozott a munkaerő piaci vagy a munkavállalókkal szembeni elvárásokról

9.5 Önálló életkezdés támogatása

9.5.1 A kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

A kollégiumban a közösség életében való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. A kollégista saját értékeiről – a család mellett – a kollégiumi egyéni vagy csoportos

foglalkozásokon kap visszajelzést, ebben a közegben szerez tapasztalatokat, alakul személyisége. A témakör célja annak elősegítése, hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségben, segítse a kollégista beilleszkedését környezetébe.

A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium és az iskolai közösség nyújtotta jogokat és kötelességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait. A témakörök feldolgozása során legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében. A felnőttkori polgári lét, a társadalmi tevékenységek gyakorlásának és megismerésének egyik helyszíne szintén a kollégium, célként fogalmazható meg a társadalom szerkezetének és működésének megismerése, megértése is.

Célok és feladatok

- Életkorának megfelelő szinten rendelkezzen ismeretekkel a társadalmi normákról.
- Sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban.
- Legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésben.
- Ismerje és alkalmazza a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait.
- Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében. Ismerje és tisztelje közössége tagjait, törekedjen jó együttműködésre az együttélésben.
- Tekintse értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.
- Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.
- Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni.

Az ebből adódó célok és feladatok:

- a szülőföld, az elbocsátó, a befogadó környezet szeretete, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet (patriotizmus) alapjainak kialakítása, ismerete (település, kisebb tájegység);
- országunk, nemzetünk, ismerete, szeretete;

- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata;
- a határainkon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáinak ismerete, a velük való közösségvállalás;
- hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása;
- nemzeti szimbólumaink (zászló, címer, Himnusz, Szózat, ünnepeink);
- a hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogainak ismerete, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik tiszteletben tartása;
- az európaiság, az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása;
- az egyetemes emberi jogok megismerése, elfogadása, tiszteletben tartása;
- más népek nemzeti érzésének, kultúrájának tiszteletben tartása.

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK, TEVÉKENYSÉGEK
Én és a család	Személyiségjegyek és azonosságtudat. Probléma feldolgozás, megbeszélés. A család szerepe a múltban, a jelenben. A barátság szerepe az emberi életben. Irodalmi példák és saját tapasztalatok feldolgozása írásban.
A kollégium és az iskola	A külső megjelenés és társadalmi érintkezés illemtana. A társadalmi érintkezések különböző formáinak (műfajainak) ismerete és alkalmazása. Az egyén helye az iskolai, kollégiumi közösségben. Az iskola és kollégium működési rendjének és elvárásainak megismerése. Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek elemzése. Konfliktuskezelési technikák (viták és helyzetgyakorlatok). A diákönkormányzat szerepe, jogai és lehetőségei. Jogok és lehetőségek megismerése és megtapasztalása saját közösségben.
A társadalom	Magánérdek és közérdek. (A társadalmi normák, beilleszkedés és

	autonómia.) Az egyén jogai. (A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei.) A modern nemzetállamok. (Az alkotmány, a hatalommegosztás, politikai pártok és ideológiák, az önkormányzatok.) Információk gyűjtése – könyvtárban, illetve sajtóból és médiából – feldolgozása és elemzése. A demokratikus állam működésének főbb elemei (a választási rendszer, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás, a fegyveres testületek, szervezetek). A történelmi és társadalomismereti tanulmányok során tanultak rendszerezése. Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (sajtó – és médiaanyagok) segítségével. A munka világa és a munkaerőpiac működése. A vitakészség (az érvelés, a másik érveinek megértése, a nyitottság, a kulturált kifejezőmód) gyakorlása különböző szituációkban.
Helyismeret, helytörténet	A település vagy a környező tájegység története, megismerése könyvtári dokumentumok segítségével. A település történetének főbb korszakai, ezek időbeli elhelyezkedése. A település legfontosabb igazgatási, egészségügyi, szolgáltató, kulturális intézményeinek megismerése. Kulturális programok tervezése
Múltismeret, hagyományok	Magyarország és Európa a múltban – a téma egy aspektusának feldolgozása az irodalom, a történelem, vagy a művészetek segítségével egyéni vagy csoportmunkában (pl. magyarok egyetemjárása külföldön; a Nyugat első nemzedéke, európai és magyar impresszionisták stb.). A magyar kultúra és tudomány kiemelkedő eredményei. A

	nemzetiségi kollégiumokban a nemzetiségi, a nemzeti kisebbségi kultúra és tudomány kiemelkedő eredményei. A tanulók érdeklődésének megfelelő téma feldolgozása tudománytörténeti nézőpontból, könyvtári dokumentumok (nyomtatott, elektronikus) segítségével tetszőleges formában. A határainkon túl élő magyarság jellemzői, helyzete a XX. században. A nemzetiségek és etnikai kisebbségek a mai magyar társadalomban. Az anyaország, illetve az anyaországon kívül élő nemzetiségek jellemzői. A témák megvitatása szociográfiai művek vagy filmek segítségével; kiállítás szervezése, rendezése az elkészült anyagokból.
Jelenismeret	A kollégium szervezeti felépítésének ismerete, részvétel a kollégiumi programokban és a diákönkormányzat munkájában. A diákjogok; az alapvető emberi jogok. Háttéranyag gyűjtése. Jellegzetes példák feldolgozása. Vitahelyzetek, konfliktushelyzetek. A határainkon túl élő magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei ma. Nemzetiségeink, etnikai kisebbségeink jellemzői, helyzete. Médiaanyagok elemzése, esetleg személyes tapasztalatok gyűjtése. Az Európai Unió jellemzői. Önálló tájékozódás a könyvtár és a média segítségével, véleményformálás a problémákkal kapcsolatban.

9.5.1. Az iskolai agresszió megelőzése, kezelése

A társadalmi szinten is erősödő erőszak, a családi nehézségek, mind közrejátszik abban, hogy az iskolai agresszió tovább nőtt. Mélyek a gyökerek, a probléma visszanyúlik a kisgyerekkorra. Már az óvodában is tapasztalható az agresszivitás erősödése és egyben a szeretet hiánya. A világhálón nem a Grimm-meséken nőnek fel a gyerekek. 13-16 éves korban van a legtöbb gond. Még hiányzik a fiatalok felelősségérzete, ítélőképessége.

Nyilvánvaló tény, hogy az agresszivitás kapcsán elkerülhetetlen, hogy közvetlenül beavatkozzunk elmérgesedett helyzetekbe, de fel kell tennünk magunknak azt a kérdést is, mit tehetünk azért, hogy elejét vegyünk a konfliktusok agresszív megnyilvánulásokban kicsúcsosodó epizódjainak.

Kollégiumunk eddig is nagy hangsúlyt fektetett az iskolai erőszak megelőzésére.

Feladataink ezen a területen:

- Fokozott ellenőrzés, tanári jelenlét a kollégista tanulók szabadidős tevékenységei során
- Kiszűrés: fontos, hogy a tanár minél alaposabban kövesse a legapróbb jelzéseket a gyerekek részéről. Jelentéktelennek tűnő gesztusok, metakommunikatív megnyilvánulások is jelzései annak, milyen játszmaképletek bontakozhatnak ki a csoportban, illetve melyek azok a diszpozíciók, amelyek a tipikus áldozati, illetve elkövetői szerepre predesztinálják a diákokat. Ehhez rá kell szánni az időt arra, hogy a gyerekekkel szabad beszélgetéseket kezdeményezzen a nevelőtanár. Legyen lehetőségük a gyerekeknek szabadon megnyilvánulni.
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel.
- Szakmai segítségkérés. Kapcsolatunk a Gadara-Házzal évek óta nagyon jó, sok segítséget kapunk tőlük kényes helyzetekben is.
- Tartalmas szabadidős tevékenységek biztosítása tanulóinknak.
- Közös alapértékek és normarendszerek megteremtése. Az iskolai szabályok és normák kidolgozásába bevonjuk – a tanárok mellett – a tanulókat, a szülőket is. Így a tanulók jobban tudnak azonosulni az iskolai normáival (például szünetek alatti jobb felügyelet, szankciók a szabályok megszegőivel szemben stb.). A szabályok betartatásánál figyelembe kell venni minden érintett személyiségének a tiszteletben tartását.
- Pozitív teljesítmény- és énkép átadása és kialakítása. Fontos, hogy ne csak a negatív teljesítményt és viselkedést jelezzük vissza a tanulók felé, hanem minden esetben erősítsük meg a jó teljesítményt, a helyes viselkedést is (ezt gyakran „elfelejtjük” jelezni a tanulóknak, mert ezt természetesnek tartjuk).

9.5.2. Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése

„**Legfőbb érték az ember**”, amelynek alapja az egészség. Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség értékjellegét. E cél akkor érhető el, ha kialakítjuk tanítványainkban az önmagukért és másokért érzett felelősség tudatát.

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus, és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Az életmód szempontjából 12 lényeges elemet kell szem előtt tartanunk készségek kialakításánál:

<i>Biológiai tényezők</i>	Egészséges táplálkozás Több mozgás Kiegyensúlyozott szexualitás Személyi higiéné
<i>Mentális tényezők</i>	Stressz tűrés, stressz kezelés Baleset megelőzés Időben orvoshoz fordulás Egészségüggyel való együttműködés
<i>Szociális tényezők</i>	Nem dohányzás Kevesebb (kulturált) alkoholfogyasztás Drogtagadás Egyéni környezettiszteltet, környezetvédelem

Kollégiumunknak az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- Biológiai tényezők: táplálkozás, mozgás, testápolás, szexualitás.
- Mentális tényezők: primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése
- Szociális tényezők: egészségügyi ellátás és családvédelem

I. Biológiai tényezők:

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

1. Táplálkozás

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása. „Betegségek okát, táplálkozásodban keresd.”

Tevékenység - eszköz:

- Táplálkozás-élettani optimum, korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.
- Ebéd során az étkezés higiéniájának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése. Az ebédeltetés rendjének kialakítása.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban.
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásai, sajátosságai (előadás, csoportfoglalkozások)
- Naponta meleg étel fogyasztásában részesüljön minden gyermek, ennek érdekében az ifjúságvédelmi felelős tegye meg a szükséges intézkedéseket.
- Az ételek minősége tartalmassága törekszik az egészséges ételek túlsúlyára.

Követelmény:

- Táplálkozás higiéniai, esztétikai ismeretek betartása
- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátítása

Értékelés: Helyes magatartásformák megerősítése, példaként állítása

2. Mozgás

Feladat:

- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (túra, kerékpár, úszás) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású: „Ép testben, ép lélek.”
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése

Tevékenység - eszköz:

- A mindennapos testmozgás biztosítása. Rendszeres testedzés a tanórákon kívül
- Háziversenyek szervezése és túrákon való részvétel a tömegsport keretében. Sportnapokon való aktív részvétel
- A mozgással – sporttal kapcsolatos pályázatok elkészítése, megvalósítása. Emberi kapcsolatok és értékes tulajdonságok fejlesztés

- A mozgáskultúra örömszerző funkciójával való megismerkedés
- Jellemformáló helyzetek felhasználása

Követelmény:

- A rendszeres testmozgás szükségletté válik. Életkoruknak megfelelő állóképességgel és terhelhetőséggel rendelkezzenek.
- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megteremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.

Értékelés:

- A sportversenyeken való tisztes helytállás, a bajnokságokba való bekapcsolódás dicsérete, jutalmazása.
- Pozitív megerősítés és társas visszajelzés bármilyen jellegű mozgás-sport tevékenységbe való bekapcsolódás esetén.

3. Testápolás

Feladat:

A higiénés magatartásra nevelés, a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás.

Tevékenység - eszköz:

- A testrészek ápolásának megtanítása, elmélyítése szakemberek bevonásával.
Sportolás
- után rendszeres tisztálkodás (feltétel biztosított)
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély)
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés az elvárt kulturális szignálok (megjelenés, kommunikáció) alkalmazásán is múlik.
- A közvetlen környezet (hálók, közös helyiségek, a kollégium környezete) tisztaságának megóvása, otthonossá tételében való aktív közreműködés.
- A csoportok felelősséget vállalnak saját életterük tisztaságáért, állapotának megóvásáért.

Követelmény:

- Tiszta ápolts megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).

- Mellőzzék a testdíszek (pirszing, tetoválás) alkalmazását, legyenek tisztába veszélyeikkel. Az elvárásoknak megfelelően öltözködjének.
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után. Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben!

Értékelés:

- Csoportos és egyéni beszélgetések alkalmával
- Verseny esetén iskola előtt dicséretben részesítés

4. Szexuális nevelés

Feladat:

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység - eszköz:

- A szexuális magatartás meghatározó eleme, hogy milyen módon megy végbe nemi szerepeink szocializációja.
- Ezzel kapcsolatban az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálni.
- A szexualitás biológiai aspektusainak megismertetése az ifjúkornak megfelelő szemléltető filmek, szakkönyvek és segédanyagok felhasználásával.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek (terhesség, szexuális úton terjedő betegségek) megismertetése szakemberek bevonásával.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás).

Követelmény:

- Legyenek tisztában azzal, hogy a szerelem kiteljesedése a szexualitás, amelynek fontos feltétele az egymás iránt vállalt felelősség és hűség.
- Tudják, hogy mi az intimitás lényege. Legyenek ismereteik arról, hogy a nemi érés és pszicho-szexuális fejlődés ütemében eltér, ezért a korai nemi kapcsolat hátránnyal jár.

- Tudatosuljanak a partnerkapcsolatokkal, párválasztással és családtervezéssel szemben támasztott követelmények.

Értékelés:

- Visszajelzés a nem megfelelő magatartásformákra Az illetet sértő kollégiumi párkapcsolat (szexuális attitűd) korrigálása

II. Mentális tényezők:

Cél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stressz kezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői megbeszéléseken (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a gyermekkori szorongás kiváltó okait (kudarccélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik).
- A tanuló társas támogatása, mert ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket. Az egyedi eseteknél iskola- vagy gyermekpszichológus bevonása a problémakezelésbe.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása.
- Stressz legyűrő képesség és tolerancia fejlesztése, amely megkönnyíti a külvilág pszicho szociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (ifjúságvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység - eszköz:

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek).

- Őszinte légkör kialakítása a csoportokban. Tanulóink értékelését oktatóink úgy valósítsák meg, hogy ne az „embert”, hanem „cselekedetét” minősítsék (Gordon módszer).
- Az önismeret fejlesztésénél a tanárok térjenek ki az „aktuális énkép” a „kapott énkép” és „eszményi énkép” közötti különbségekre és kölcsönhatásaira.
- A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartás zavarok jelentkezése esetén a szülők megkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).
Konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Követelmény:

- Pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép. Tanulják meg növendékeink, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben. Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az élettapasztalatot gazdagítják, hibáikból tanuljanak.
- Fontos tudatosítanunk: Aktív cselekvő viszonyban legyünk a világgal és ne szenvedjük el azt, ami „ránk méretett”. Akinek nincs tenni akarása, annak nagyobb az életkockázata.

Értékelés:

- A tanulói sikerek és kimagasló teljesítmények egyéni és közösségi elismerése, dicsérete, jutalmazása (tehetséggondozás, szakkörök)
- A tanulói fegyelmi kihágások feltérképezése. A szabályszegés mértékéhez megfelelő büntetés és annak következetes betartása.
- A mentálhigiénés szempontok érvényesítése: minden tanuló legyen tisztában azzal, hogy nincs jóvátehetetlen bűn (ez fontos a belső feszültség csökkentése érdekében).

III. Szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása (rászorulók segítése, törődés egymással). A függőséghez vezető szokások megelőzése.

Feladat:

- Az anyagi biztonság (elsősorban a társadalom és a család felelőssége) segítése a szociális háló elérésével.
- Baleset megelőzés, betegségek elkerülése (időben orvoshoz fordulás, egészségüggyel való együttműködés), az egészség megóvása.
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés. Családi életre, társsá, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szenvedélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység - eszköz:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben, és háztartásban.
- Közlekedési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és egészségüggyel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel. Különös tekintettel citológiai mintavétel (aktív nemi élet esetén), tüdőszűrés dohányzásnál.
- Interaktív beszélgetés a csoportfoglalkozásokon a dohányzás- alkohol-drog emberpusztító hatásáról. Szakemberek előadásai.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítélet-mentesség)
- Érdekérvényesítő tevékenység a diák-önkormányzati munkában csoport és kollégiumi szinten. A tolerancia és elfogadó magatartás gyakorlás nap mint nap.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a MÉDIA kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Követelmény:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és elsősegélynyújtás fogásait.

- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedésmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

Értékelés:

- Az egészséges életmódra nevelés területein a oktató, a család és környezet biztosít folyamatos visszajelzést.
- Ez a visszacsatolás megerősíti a helyes- és elmarasztalja a helytelen viselkedéselemeket. Így nap, mint nap mozgósítja a teljes személyiséget az egészség megőrzésére.

9.5.3. A oktató szerepe az egészségnevelésben

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen fontos a oktatók életmódja. Egy tanár az egész személyiségevel nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A oktató egyéni és testületi magatartása tükrözze azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk.

Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás nemcsak tájékozottságukat gyarapítja, hanem erkölcsi ítéliképességüket is segíti. Így válnak képessé különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen között.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

A kollégium, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért a kollégiumi környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

9.5.4. A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése- vállalkozói kompetencia

A vállalkozói kompetenciának egy aktív és egy passzív összetevője van. Magában foglalja egyrészt a változás kiváltására való törekvést, másrészt a külső tényezők által kiváltott újítások elfogadásának, támogatásának és alkalmazásának a képességét. A vállalkozói kompetencia része az egyén felelőssége saját – pozitív és negatív – cselekedetei iránt, a stratégiai szemléletmód kialakítása, a célok kitűzése és elérése, valamint a sikerorientáltság.

A vállalkozói készség magában foglalja például a tervezésnek, a szervezésnek, az elemzésnek, a kommunikációnak, a cselekvésnek, az eredményekről való beszámolásnak, az

értékelésnek és a tanulásban elért fejlődés dokumentálásának a képességét is. Ezeknek a „vezetői kompetenciáknak” a halmaza éppen olyan hasznos a magánéletben – a háztartás vezetése stb. szempontjából – vagy a társadalomban való részvételhez, mint az üzleti életben. A vállalkozói készség egyéb összetevői közé tartozik az egyéni erősségek és gyengeségek felismerése, az események elébe menő viselkedés, a kíváncsiság és a kreativitás, a kockázat kezelése, a változásokra való pozitív reagálás és a kezdeményezőkézség.

Célunk, hogy tanulóink elmondhassák:

„Van elég önbizalmam ahhoz, hogy elkezdjem megvalósítani az elképzeléseimet. S aztán a megvalósítás lépéseihez szükséges képességekkel és ismeretekkel is rendelkeznem kell.”

Módszerek:

- interjúk, riportok készítése
- egyéni és csoportos döntéshozatal
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- esettanulmány
- szituációs játékok, viták

9.5.5. A pályaorientáció segítése

Célunk, hogy tanulóink személyiségüknek megfelelően válasszanak maguknak pályát, tudatosan készüljenek a választott hivatásra, ismerjék az álláskeresés folyamatát, technikáit.

A pályaorientációs tevékenység tartalma:

- a) Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása:
 - tanulási motiváció, érdeklődési területek, érzelmi viszonyulás, személyes tulajdonságok, fizikai, szellemi teljesítőképeség (teljesítményszint) feltárása, tudatosítása
 - a választott pálya és a személyiség megfelelésének feltárása, tudatosítása
 - önismeret és fejlesztése: saját lehetőségek, képességek feltárása, kibontakoztatása

- b) Reális jövőkép kialakítása:
- társadalmi valósággal való szembesítés, a társadalmi, gazdasági, politikai folyamatok, illetve a fejlődés problémáinak, tendenciáinak megismerése
- c) Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret):
- a munka világa
 - az egyes pályák ismerete
 - pályaválasztással, a munka világával kapcsolatos alapfogalmak
 - munkahelyi ártalmak
 - alapvető munkaügyi dokumentumok
- d) Továbbtanulásra való felkészítés:
- tanulás módszertani ismeretek (önálló ismeretszerzés, jegyzetelés, gyorsolvasás)
 - a sikeres vizsga összetevői (tárgyi tudáson túli ismeretek)
 - értelmiségi életmód, az értelmiségi hivatás, az értelmiségi szerep bemutatása
 - a felsőfokú intézmények világa
- e) Tájékozódás a munkaerőpiacon, az álláskeresés folyamata, technikái:
- források, információk felkutatása, használata
 - elhelyezkedés lehetőségeiről, veszélyeiről
 - beilleszkedés a munkahelyen, a munkavállaló jogai, kötelességei
 - munkanélkülieket segítő intézmények, szolgáltatásaik igénybevétele
- f) Felkészülés az esetleges pályamódosításokra:
- tanulható szakmák, stb. bemutatása. Az élethosszig tartó tanulás.

Módszerek:

1. Csoportfoglalkozás:

Lényege:

A foglalkozásokon olyan szituációs helyzeteket, feladatokat oldanak meg a résztvevők egyénileg vagy kiscsoportban, amelyek lehetővé teszik valamennyi résztvevő tulajdonságainak, készségeinek, képességeinek megfigyelését.

A csoport nagy előnye, hogy a tulajdonságok, készségek és képességek a tényleges cselekvés közben értékelhetők, valamint hogy a társas kompetenciák is vizsgálhatók. (Ez utóbbihoz

tartozik például a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a vezetési igény és képesség, a kommunikációs készség vizsgálata.)

2. Egyéni felmérés tesztekkel

Lényege:

Az egyéni felmérés során a tulajdonságok, készségek és képességek vizsgálata előzetesen összeállított teszt-sorozat kitöltése, kiértékelése és a tesztek eredményeinek összevetése alapján történik.

Az egyéni értékelés előnye a csoporttal szemben, hogy azok számára is megoldást nyújt, akik mindenképpen el akarják kerülni a csoportos helyzetet.

10. A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE

Az alapprogram azokra a hazai és európai nevelési értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, nemzeti, közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

Az emberi közösségek létének egyik feltétele a közösségben tovább élő, új tartalmi jegyekkel bővülő, tudatosan ápolt szokás, bizonyos időnként ismétlődő alkalom, szellemi örökség. Mindazok, akik egymás megismerésére, elfogadására törekcszenek kialakítják a közös hagyományokat, szokásokat, amelyek kollégiumunk alaptörvényévé váltak.

Minden kollégium életéhez szervesen kapcsolódnak az egységesen kialakult sok évtizedes vagy régebbi hagyományok, mint gólyabál, ballagás, kollégiumi napok, sportrendezvények. Ezek az események segítik a kollégiumi közösségek kialakítását, a kollégiumhoz fűződő kapcsolatok elmélyítését, a kollégiumi élet színesítését, ünnepélyessé téve a felnőtté válás különböző lépcsőfokait.

Hagyományos kollégiumi rendezvények

Tanév rendjéhez kötődő alkalmak

- Gólyatábor
- Az első évesek fogadása – tanévnyitó
- Gólyabál - játékos vetélkedő keretében fogadják a "nagyok" a kollégium polgárai közé a "kicsiket"
- Mikulás
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Kollégiumi hét: Jókai-hét
- Ballagó vacsora, melyen a „kicsik” búcsúznak azoktól, akikre a felsőfokú intézmények vagy a „nagybetűs élet” vár

A nemzeti ünnepek méltó megünneplése:

- október 6. Az aradi vértanúk emléknapja, városi ünnepség, megemlékezés a kopjafáknál
- október 23. Nemzeti Ünnepe
- február 25. Megemlékezés a kommunista és más diktatúrák áldozatairól
- március 15. Nemzeti ünnep
- április 16. Holocaust áldozatainak emléknapja
- április 23. a Magyar Nyelv Napja
- június 4. a Nemzeti Összetartozás Napja

Kulturális rendezvények

- Színházlátogatások a Békéscsabai Jókai Színházban, ifjúsági bérletes előadások megtekintése
- Válogatás az Ibsen Ház programjaiból
- Író-olvasó találkozók látogatása a Munkácsy Emlékházban
- Munkácsy Mihály Múzeum: állandó és időszakos kiállítások megtekintése
- Részvétel a Csabagyöngye Kulturális Központ programjain

Sportversenyek

- Őszi-tavaszi labdarugó kupa
- Őszi-tavaszi asztalitenisz bajnokság
- Szkander bajnokság (városi, kollégiumok közötti verseny)
- Sakk bajnokság, évente két alkalommal
- Horgász verseny

Szokások, hagyományok, melyek a kollégiumok közti kapcsolatokat erősítik:

- Erdei kondi versenyen
- Vers- és prózamondó verseny
- Ki Mit Tud?

- Kiállítások, melyen a kollégiumok diákjai állíthatják ki képzőművészeti alkotásaikat
- Tehetséges diákok bemutatkozása
- Kollégiumok közötti labdarugó-kupa (megyei)
- Katasztrófavédelmi verseny
- Arany Kupa (labdarúgás, kézilabda)

Természetesen a kisebb közösségeknek is megvannak a saját hagyományaik, melyeket a csoport,- illetve hálóközösség alakított ki az évek során. Ezek a hagyományok közösségenként különbözőek.

A tantestület megállapítása szerint a felsorolt ünnepek méltó, bensőséges megünneplése megalapozza a tanulók hagyománytiszteletét.

11. GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVKENYSÉG

Gyermek- és ifjúságvédelmi munkánk **törvényi alapja** a parlament által 1997. április 22-én elfogadott "A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" szóló törvény, a 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti Köznevelésről, valamint a 2008. évi XXXI. törvény rendelkezései és a 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési névhasználatáról.

11.1 A gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekvédelem olyan komplex tevékenységrendszer, amelyet a gyermeki jogok, és szükségletek maradéktalan kielégítés érdekében alakítunk ki, problémamegelőző és problémakezelő céllal. Ez a munka nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot igényel.

A gyermekvédelem:

- tágabb értelemben minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi és jogi tennivalók összessége,

- szűkebb értelemben a nehéz élethelyzetbe kerülő és különböző fejlődési, nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése ".

Ezt kollégiumunkban a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó oktató koordinálja. A kollégiumon belüli és kívüli együttműködés során a fő hangsúly a prevención van, különös tekintettel az egészség megőrzési, drog prevenciós és mentálhigiénés feladatokra. Minden egyes eset egyéni törődést és a segítségnyújtás adekvát kiválasztását igényli.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

11.2. A gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó oktató feladati

- A csoportokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy a kollégiumon kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztetető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszélésen.
- A kollégiumban a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, gyermekek/családok

átmenet otthona, az önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi ügyeivel foglalkozó osztályok, iskolaorvos, védőnő, fiataloknak szóló weblapok stb.) címét és telefonszámát.

- Az iskola nevelési programja, gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése a kollégium igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulók, a szülők és a kollegák részére.
- Fontos, hogy a oktatóok legyenek tájékozottak a gyermekvédelmi és szociális támogatások lehetőségeiről, tudjanak segítséget nyújtani a szülőknek a különböző források (például rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény) igénybevételben.
- Segítsék a gyerekeket problémáik feldolgozásában: magatartási probléma, tanulmányi eredményben bekövetkező romlás és az igazolatlan hiányzások, dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás.
- Tanév kezdetén fel kell mérni, feltérképezni a hátrányos helyzetű, HHH-s és az SNI-s tanulókat.
- Figyelemmel kell kísérni a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit.

11.3. A gyermekvédelmi feladataink:

- egyéni beszélgetés a gyerekkel
- kompetensebb szakemberhez irányítás (pl. pszichológushoz)
- kapcsolattartás más intézményekkel (pl. nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat)
- programszervezés (pl. kirándulás, színházlátogatás)
- prevenció előadás tartása, szervezése
- a tanulók folyamatos figyelemmel kísérése
- kiscsoportos foglalkozások (pl. személyiségfejlesztő, konfliktuskezelő tréningek)
- fogadóóra a szülőknek
- anyagi támogatás igénylésében segítségnyújtás a szülőknek
- tájékoztatás saját tevékenységről

- továbbképzéseken való részvétel
- kortárssegítés megszervezése
- projektnap szervezése (pl. drog prevenció jegyében)

11.4 Erőszak és agresszió megelőzése és kezelése

Maslow értelmezésében akkor hajtunk végre agresszív cselekedetet, ha frusztráció (szükséglet kielégítésének gátlása) következik be. Az agresszióknak két nagy csoportja létezik:

a verbális (ordítózás, csúfolódás, pletyka) és a tettlegesség (verekedés, rongálás, önagresszió).

Ezek létező, élő jelenségek.

Agresszió van, volt és nagy valószínűséggel lesz is. Az agresszió atavisztikus ösztön, az önérvényesítésben és a túlélésben is nagy szerepe van. Az optimális anyai viselkedésben is jelen van, mert ez által válik képessé az utódok biztonságos felnevelésére. (Mássz le a szekrény tetejéről, mert agyoncsaplak!)

Az agresszió kezelése viszont alapvető civilizációs feladat, amely ideális esetben a családban valósul meg. A szülők személyes példamutatása, az erkölcsi nevelés, a konfliktusos helyzetek megoldási variabilitása, valamint a kooperációs helyzetek preferálása a versengés helyett, ezek tompíthatják a manifeszt agresszió kialakulását és elszabadulását. Családon belül kell megtanulnia egy gyermeknek a fikció és a valóság szétválasztását. A médiumokból az ifjúságra ömlő erőszakot is kezelni kell. Egyszerűen csak beszélni kell róla. Nem az a valóság, amit lát a néző. A filmek háttérében ott van az egész stáb, valamint kaszkadőrök helyettesítik a színészeket. Bruce Willis nem fogja megmenteni a Földet. Ő nem egy idol, vagy példakép, csak egy színész, aki a munkáját végzi. Végző soron azt is el lehet magyarázni egy gyermeknek, hogy mi, mármint a családja, nem szoktunk olyan megoldási módokhoz folyamodni, amelyek a filmekben, mesékben szerepelnek.

Az alábbiak között a legfontosabbat emelném ki a megelőzés szempontjából:

A szeretet, az elfogadás, az alapvető gyermeki szükségletek (étel, ital, biztonság) kielégítése, az empátiára való nevelés, a kölcsönös segítség nyújtása, mind az agresszió ellen hat.

A sport, a különböző művészeti ágak gyakorlása pedig mederben tartja azt. Mindennek előfeltétele a jól képzett, konfliktusokat kezelni tudó oktatók jelenléte a gyermek életében.

A család, mely a fentiekben említettek szerint a legtöbbet tud tenni a gyermek nevelése során a gyermekben kialakított tudatos társadalmi elvárások, viselkedési normák kialakításában.

Néhány szót mindenképpen szeretnék ejteni az olyan családokról is, amelyek agresszióra, bűnözésre szocializálják gyermekeiket. Sokszor ez megélhetési bűnözés. Az ilyen családokban sem hiányzik a példa ereje, csak épp ellenkező előjellel. A fenyegetés a csoportos bűnelkövetés, az életben maradás előfeltétele. Nagyon sokszor figyelemfelhívó jellege van az agressziónak. Figyelj rám! Büntess meg! Hátha jobb helyzetbe kerülök, mint otthon.

Kollégiumunk oktatói testülete nem speciális gyermekvédelmi szakember, sem rendőr. Mindazonáltal tisztában vagyunk azzal, hogy a kiskorú és a tizenéves kori agresszió kezelhető. Nem a média által gerjesztett kampányokkal, a hozzánk begyűrűző világjelenséggel, hanem szép csendesen, a családokkal, a nevelőkkel, a gyerekek kortársaival összefogva, úgy, hogy odafigyelünk egymásra, fejlesztjük az empátiás készségünket, érzékenyítjük magunkat bizonyos helyzetek megoldásában. Nekünk viszont itt a mikroközösségekben van tennivalónk.

Kezelési módok:

- csoporton belüli beszélgetések az agresszióról,
- egyéni elbeszélgetés agresszió tapasztalása esetén,
- családdal történő megbeszélések,
- tanárok evvel kapcsolatos továbbképzése,
- speciális szakemberek bevonása (rendőrségi és gyermekvédelmi programok),
- színjátás, drámapedagógiai szakkörök bevonása,
- figyelemfelhívás filmvetítések keretében (filmklub).

12. AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

12.1. A belső kapcsolattartás

A kapcsolattartás rendszere, formái különböző értekezletek, fórumok, kollégiumi gyűlések, tanácskozások.

A kollégiumi közösségek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat a kollégium éves munkaterve tartalmazza.

A kapcsolattartás formái:

- igazgatói ülés
- vezetőségi ülés,
- közalkalmazotti tanács ülései,
- közalkalmazotti értekezlet,
- munkahelyi értekezlet,
- nevelői értekezletek
- nevelési értekezletek.

12.2. A szülők tájékoztatásának formái

A közoktatási törvénynek megfelelően a kollégium a tanév során szóbeli tájékoztatást ad az éves munkatervben rögzített, az általános munkaidőn túli időpontokban (szülői értekezletek, fogadóórák).

A szülői értekezletek

A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi értekezleten kapnak tájékoztatást. Az összevont szülői értekezletet az igazgató, a csoport szülői értekezletet a csoportvezető tanár hívja össze.

Szülői fogadóórák

A kollégium valamennyi oktatója annyi fogadóórát tart, amennyi szülői értekezletet tart az iskola. A gondviselő fogadóórán kívül előre egyeztetett időpontban találkozhat gyermeke oktatójaival. A fogadóórák idejét, helyét az iskola (VPSZKI) munkaterve tartalmazza.

12.3. A kollégium külső kapcsolatai

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a következő intézményekkel:

- a fenntartóval,
- sportági szakszövetségek,
- a kapcsolódó iskolákkal,
- a helyi önkormányzatokkal szükség szerint,
- egészségügyi intézményekkel,
- közművelődési intézményekkel,
- a városi kollégiumokkal,
- megyei testvérintézményekkel.

13. A NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉGHEZ TARTOZÓ KOLLÉGIUMI NEVELÉSE ESETÉN NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉG KULTURÁLIS ÉS ANYANYELVI NEVELÉSÉNEK FELADATAI

A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulóknak az európai uniós polgár identitásának kialakulását, bemutatja az Európai Unió tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és a kollégium a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

A nemzeti és etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének szokásainak ápolása és fejlesztése.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

14. ESÉLYEGYENLŐSÉG

14.1 A program célja

Esélyegyenlőségi programunk alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a hátrányos megkülönböztetés kizárását, és az egyenlő esélyek elvének teljes érvényesülését.

Ezen belül célunk az esélyteremtés, a szolgáltatásainkhoz való egyenlő hozzáférés, a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása, az iskolai élet valamennyi területén az esélyegyenlőség előmozdítása.

Szakmai célok:

- a tehetséggondozás érdekében a tanulmányi versenyeken eredményesen szereplő tanulók elismerési módjának kidolgozása,
- a magántanulók számának lehetőség szerinti csökkentése,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése,
- az integrált SNI oktatás bevezetése a jelenlegi képzés megtartása mellett,
- a oktatói testület módszertani felkészítésének folytatása, a korszerű oktatási módszerek alkalmazására,
- teljes munkaidős fejlesztő oktató, pszichológus alkalmazása,
- speciális szakmai tudás megszerzésének támogatása az SNI tanulók oktatásával kapcsolatban tanfolyamot még nem végzett oktatók esetében,
- a kompetenciamérések országos átlagának elérése vagy meghaladása
- a HH és a HHH tanulók esetében a kompetenciamérések országos átlagának elérése
- felnőttoktatás lehetőségének biztosítása, az életen át történő tanulás elérhetővé tétele
- a Kollégiumi ellátás folyamatos biztosítása
- szakos ellátottság 100 %-os biztosítása

Tárgyi feltételek megteremtése

- az kollégiumépület részleges felújítása és korszerűsítése,
- a már felújított intézményi épület folyamatos és szakszerű karbantartása, állagmegóvása,
- kollégium sportpálya felújítása,

- a kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések biztosítása, elhasznált eszközök cseréje
- számítógépes hálózat folyamatos korszerűsítése

14.2 Kötelezettségek és felelősségek

A közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Program irányításáért, az intézkedési terv végrehajtásáért felelős az **igazgató**.

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy a munkatársak, szülők, diákok megismerhessék az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó tervet.

Az igazgató felelőssége az is, hogy kivizsgálja, kivizsgáltassa azokat az eseteket, ahol felmerül az esélyegyenlőség megsértésének gyanúja.

Az intézmény minden dolgozója felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört. A kollektíva minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, vagy az illetékes munkatársának.

Az intézmény minden évben, a tanévzáró oktatói testületi értekezleten, áttekinti az esélyegyenlőségi terv megvalósulását. Az igazgató a tapasztalatok alapján értékelést készít, amit a oktatói testület megvitatás után fogad el. Szükség esetén kiegészítik vagy módosítják az esélyegyenlőségi tervet.

15. SPECIÁLIS PRGORAMELEMEK

Kollégiumi pedagógiai programjába a TÁMOP fenntarthatósága okán szociális, életviteli és környezeti, valamint életpálya építési kompetencia alapú program, programcsomagok kerültek be. (Lásd. Az 5.2, 5.3, pontokban)

16. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

JEGYZÉK a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

KOLLÉGIUM

(diákotthon)

I. HELYISÉGEK

Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás stb.) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
	kollégiumonként	
	(székhelyen és telephelyen) 1, illetve, ha a tanulószoba (felkészülőkészítők ilyen célra nem szoba)	alakíthatók ki a tanulói létszám figyelembevételével
	kollégiumonként	a tanulók 15%-ának egyidejű ésbefogadásához; tanulószobában is kialakítható
szakköri, diákköri szoba	(székhelyen telephelyen) 1	
	kollégiumonként	
számítástechnikai terem	(székhelyen telephelyen) 1	és tanulószobában is kialakítható
	kollégiumonként	
testedző szoba	(székhelyen telephelyen) 1	és
	kollégiumonként	megfelelő méret és felszerelés esetén ésbenne a tanulószoba is kialakítható
hálószoba, hálóterem	(székhelyen	

	telephelyen) négy-hat- tíz	
	tanulónként 1	
stúdió	kollégiumonként 1	külön kiépített stúdió terem.
sportudvar	kollégiumonként székhelyen és telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel, kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel , ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi
kollégiumvezetői iroda	kollégiumonként 1	nem önálló kollégium esetén; a legfeljebb száz tanuló befogadására létesített kollégiumban a titkári irodával, oktatói testületi szobával, ügyviteli helyiséggel közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi
ügyviteli helyiség	kollégiumonként 1	a legfeljebb száz tanuló befogadására létesített kollégiumban a kollégium vezetői (helyettesi), gazdasági vezetői irodával, oktatói testületi szobával közös munkaszoba is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi
rendezvényterem	kollégiumonként 1	a legalább száz tanuló befogadására létesített önálló kollégiumban, aulában és étkezdében is kialakítható
Kiszolgálóhelyiségek		
társalgó (látogatófogadó)	kollégiumonként (székhelyen telephelyen)	rendezvényteremként is használható, és ha a helyiség alkalmas a kollégium valamennyi tanulójának egyidejű befogadására
ügyeletes nevelői szoba	épületenként 1	
éjszakai nevelőtanári	kollégiumonként	

szobája	(székhelyen és telephelyen)	a tanulók elhelyezése szerinti szintenként 1
porta	székhelyen és telephelyen 1	folyosón, előtérben is kialakítható kollégiumonként
betegszoba (elkülönítő)	(székhelyen és telephelyen)	nemenként 1 kollégiumonként
vendégszoba	(székhelyen vagy telephelyen) 1	kollégiumonként
ebédlő	(székhelyen vagy telephelyen) 1	
főzőkonyha	kollégiumonként 1	ha helyben főznek kollégiumonként
melegítőkonyha	(székhelyen vagy telephelyen) 1	
tálaló-mosogató, reform konyha	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	
teakonyha	(székhelyen és telephelyen) 1	a tanulók 15%-ának egyidejű befogadására
tanulói vizesblokk,épületenként, nemenként		
fürdőszoba	és szintenként 2	
személyzeti WC	épületenként, nemenként 1	

tanulói WC	épületenként, szintenként, nemenként2
karbantartó műhely	kollégiumonként 1
tisztítószer, takarítóeszközök gépek tárolója	székhelyen és telephelyen és 1
ágyneműraktár	kollégiumonként 1
mosókonyha (tanulói)	székhelyen és telephelyen 1
szárítóhelyiség (tanulói)	székhelyen és telephelyen 1
vasaló- és fehérnemű-székhelyen	és
javító helyiség (tanulói)	telephelyen 1
szeméttároló	székhelyen és telephelyen 1

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Eszközök, felszerelések Mennyiségi mutató Megjegyzés

1. Tanulószoba (felkészülő szoba)

tanulói asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben,
tanulói szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben
tanári asztal	1	
tanári szék	1	
számítógépasztal, szék	tanulóhelységenként 1	internet hozzáférhetőség minden tanulóban

2. Szakköri, diákköri szoba (szakköri foglalkozásoknak megfelelő felszerelések, a pedagógiai programban meghatározott tevékenységhez, továbbá a tanulói létszámhoz igazodó számú asztalok és székek)

3. Számítástechnikai terem

4. Testedző szoba (kondicionáló terem) 2 jól felszerelt különböző típusú edző gépekkel

- ágyneműtartós ág tanulói létszám szerint 1 ágyak emeletes ágyak, fa és vas szerkezetűek

- szék tanuló létszámra tanulószobai feladatokat is ellát, figyelembevételével 1 egyébként szobánként négy

ágynemű-garnitúra tanulói létszám szerint 1

6. Stúdió

szék	2
------	---

hangtechnikai hálózat

mikrofon	3
----------	---

hangszóró + fejhallgató 1

Az intézményi minőségirányítási program foglalja rendszerbe, hogy milyen eljárásrend alapján zajlanak a belső pedagógiai vizsgálatok és mérések, illetve milyen szabály alapján veszik figyelembe a belső és külső vizsgálatok és mérések eredményeit. Így különösen

- a) a kollégiumi oktatóok teljesítményének értékelését, melyben kiemelt értékelési terület a kollégiumi tehetséggondozásban, illetve a hátrányok leküzdésében vállalt oktatói szerep, de szerepet kaphat továbbá az intézmény saját döntése alapján a oktatónak az egyéb - nem közvetlenül a szakképzettségével összefüggésben alkalmazott - tudásának a hasznosulása is,
- b) a kollégiumi vezetők teljesítményének értékelését, melyben kiemelt figyelmet kap a hatékony partneri viszony szorgalmazását elősegítő vezetői magatartás,
- c) a partneri mérések, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása, az intézkedések konkrétsága,
- d) az intézményi önértékelés,
- e) a kollégiumban történő külső mérések, értékelések, különösen a fenntartói, mérések alapján történő intézkedések rendje,
- f) a kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérésének, értékelésének, a visszacsatoló intézkedéseknek a rendje.

A pedagógiai programunkban szereplő, fenti pontok szigorú betartása, illetve betartatása, annak rendszeres ellenőrzése biztosítja a nevelési programunkban meghatározott minőség eredményességét.

- 1. számú melléklet**
- 2. számú melléklet – helyi tantervek (közismereti)**
- 3. számú melléklet – helyi tantervek (szakmai)**

ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

A felülvizsgálat intézkedési rendje: kihirdetés

A pedagógiai program nyilvánossági rendje:

Elhelyezési nyilvánosság:

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Hozzáférési nyilvánosság:

A pedagógia program egy példánya az iskolai könyvtárban kerül elhelyezésre, a könyvtári példányban a szervezeti és működési szabályzatban szabályozott módon minden érdeklődő betekinthez. A pedagógiai program melléklete az iskola szervezeti és működési szabályzata.

Tájékoztatási nyilvánosság:

A tanulókat az osztályfőnökök és a szaktanárok tájékoztatják. A szülők tájékoztatását az osztályfőnökök végzik a szülői értekezleten.

Eredeti példányok megtalálhatósági helye:

- fenntartó
- igazgató
- irattár
- iskolatitkár
- könyvtár

A pedagógiai program felülvizsgálatának és módosításának elfogadása és jóváhagyása:

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Nevelési és pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá, és az a jóváhagyással válik érvényessé.

A hatálybalépés napja a Nevelési és pedagógiai program fenntartói jóváhagyásának napja. Amennyiben a Nevelési és pedagógiai program felterjesztésére válasz nem érkezik, a hatályba lépés napja a felterjesztést követő 30. nap utáni első képviselő testületi ülés napja. A Nevelési és pedagógiai program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény eddigi hatályos jóváhagyott Nevelési és pedagógiai program.

A Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium Nevelési és pedagógiai programját a oktatói testületi értekezlet 2017. augusztus 31-én megtartott határozatképes ülésén elfogadta.

Békéscsaba, 2017. augusztus 31.

.....
Schnider György
igazgató

A Közalkalmazotti Tanács nyilatkozata

A Közalkalmazotti Tanács képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. augusztus 31.

.....

Török Antal

Közalkalmazotti Tanács elnöke

Az Intézményi Szülői Szervezet nyilatkozata

Az Intézményi Szülői Szervezet képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. augusztus 31.

.....

Engelhardt Róbert

Az Intézményi Szülői Szervezet elnöke

.....

Kutyejné Mosonyi Mónika

Az Intézményi Szülői Szervezet tagja

.....

Vígh Imréné

Az Intézményi Szülői Szervezet tagja

Az Intézményi Diákönkormányzat nyilatkozata

Az Intézményi Diákönkormányzat képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. augusztus 31.

.....

Tóth Alexa

Az Intézményi Diákönkormányzat elnöke

A Kollégiumi Diákönkormányzat nyilatkozata

Az Intézményi Kollégiumi Diákönkormányzatának képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. augusztus 31.

.....

Gábli Ágnes

A Kollégiumi Diákönkormányzat elnöke

A Békéscsabai Szakképzési Centrum főigazgatója, a fenntartó által leadott hatáskör alapján egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Békéscsaba, 2016. augusztus 31.

.....

Mucsi Balázs Sándor

főigazgató

Békéscsabai Szakképzési Centrum